

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Látka / zmes zmes
UFI SP50-702M-V00D-GQ5J
Ďalšie názvy zmesi Ytong vnútorná stierka hladená, Ytong FINISH GP601

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitia zmesi

Suché maltové a omietkové zmesi – stavebníctvo – viac informácií – pozri technické listy.

Deskriptory použitia

SU 3 Priemyselné použitia: Použitia látok ako takých alebo v prípravkoch* v priemyselných podnikoch

SU 19 Stavebné a konštrukčné práce

SU 21 Spotrebiteľské použitia: Domácnosti (= široká verejnosť = spotrebiteľia)

SU 22 Profesionálne použitia: Široká verejnosť (administratíva, vzdelávanie, zábava, služby, remeslá)

PROC 2 Chemická výroba alebo rafinéria v uzavretom nepretržitom procese s príležitostnou kontrolovanou expozíciou alebo procesy rovnocennými podmienkami kontroly

PROC 3 Výroba alebo formulovanie v chemickom priemysle v uzavretom procese spracovania v šaržiach s príležitostne kontrolovanou expozíciou alebo procesy s rovnocennými podmienkami kontroly

PROC 5 Miešanie alebo zostavovanie zmesí v procese spracovania v šaržiach

PROC 7 Priemyselné rozprašovanie

PROC 8a Presun látky alebo zmesi (plnenie a vypúšťanie) v neurčených zariadeniach

PROC 8b Presun látky alebo zmesi (plnenie a vypúšťanie) v určených zariadeniach

PROC 19 Manuálne činnosti zahŕňajúce ručný kontakt

PROC 26 Spracovanie pevných anorganických látok pri teplote okolitého prostredia

ERC 2 Formulovanie do zmesi

ERC 8c Rozšírené používanie s výsledným začlenením do výrobku alebo na výrobok (vnútorné)

ERC 8f Rozšírené používanie s výsledným začlenením do výrobku alebo na výrobok (vonkajšie)

AC 4a Kameň, omietka, cement, sklo a keramické výrobky: veľkoplošné výrobky

IS Použitie v priemyselných podnikoch

PW Rozsiahle použitie profesionálnymi pracovníkmi

C Spotrebiteľské použitie

Neodporúčané použitia zmesi

Produkt nesmie byť používaný inými spôsobmi, než ktoré sú uvedené v oddiele 1.

Hlavné zamýšľané použitie

PC-CON-4 Malty

Prílohou karty bezpečnostných údajov je scenár expozície.

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Distribútor

Meno alebo obchodné meno Xella Slovensko, spol. s r.o.
Adresa Zápotočná 1004, Šaštín-Stráže, 90841
Slovensko
Telefón +421465188551

Výrobca

Meno alebo obchodné meno VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.
Adresa č.p. 54, Hrabová, 789 01
Česká republika
Identifikačné číslo (IČ) 45196940
IČ DPH CZ45196940
Telefón +420 583 480 111
E-mail Milan.Ferenc@vapenka-vitosov.cz

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia	7. 3. 2022	Číslo verzie	3.0
Dátum revízie			

Adresa www stránok

www.vitosov.cz

Osoba zodpovedná za kartu bezpečnostných údajov

Meno

VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.

E-mail

Milan.Ferenc@vapenka-vitosov.cz

1.4. Núdzové telefónne číslo

NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM, Univerzitná nemocnica Bratislava, pracovisko Kramáre, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie; Limbová 5, 833 05 Bratislava, telefón: +421 2 54 774 166, mobil: +421 911 166 066, fax: +421 2 547 74 605, e-mail: ntic@ntic.sk.

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia zmesi podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008

Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná.

Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
STOT SE 3, H335

Plný text všetkých klasifikácií a H-viet je uvedený v oddieli 16.

Najvýznamnejšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a na životné prostredie

Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu. Spôsobuje vážne poškodenie očí. Dráždi kožu. Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

2.2. Prvky označovania

Výstražný piktogram

Výstražné slovo

Nebezpečenstvo

Nebezpečné látky

hydroxid vápenatý
kremeň (SiO₂)
portlandský cement

Výstražné upozornenia

H315 Dráždi kožu.
H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenia

P102 Uchovávať mimo dosahu detí.
P280 Noste ochranné rukavice, ochranný odev a ochranné okuliare.
P302+P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.
P501 Zneškodnite obsah/nádobu podľa predpisov o odpadoch a obaloch v platnom znení.
P305+P351+P338+P312 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní. Okamžite volajte lekára.
P261+P304+P340+P312 Zabráňte vdychovaniu prachu. PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať. Pri zdravotných problémoch volajte lekára.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

2.3. Iná nebezpečnosť

Zmes neobsahuje látky s vlastnosťami vyvolávajúcimi narušenie endokrinnnej činnosti v súlade s kritériami stanovenými v nariadení Komisie v prenesenej právomoci (EU) 2017/2100 alebo v nariadení Komisie (EU) 2018/605. Zmes neobsahuje látky, ktoré spĺňajú kritériá pre látky PBT alebo vPvB v súlade s prílohou XIII, nariadenie (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platnom znení.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.2. Zmesi

Chemická charakteristika

Zmes nižšie uvedených látok a prímiesí.

Zmes obsahuje tieto nebezpečné látky a látky so stanovenými najvyššími prípustnými koncentraciami v pracovnom ovzduší

Identifikačné čísla	Názov látky	Obsah v % hmotnosti	Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008	Pozn.
CAS: 1317-65-3 ES: 215-279-6	vápenec, mramor	<55	nie je klasifikovaná ako nebezpečná	
CAS: 1305-62-0 ES: 215-137-3 Registračné číslo: 01-2119475151-45-0086	hydroxid vápenatý	≤35	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335	
CAS: 14808-60-7 ES: 238-878-4	kremeň (SiO ₂)	≤10	STOT RE 1, H372	
CAS: 65997-15-1 ES: 266-043-4 Registračné číslo: 02-2119682167-31	portlandský cement	≤1	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335	1
CAS: 9049-76-7	modifikovaný škrob	<1		

Poznámky

1 Látky neznámeho alebo variabilného zloženia, produkty komplexných reakcií alebo biologické materiály - UVCB.

Plný text všetkých klasifikácií a H-viet je uvedený v oddieli 16.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

Žiadne neskoršie účinky nie sú známe. V prípade akýchkoľvek ťažkostí vyhľadajte lekára.

Pri vdýchnutí

Odstráňte zdroj prachu alebo prepravte osobu na čerstvý vzduch. Ak je to potrebné, vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri kontakte s pokožkou

Opatrne a jemne očistite kontaminovaný povrch tela s cieľom odstrániť všetky stopy produktu. Postihnuté miesto ihneď umývajte veľkým množstvom vody. Odstráňte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. Ak je to potrebné, vyhľadajte lekársku pomoc.

Po zasiahnutí očí

Rozovrite viečka, vymývajte oči veľkým množstvom vody min. 20 min a vyhľadajte lekársku pomoc. Nešúchajte si oči, aby ste si mechanicky nepoškodili rohovku. Vyberte kontaktné šošovky, ak sú nasadené a ak je ich možné vybrať ľahko. Pokračujte vo vyplachovaní.

Po požití

Ak je osoba pri vedomí, vymyte ústa vodou a potom dajte vypiť veľké množstvo vody. NEVYVOLÁVAJTE zvracanie. Vyhľadajte lekársku pomoc.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Pri vdýchnutí

Zmes môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest. Dlhodobé opakované vdychovanie zvyšuje nebezpečenstvo rozvinutia pľúcnych chorôb.

Pri kontakte s pokožkou

Zmes je klasifikovaná ako dráždivá pre kožu. Pri dlhodobom alebo opakovanom kontakte môže spôsobovať kontaktnú dermatitídu.

Po zasiahnutí očí

Zmes spôsobuje možnosť vážneho poškodenia očí.

Po požití

Neuvádzajú sa.

4.3. Údaj o akejkol'vek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Postupujte podľa rád v ods. 4.1.

Ďalšie údaje

Hlavným zdravotným nebezpečenstvom sú vplyvy lokálne – pôsobenie pH. Ďalšie relevantné informácie nie sú k dispozícii.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: Produkt je nehorľavý. Na hasenie okolitého požiaru použite hasiaci prístroj práškový, penový alebo s CO₂. Použite opatrenia na hasenie požiaru vhodné pre dané okolnosti (danú situáciu) a pre okolité prostredie.

Nevhodné hasiace prostriedky

Na zmes nepoužívajte vodu. Chráňte pred vlhkom. Pri materiáli vytvrdnutom a vyzretom nie sú známe nevhodné hasiace prostriedky.

5.2. Osobitné druhy nebezpečnosti vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Zmes nie je horľavá/zápalná ani výbušná, neumožňuje ani nepodporuje horenie iných materiálov.

5.3. Pokyny pre požiarnikov

Materiál nespôsobuje vznik nebezpečenstva v súvislosti s požiarom, požiarnici nepotrebujú špeciálne ochranné vybavenie. Zabráňte vzniku prachu. Používajte dýchací prístroj. Používajte hasiace opatrenia, ktoré sú vhodné pre dané okolnosti (danú situáciu) a pre okolité prostredie.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Zaistite dostatočnú ventiláciu. Udržujte minimálnu hladinu prachu. Nechránené osoby udržiajte v dostatočnej vzdialenosti. Zabráňte styku s pokožkou, očami a odevmi – používajte vhodné ochranné pomôcky (pozrite oddiel 8).

Zabráňte vdychovaniu prachu – zaistite, aby bola používaná dostatočná ventilácia alebo vhodné pomôcky na ochranu dýchacích ciest, používajte vhodné ochranné pomôcky (pozrite oddiel 8).

Chráňte pôvodnú zmes pred vlhkom. Dodržujte pokyny pre bezpečnú manipuláciu a používanie uvedené v oddiele 7.

Nie sú požadované núdzové postupy.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zamedzte úniku a šíreniu rozsypaného materiálu. Ak je to možné, udržiajte materiál suchý. Ak je to možné, priestor zakryte, aby ste zabránili zbytočnému nebezpečenstvu prášenia. Zabráňte nekontrolovanému úniku do vodných tokov/vodných plôch a kanalizácie (možnosť zvýšenia pH).

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

V každom prípade zabráňte prášeniu (vzniku prachu). Ak je to možné, udržiajte materiál suchý.

Materiál zbierajte mechanicky a suchou cestou. Ak nie je znečistený alebo inak znehodnotený, je možné ho znovu použiť.

Použite vysávač (s filtermi s vysokou účinnosťou proti časticiam – EPA a HEPA – EN 1822-1:2009), ktorý nespôsobuje rozptyl/prášenie, alebo ukladajte lopatkou do vriec. Nikdy nepoužívajte stlačený vzduch.

Zaistite, aby pracovníci nosili vhodné osobné ochranné pomôcky a zabráňte šíreniu prachu. Predchádzajte vdychovaniu prachu a kontaktu s pokožkou a očami.

Mokrý materiál – umiestnite do vhodných nádob, nechajte vysušiť, stuhnúť a likvidujte podľa oddielu 13.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Viac informácií o kontrole expozície/ochrane osôb alebo o likvidácii nájdete v oddieloch 8 a 13.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Zabráňte vdychovaniu alebo požitiu materiálu a kontaktu s kožou a očami. Pre zaistenie bezpečnej manipulácie s materiálom sa vyžadujú opatrenia všeobecnej hygieny pri práci. Tieto opatrenia zahŕňajú správnu osobnú a upratovaciu prax (t. j. pravidelné čistenie vhodnými čistiacimi prostriedkami). Na pracovisku nepite, nejedzte a nefajčite. Na konci pracovnej zmeny sa osprchujte a prezlečte si odev. Používajte ochranné pomôcky (pozrite oddiel 8 tejto karty bezpečnostných údajov). Pri manipulácii s produktom nenoste kontaktné šošovky. Odporúča sa mať individuálnu vreckovú očnú sprchu. Udržujte minimálnu hladinu prašnosti. Minimalizujte vznik prachu. Obmedzte zdroje prachu použitím odsávacej ventilácie (zberače prachu v miestach manipulácie).

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Zmes je potrebné skladovať v suchých podmienkach. Zabráňte kontaktu pôvodnej zmesi so vzdušnou vlhkosťou. Veľké objemy je potrebné skladovať v účelovo postavených silách. Uchovávajte mimo dosahu kyselín, nepoužívajte hliníkové obaly. Uchovávajte mimo dosahu detí a oddelene od potravín, nápojov, krmív a fajčiarskych potrieb. Balené výrobky by mali byť skladované v originálnych, dobre uzatvorených vreciach, v chlade a suchu, chráňte pred znečistením, aby nedochádzalo k strate kvality.

Obsah	Druh obalu	Materiál obalu
20 kg	taška / vrece	

Špecifické požiadavky alebo pravidlá vzťahujúce sa k látke/zmesi

Zabráňte kontaktu s vodou.

7.3. Špecifické konečné použitie, resp. použitia

Neuvádzajú sa.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre

Zmes obsahuje látky, pre ktoré sú stanovené expozičné limity pre pracovné prostredie. Pozn.: Hygienické limity v pracovnom prostredí (NV č. 361/2007 Zb., v platnom znení): Prípustný expozičný limit (PEL) chemickej látky alebo prachu je celozmenový časovo vážený priemer koncentrácií plynov, pár alebo aerosólov v pracovnom ovzduší, ktorými môže byť podľa súčasného stavu znalostí exponovaný zamestnanec v osemhodinovej alebo kratšej zmene týždenného pracovného času bez toho, aby u neho došlo i pri celoživotnej pracovnej expozícii k poškodeniu zdravia, k ohrozeniu jeho pracovnej schopnosti a výkonnosti. Prípustný expozičný limit je stanovený pre prácu, pri ktorej priemerná pľúcna ventilácia zamestnanca neprekračuje 20 litrov za minútu za osemhodinovú zmenu. Koncentrácia chemickej látky alebo prachu v pracovnom ovzduší, ktorej zdrojom nie je technologický proces, nesmie prekročiť 1/3 ich prípustných expozičných limitov. Najvyššia prípustná koncentrácia (NPK-P) je taká koncentrácia chemickej látky, ktorej môžu byť zamestnanci exponovaní nepretržite na krátky čas bez toho, aby pociťovali dráždenie očí alebo dýchacích ciest alebo bolo ohrozené ich zdravie a spoľahlivosť výkonu práce. Pri hodnotení pracovného ovzdušia je možné porovnávať s najvyššou prípustnou koncentráciou časovo vážený priemer koncentrácie tejto látky meranej počas najviac 15 minút. Také 15-minútové úseky s priemernou koncentráciou vyššou ako hodnota prípustného expozičného limitu, ale nepresahujúcou najvyššiu prípustnú koncentráciu, smú byť počas osemhodinovej zmeny najviac 4 s odstupom najmenej jednej hodiny. Pritom nesmie časovo vážený priemer koncentrácií pre celú zmenu prekročiť hodnotu prípustného expozičného limitu. PEL pre celkovú koncentráciu (vdychovateľnú frakciu) prachu sa označuje PELc. Vdychovateľnou frakciou prachu sa rozumie súbor častíc rozptýleného prachu, ktoré môžu byť vdychnuté nosom alebo ústami (veľkosť častíc pri vdychovateľnej frakcii je 10 – 100 µm, pri respirabilnej frakcii < 10 µm)

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

DNEL

hydroxid vápenatý

Pracovníci / spotrebitelia	Cesta expozície	Hodnota	Účinok	Stanovenie hodnoty
Pracovníci	Inhalačne	4 mg/m ³	Akútne účinky miestne	
Pracovníci	Inhalačne	1 mg/m ³	Chronické účinky miestne	
Spotrebitelia	Inhalačne	4 mg/m ³	Akútne účinky miestne	
Spotrebitelia	Inhalačne	1 mg/m ³	Chronické účinky miestne	

portlandský cement

Pracovníci / spotrebitelia	Cesta expozície	Hodnota	Účinok	Stanovenie hodnoty
	Inhalačne	5 mg/m ³		

vápenec, mramor

Pracovníci / spotrebitelia	Cesta expozície	Hodnota	Účinok	Stanovenie hodnoty
Pracovníci	Inhalačne	10 mg/m ³	Chronické účinky systémové	
Spotrebitelia	Inhalačne	10 mg/m ³	Chronické účinky systémové	
Spotrebitelia	Orálne	6,1 mg/kg bw/deň	Akútne účinky systémové	
Spotrebitelia	Orálne	6,1 mg/kg bw/deň	Chronické účinky systémové	

PNEC

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Hodnota	Stanovenie hodnoty
Pitná voda	490 µg/l	
Pôda (poľnohospodárska)	1080 mg/l	

8.2. Kontroly expozície

Pre obmedzenie expozície je potrebné zabrániť vzniku a šíreniu prachu (odprašovanie, odsávací ventilácia, vhodné metódy upratovania). Ďalej sa odporúčajú vhodné ochranné pomôcky. Musia sa používať pomôcky na ochranu očí (napr. ochranné okuliare alebo tvárové štíty), ďalej sa podľa potreby a vhodnosti vyžaduje nosenie ochrany tváre, ochranných odevov a bezpečnostnej obuvi. Pokiaľ pri činnosti používateľa vzniká prach, používajte lokálnu ventiláciu alebo iné technické opatrenia na udržanie koncentrácie prachu pod úrovňou odporúčaného expozičného limitu. Pri práci zamedzte kľáčaniu v čerstvej malte, ak je to možné. Pokiaľ sa nie je možné kľáčaniu vyhnúť, používajte vhodné vodotesné osobné ochranné pomôcky.

Pri práci s materiálom nejedzte, nepite ani nefajčíte, čím zabránite kontaktu s pokožkou či ústami. Pred začatím práce použite ochranný krém a používajte ho opakovane v pravidelných intervaloch. Ihneď po práci je potrebné, aby sa pracovníci umyli alebo osprchovali alebo použili prípravky na zvlhčenie pokožky. Odložte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred opakovaným použitím ich dôkladne očistite.

Ochrana očí/tváre

Nenoste kontaktné šošovky. Kvôli prachu sú potrebné tesne dosadajúce ochranné okuliare (EN 166) s bočnými ochrannými sklami alebo ochranné okuliare s panoramatickými sklami. Je tiež vhodné mať vreckovú očnú sprchu.

Ochrana kože

Zmes je klasifikovaná ako dráždiaca kožu, je nutné expozíciu kože minimalizovať tak, ako je to technicky vykonateľné. Vyžaduje sa používanie ochranných rukavíc (nitrilových), ochranných štandardných pracovných odevov celkom zakrývajúcich kožu, dlhých nohavíc (ochrana kolien), ochranných plášťov s dlhými rukávami, tesne priliehajúcich v miestach otvorov a nosenie topánok zabráňujúcich prenikaniu prachu. Používajte prostriedky na ochranu pokožky (vrátane krémov).

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

Ochrana dýchacích ciest

Odporúča sa ventilácia na udržanie koncentrácie prachu pod stanovenými limitnými (prahovými) hodnotami. Ak je osoba potenciálne vystavená hladinám prachu vyšším, ako sú expozičné limity, používajte ochranu dýchacích ciest. Tá by mala byť prispôbena hladine prachu a vyhovovať príslušnej norme EN (napr. EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827) alebo byť v súlade s národnými normami.

Teplná nebezpečnosť

Zmes nepredstavuje tepelné nebezpečenstvo, takže sa zvláštne opatrenia nevyžadujú.

Kontroly environmentálnej expozície

Podľa dostupnej technológie. Všetky ventilačné systémy by mali byť pred vypúšťaním do ovzdušia vybavené filtráciou. Zabráňte uvoľňovaniu do okolitého prostredia, zabráňte prenikaniu do vôd a kanalizácie. Zachyťte únik (rozsypanie).

Ďalšie údaje

Prílohou karty bezpečnostných údajov je scenár expozície.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Skupenstvo	pevné
Farba	biela, šedá
Zápach	bez zápachu
Teplota topenia/tuhnutia	>450 °C
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	>450 °C (EU A.1)
kremeň (SiO ₂) (CAS: 14808-60-7)	>1610 °C
portlandský cement (CAS: 65997-15-1)	>1250 °C
Bod varu alebo počiatočný bod varu a rozmedzie bodu varu	neaplikovateľné
Horľavosť	nehorľavý
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	nehoľavý (EU A.10)
portlandský cement (CAS: 65997-15-1)	nehorľavý
vápenec, mramor (CAS: 1317-65-3)	nehorľavý
Dolná a horná medza výbušnosti	neaplikovateľné
Teplota vzplanutia	neaplikovateľné
Teplota samovznietenia	neaplikovateľné
modifikovaný škrob (CAS: 9049-76-7)	>400 °C
Teplota rozkladu	neaplikovateľné
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	>580 °C
vápenec, mramor (CAS: 1317-65-3)	>600 °C
pH	>11 (66% roztok pri 20 °C)
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	12,4 (0,32% roztok pri 20 °C)
kremeň (SiO ₂) (CAS: 14808-60-7)	5-8 (40% roztok pri 20 °C)
modifikovaný škrob (CAS: 9049-76-7)	8 (1% roztok pri 20 °C)
portlandský cement (CAS: 65997-15-1)	11-13,5 (66% roztok pri 20 °C)
vápenec, mramor (CAS: 1317-65-3)	8,5-10,5 (10% roztok pri 20 °C)
Kinematická viskozita	neaplikovateľné
Rozpustnosť vo vode	nízka, <2 g/l
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	1844,9 mg/l (EU A.6)
kremeň (SiO ₂) (CAS: 14808-60-7)	nepatrná
portlandský cement (CAS: 65997-15-1)	nízka, 0,1-1,5 g/l při 20°C
vápenec, mramor (CAS: 1317-65-3)	takmer nerozpustný
Rozdeľovacia konštanta (hodnota log)	neaplikovateľné
Tlak pár	neaplikovateľné
Hustota a/alebo relatívna hustota	
hustota	2,5-3,5 g/cm ³ pri 20 °C (výpočetom z pôvodných zložiek)
hydroxid vápenatý (CAS: 1305-62-0)	2,24 g/cm ³ pri 20 °C (EU A.6)
kremeň (SiO ₂) (CAS: 14808-60-7)	2-3 g/cm ³ pri 20 °C
modifikovaný škrob (CAS: 9049-76-7)	0,55 g/cm ³ pri 20 °C

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia	7. 3. 2022	Číslo verzie	3.0
Dátum revízie			
portlandský cement (CAS: 65997-15-1)		2,75-3,20 g/cm ³ pri 20 °C	
vápenec, mramor (CAS: 1317-65-3)		2,4-2,9 g/cm ³ pri 20 °C (merná hmotnosť)	
Relatívna hustota pár		neaplikovateľné	
Vlastnosti častíc		podľa kameniva	
kremeň (SiO ₂) (CAS: 14808-60-7)		prášok	
Forma		pevná látka: častice / prášok, prášok	
Irelevantné, pevná látka			
9.2. Iné informácie			
Neuvádzajú sa.			

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Po zmiešaní s vodou stvrdne na stabilnú hmotu, ktorá nie je v normálnom prostredí reaktívna.

10.2. Chemická stabilita

Za normálnych podmienok použitia a skladovania (za sucha) je zmes stála. Je potrebné vyvarovať sa styku s nezlúčiteľnými materiálmi.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Zmes reaguje s kyselinami a silnými oxidačnými činidlami.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Minimalizujte expozíciu vzduchom a vlhkosťou kvôli zabráneniu znehodnotenia. S vodou tvrdne.

10.5. Nekompatibilné materiály

Voda, kyseliny, silné oxidačné činidlá, hliník.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Pri normálnom spôsobe použitia nevznikajú.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1. Informácie o triedach nebezpečnosti vymedzených v nariadení (ES) č. 1272/2008

Výdychovanie prachu nad hodnoty prekračujúce expozičné limity pre pracovné prostredie môže mať za následok podráždenie dýchacích ciest, a to v závislosti od výšky koncentrácie a času expozície. Pre zmes nie sú k dispozícii žiadne toxikologické údaje. Zmes je klasifikovaná ako dráždivá pre pokožku a dýchacie cesty a nesie so sebou nebezpečenstvo vážneho poškodenia očí – pozri kapitolu 2.1. Limit pracovnej expozície s cieľom zabránenia miestneho senzorického podráždenia a poklesu funkčnosti dýchacích ciest – pozri kapitolu 8.1.

Akútna toxicita

Na základe dostupných údajov nie sú kritéria pre klasifikáciu splnené.

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Parameter	Metóda	Hodnota	Doba expozície	Druh	Pohlavie
Orálne	LD50	OECD 425	>2000 ml/kg bw		Krysa	
Dermálne	LD50	OECD 402	>2500 ml/kg bw		Králik	

vápenec, mramor

Cesta expozície	Parameter	Metóda	Hodnota	Doba expozície	Druh	Pohlavie
Orálne	LD50	OECD 425	6450 mg/kg bw/deň		Potkan (Rattus norvegicus)	
Orálne	LD50		>5000 mg/kg bw/deň		Krysa	
Dermálne	LD50	OECD 402	>2000 mg/kg bw/deň		Potkan	
Inhalačne	LC50	OECD 403	3 mg/l vzduchu	4 hod.	Potkan	

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

Poleptanie kože / podráždenie kože

Dráždi kožu. Pri kontakte s mokrou pokožkou môže spôsobiť zdurenie, popukanie či praskanie pokožky. Dlhší kontakt so súčasným trením môže spôsobiť silné popáleniny.

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
Koža	Dráždi			Králík	

portlandský cement

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
Dermálne	Dráždi				Literárna štúdia, Metóda pozorovania, Odborný posudok

vápenec, mramor

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
Koža	Nedráždi	OECD 404			

Vážne poškodenie očí / podráždenie očí

Spôsobuje vážne poškodenie očí. Portlandský slinok spôsobil rôznorodý obraz vplyvov na rohovku a vypočítaný index dráždivosti bol cca 128. Priamy kontakt môže spôsobiť poškodenie rohovky mechanickou záťažou, okamžité alebo oneskorené podráždenie alebo zápal. Priamy kontakt s väčším množstvom suchého prachu z materiálu alebo zasiahnutie/postriekanie mokrým materiálom môže spôsobiť účinky od ľahkého podráždenia očí (napr. zápal spojiviek či očného viečka) po chemické popáleniny/poleptanie a slepotu.

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
	Vážne poškodenie očí			Králík	

portlandský cement

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
Oko	Vážne poškodenie očí				Literárna štúdia, Metóda pozorovania, Odborný posudok

vápenec, mramor

Cesta expozície	Výsledok	Metóda	Doba expozície	Druh	Stanovenie hodnoty
Oko	Nedráždi	OECD 405			

Respiračná alebo kožná senzibilizácia

Na základe dostupných údajov nie sú kritéria pre klasifikáciu splnené.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

Mutagenita zárodočných buniek

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá pre klasifikáciu splnené. Vzhľadom na všadeprítomnosť a zásadnú povahu Ca a na fyziologickú irelevanciu akejkoľvek zmeny pH vyvolanej hydroxidom vápenatým vo vodných prostrediach, je Ca(OH)₂ zjavne zbavený akéhokoľvek genotoxického potenciálu.

hydroxid vápenatý

Výsledok	Metóda	Doba expozície	Špecifický cieľový orgán	Druh	Pohlavie
Negatívny	OECD 471			Baktérie	

Karcinogenita

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá pre klasifikáciu splnené. Nebola potvrdená žiadna kauzálna súvislosť medzi expozíciou cementom a rakovinou. Epidemiologická literatúra nepodporuje označenie portlandského cementu za možný ľudský karcinogén. Portlandský cement nie je klasifikovaný ako ľudský karcinogén (podľa ACGIH A4: Činidlá, ktoré vyvolávajú obavy, že by mohli byť karcinogénne pre ľudí, ale ktoré nie je možné definitívne posúdiť v dôsledku nedostatku dát. Štúdie in vitro či na zvieratách neposkytujú indikácie karcinogenity, ktoré sú dostatočné pre klasifikáciu činidla niektorým z ďalších označení). Pre vápenný hydrát: Vápnik (vedený ako laktát vápnika) nie je karcinogénny (experimentálny výsledok, krysa). Účinok hydroxidu vápenatého na pH nemá vplyv na karcinogenitu. Humánne epidemiologické údaje podporujú domnienku, že hydroxid vápenatý nemá karcinogénny potenciál.

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie
			Negatívny	Krysa	

Reprodukčná toxicita

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá pre klasifikáciu splnené. Vápnik (vedený ako uhličitan vápenatý) nie je toxický pre reprodukciu (experimentálny výsledok, myš). Účinok na pH nemá vplyv na reprodukciu. Humánne epidemiologické údaje podporujú domnienku, že oxid vápenatý nemá potenciál pre toxicitu pre reprodukciu. Tak pri štúdiách zvierat, ako aj pri humánných klinických štúdiách rôznych solí vápnika, neboli detegované žiadne vplyvy na reprodukciu či vývoj. Hydroxid vápenatý teda nie je toxický pre reprodukciu ani pre vývoj.

hydroxid vápenatý

Účinok	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie
			Negatívny	Myš	

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – jednorazová expozícia

Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest. Prach portlandského cementu môže dráždiť hrdlo a dýchacie cesty. Po vystavení osoby pôsobeniu koncentrácie vyššej ako expozičné limity na pracovisku sa môže prejavovať kašľanie, kýchanie a dýchavičnosť. Celkovo štruktúra dôkazov jasne naznačuje, že expozícia v pracovnom prostredí cementovým prachom spôsobuje nedostatočnosť dýchacej funkcie. Avšak dostupné dôkazy sú momentálne nedostatočné na stanovenie určitej istoty vo vzťahu veľkosti dávky a týchto účinkov. Z dát (skúseností) u ľudí vyplýva záver, že Ca(OH)₂ dráždi dýchacie cesty.

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie	Stanovenie hodnoty
			Dráždi	Človek		Odborný posudok

portlandský cement

Cesta expozície	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie	Stanovenie hodnoty
Inhalačne			Dráždi			

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – opakovaná expozícia

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá pre klasifikáciu splnené. Existuje indikácia COPD. Účinky sú akútne až v dôsledku vysokej expozície. Neboli pozorované žiadne chronické účinky alebo účinky pri nižších koncentráciách. Vápenný hydrát: Toxicita vápnika orálnou cestou je daná hornou hranicou príjmu (UL) pre dospelých stanovenou Vedeckým výborom pre potraviny (SCF), a to UL = 2 500 mg/d, čo zodpovedá 36 mg/kg váhy tela/d (osoba hmotnosti 70 kg) pre vápnik. Toxicita Ca(OH)₂ dermálnou cestou sa nepovažuje za relevantnú s ohľadom na predpokladanú nevýznamnú absorpciu cez pokožku a v dôsledku lokálneho podráždenia, ktoré je primárnym zdravotným účinkom (zmena pH). Toxicita Ca(OH)₂ inhalačnou cestou (lokálny účinok, podráždenie slizníc) je určená pomocou 8-h TWA určenou Vedeckým výborom pre limity pracovnej expozície (SCOEL) ako 1 mg/m³ vdychovateľnej frakcie prachu (pozrite kapitolu 8.1).

hydroxid vápenatý

Cesta expozície	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie
	UL	36 ml/kg bw	Negatívny		

kremeň (SiO₂)

Cesta expozície	Parameter	Hodnota	Výsledok	Druh	Pohlavie
			Pozitívny		

Aspiračná nebezpečnosť

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá pre klasifikáciu splnené.

11.2. Informácie o inej nebezpečnosti

Zdravotný stav zhoršený expozíciou: Vdychovanie prachu môže zhoršiť existujúce choroby dýchacích ciest či zdravotný stav ako je emfyzém (rozdutie pľúc) alebo astma či existujúci stav pokožky či očí.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita

Akútna toxicita

Údaje pre zmes nie sú k dispozícii.

hydroxid vápenatý

Parameter	Metóda	Hodnota	Doba expozície	Druh	Prostredie
LC50		50,6 mg/l	96 hod.	Ryby	Sladká voda
LC50		457 mg/l	96 hod.	Ryby	Slaná voda
EC50		49,1 mg/l	48 hod.	Bezstavovce	Sladká voda
LD50		158 mg/l	96 hod.	Bezstavovce	Slaná voda
EC50		184,57 mg/l	72 hod.	Riasy a ďalšie vodné organizmy	Sladká voda
NOEC		48 mg/l	72 hod.	Riasy a ďalšie vodné organizmy	Slaná voda
EC 10/LC 10 alebo NOEC		>2000 mg/kg sušiny pôdy		Mikroorganizmy	

vápenec, mramor

Parameter	Metóda	Hodnota	Doba expozície	Druh	Prostredie
LC50		>10000 mg/l	96 hod.	Ryby (Oncorhynchus mykiss)	
EC50		>1000 mg/l	48 hod.	Dafnie (Daphnia magna)	

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

vápenec, mramor

Parameter	Metóda	Hodnota	Doba expozície	Druh	Prostredie
EC50	OECD 201	>200 mg/l	72 hod.	Riasy (<i>Desmodesmus subspicatus</i>)	
LC50	OECD 203	100 %	96 hod.	Ryby (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	
EC50	OECD 202	100 %	48 hod.	Dafnie (<i>Daphnia magna</i>)	
EC50	OECD 208	>1000 mg/l	3 hod.	Baktérie (<i>Salmonella typhimurium</i>)	Aktivovaný kal

Chronická toxicita

hydroxid vápenatý

Parameter	Hodnota	Doba expozície	Druh	Prostredie
NOEC	32 mg/l	14 deň	Bezstavovce	Slaná voda
NOEC	1080 mg/kg	21 deň	Vyššie rastliny	

Dalšie údaje

Cement:

Výrobok nie je nebezpečný pre životné prostredie. Ekotoxikologické testy portlandského cementu na *Daphnia magna* a *Selenastrum coli* ukázali len nízke toxické pôsobenie. Preto LC50 a EC50 hodnoty nebolo možné určiť. Neexistuje žiadny náznak o toxicite v sedimente. Prítomnosť veľkého množstva cementu vo vode však môže spôsobiť zvýšenie pH a preto môžu byť za určitých okolností toxické pre život vo vode (vodné prostredie, vodné organizmy).

Vápenný hydrát:

Pri vysokej koncentrácii sa prostredníctvom nárastu teploty a pH používa oxid vápenatý na dezinfekciu odpadových kalov. Akútny účinok prostredníctvom zmeny pH. Aj keď je tento produkt využívaný na úpravu kyslosti vody, môže byť obsah zvýšený o viac ako 1 g/l pre vodný život nebezpečný. Hodnota pH > 12 sa rýchlo znižuje v dôsledku riedenia a premeny na uhličitán.

Výsledky zistené pre Ca(OH)₂ je možné použiť pre oxid vápenatý, pretože pri jeho kontakte s vlhkosťou vzniká hydroxid vápenatý.

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Irelevantné, pretože zmesi sú anorganické materiály. Stvrdnutá zmes nepredstavuje nebezpečenstvo.

12.3. Bioakumulačný potenciál

Neuvedené. Irelevantné, pretože zmesi sú anorganické materiály. Stvrdnutá zmes nepredstavuje nebezpečenstvo.

12.4. Mobilita v pôde

Irelevantné, pretože zmesi sú anorganické materiály. Stvrdnutá zmes nepredstavuje nebezpečenstvo. Oxid vápenatý reaguje s vodou či oxidom uhličitým, vzniká hydroxid vápenatý či uhličitán vápenatý, ktoré sú ťažko rozpustné a vykazujú nízku mobilitu vo väčšine pôd.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Produkt neobsahuje látky, ktoré spĺňajú kritériá pre látky PBT alebo vPvB v súlade s prílohou XIII, nariadenie (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platnom znení.

12.6. Vlastnosti endokrinných disruptorov (rozvracačov)

Zmes neobsahuje látky s vlastnosťami vyvolávajúcimi narušenie endokrinnnej činnosti v súlade s kritériami stanovenými v nariadení Komisie v prenesenej právomoci (EU) 2017/2100 alebo v nariadení Komisie (EU) 2018/605.

12.7. Iné nepriaznivé účinky

Neuvedené.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

13.1. Metódy spracovania odpadu

Zmes je potrebné likvidovať v súlade s miestnou a vnútroštátnou (národnou) legislatívou. Spracovanie, použitie alebo kontaminácia tohto produktu môže meniť voľbu možnosti hospodárenia s odpadmi.

Zmesi môžu byť znovu použité, pokiaľ nie sú znečistené ani nijako inak znehodnotené. Metódy spracovania odpadu sa tu nepoužijú. Neodstraňujte do kanalizácie ani do povrchových vôd.

Výrobok obsahujúci cement, ktorý presiahol svoju lehotu použiteľnosti/trvanlivosti/skladovateľnosti

(a keď sa preukázalo, že obsahuje viac ako 0,0002 % rozpustného Cr[VI]): nesmie byť použitý/predaný inak ako na použitie v kontrolovaných uzatvorených a plne automatizovaných procesoch alebo by mal byť recyklovaný alebo zlikvidovaný v súlade s platnými právnymi predpismi, alebo znovu použiť redukčné činidlo.

Produkt – nepoužitý zvyšky alebo vysypaný suchý materiál

Pozbierajte suché nepoužitý zvyšky alebo vysypaný suchý materiál tak, ako je. Označte kontajnery. Je možné materiál znovu použiť pri zväžení lehoty použiteľnosti a požiadavky, aby sa zabráňovalo prášeniu. V prípade likvidácie (tvrdnú s vodou) likvidujte podľa bodu nižšie „Produkt – po zmiešaní s vodou/po pridaní vody, vytvrdený“.

Produkt – kaly

Nechajte kaly stuhnúť, vyhnite sa prenikaniu alebo vylievaniu do odpadových vôd a kanalizačných systémov alebo do vodných plôch (napr. potoky) a likvidujte, ako je vysvetlené nižšie v časti „Produkt – po zmiešaní s vodou/po pridaní vody, vytvrdený“.

Produkt – po zmiešaní s vodou/po pridaní vody, vytvrdený

Zlikvidujte podľa miestnej legislatívy. Zabráňte prístupu do systému odpadových vôd. Zlikvidujte vytvrdený výrobok ako konkrétny odpad. Vzhľadom na to, že vytvrdením sa stáva materiál pomerne inertným, odpad nie je nebezpečným odpadom.

Právne predpisy o odpadoch

Zákon č. 430/2021 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Vyhláška MŽP SR č.365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Kód druhu odpadu

10 13 14 odpadový betón a betónový kal
17 01 01 betón
10 13 04 odpady z pálenia a hasenia vápna

Kód druhu odpadu pre obal

15 01 01 obaly z papiera a lepenky
15 01 05 kompozitné obaly

ODDIEL 14: Informácie o doprave

14.1. Číslo OSN alebo identifikačné číslo

Nie je predmetom ADR

14.2. Správne expedičné označenie OSN

neuvedené

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu

neuvedené

14.4. Obalová skupina

neuvedené

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie

neuvedené

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

Odkaz v oddieloch 4 až 8.

14.7. Námorná preprava hromadného nákladu podľa nástrojov IMO

neuvedené

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia 7. 3. 2022
Dátum revízie Číslo verzie 3.0

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Zákon č.194/2018 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákon č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES v platnom znení. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 v platnom znení. Zákon NR SR č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Vyhláška MŽP SR 98/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. Vyhláška MŽP SR 127/2011 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam regulovaných výrobkov, označovanie ich obalov a požiadavky na obmedzenie emisií prchavých organických zlúčenín pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch. Zákon č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Pre túto zmes nebolo vykonané posúdenie chemickej bezpečnosti. Posúdenie chemickej bezpečnosti bolo vykonané pre vstupné látky s nebezpečnými vlastnosťami, ktoré sa v zmesi nachádzajú. Z týchto informácií sa ďalej vychádza a sú brané ako prioritné pre klasifikáciu zmesi. Expozičné scenáre týchto látok sú prílohou KBÚ.

ODDIEL 16: Iné informácie

Zoznam výstražných upozornení použitých v karte bezpečnostných údajov

H- nie je klasifikovaná ako nebezpečná
H315 Dráždi kožu.
H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.
H372 Spôsobuje poškodenie orgánov pri dlhšej alebo opakovanej expozícii.

Zoznam bezpečnostných upozornení použitých v karte bezpečnostných údajov

P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
P280 Noste ochranné rukavice, ochranný odev a ochranné okuliare.
P305+P351+P338+ P310 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní. Okamžite volajte lekára.
P261+P304+P340+ P312 Zabráňte vdychovaniu prachu. PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať. Pri zdravotných problémoch volajte lekára.
P501 Zneškodnite obsah/nádobu podľa predpisov o odpadoch a obaloch v platnom znení.
P302+P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

Ďalšie informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia človeka

Výrobok nesmie byť - bez zvláštneho súhlasu výrobcu/dovozcu - používaný na iný účel ako je uvedené v oddieli 1. Užívateľ je zodpovedný za dodržiavanie všetkých súvisiacich predpisov na ochranu zdravia.

Legenda k skratkám a akronymom použitým v karte bezpečnostných údajov

ADR Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí
BCF Biokoncentračný faktor
CAS Chemical Abstracts Service
CLP Nariadenie (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
DNEL Odvedené hladiny, pri ktorých nedochádza k žiadnym účinkom
EC50 Koncentrácia látky pri ktorej je zasiahnutých 50% populácie
EINECS Európsky zoznam existujúcich obchodovaných chemických látok
EmS Pohotovostný plán
ES Číslo ES je číselný identifikátor látok na zozname ES
EÚ Európska únia
EuPCS Európsky systém kategorizácie výrobkov
IATA Medzinárodná asociácia leteckých dopravcov

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia	7. 3. 2022	Číslo verzie	3.0
Dátum revízie			

IBC	Medzinárodný predpis pre stavbu a vybavenie lodí hromadne prepravujúce nebezpečné chemikálie
IC50	Koncentrácia pôsobiaca 50% blokádu
ICAO	Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo
IMDG	Medzinárodná námorná preprava nebezpečného tovaru
INCI	Medzinárodné názvoslovie kozmetických zložiek
ISO	Medzinárodná organizácia pre normalizáciu
IUPAC	Medzinárodná únia pre čistú a aplikovanú chémiu
LC50	Smrteľná koncentrácia látky, pri ktorej možno očakávať, že spôsobí smrť 50% populácie
LD50	Smrteľná dávka látky, pri ktorej možno očakávať, že spôsobí smrť 50% populácie
LOAEC	Najnižšia koncentrácia s pozorovaným nepriaznivým účinkom
LOAEL	Najnižšia hladina, pri ktorej dochádza k nepriaznivým účinkom
log Kow	Oktanol-voda rozdeľovací koeficient
MARPOL	Medzinárodný dohovor o zabránení znečisťovania z lodí
NOAEC	Koncentrácia bez pozorovaného nepriaznivého účinku
NOAEL	Hladina bez pozorovaného nepriaznivého účinku
NOEC	Koncentrácia bez pozorovaného účinku
NOEL	Hladina bez pozorovaného účinku
NPTEL	Najvyšší prípustný expozičný limit
OEL	Expozičné limity na pracovisku
PBT	Perzistentný, bioakumulatívny a toxický
PNEC	Predpokladaná koncentrácia, pri ktorej nedochádza k žiadnym účinkom
ppm	Počet častíc na milión (milióntina)
REACH	Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok
RID	Dohoda o preprave nebezpečného tovaru po železnici
UN	Štvormiestne identifikačné číslo látky alebo predmetu prebrané zo Vzorov predpisov OSN
UVCB	Látka neznámeho alebo variabilného zloženia, komplexné reakčné produkt alebo biologický materiál
VOC	Prchavé organické zlúčeniny
vPvB	Veľmi perzistentný a veľmi bioakumulatívny
Bez klasifikácie	Bez klasifikácie
Eye Dam.	Vážne poškodenie očí
Skin Irrit.	Dráždivosť kože
STOT RE	Toxicita pre špecifický cieľový orgán – opakovaná expozícia
STOT SE	Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia

Pokyny pre školenie

Zoznámiť pracovníkov s odporúčaným spôsobom použitia, povinnými ochrannými prostriedkami, prvou pomocou a zakázanými manipuláciami s produktom.

Okrem programov školenia o ochrane zdravia, bezpečnosti pri práci a ochrane životného prostredia pre svojich pracovníkov musí spoločnosť zaisťovať, aby si pracovníci prečítali túto kartu bezpečnostných údajov (KBÚ), pochopili ju a jej požiadavky uplatňovali.

Odporúčané obmedzenie použitia

neuvedené

Informácie o zdrojoch údajov použitých pri zostavovaní karty bezpečnostných údajov

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platnom znení. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení. Údaje od výrobcu látky / zmesi, ak sú k dispozícii - údaje z registračnej dokumentácie.

Vykonalé zmeny (ktoré informácie boli pridané, vypustené alebo upravené)

2.0 apríl 2017 - zmena formátu BL

3.0 september 2021 - zmena formátu BL a doplnenie UFI

Ďalšie údaje

Postup klasifikácie - metóda výpočtu.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
(REACH) v znení zmien a doplnení

Suchá omietková a maltová zmes na báze hydroxidu vápenatého podľa EN 998-1 – zmesi na variantné využitie v stavebníctve

Dátum vytvorenia

7. 3. 2022

Dátum revízie

Číslo verzie

3.0

Prehlásenie

Karta bezpečnostných údajov obsahuje údaje pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Nemôžu byť považované za záruku vhodnosti a použiteľnosti výrobku pre konkrétnu aplikáciu.

Táto karta bezpečnostných údajov (KBÚ, SDS) je vypracovaná podľa zákonných ustanovení nariadenia REACH (ES 1907/2006; článok 31 a príloha II), v znení neskorších predpisov. Jej obsah popisuje podmienky pre nevyhnutné preventívne opatrenia pri manipulácii s materiálom. Zodpovednosťou príjemcov (odberateľov, používateľov, distribútorov atď.) karty bezpečnostných údajov je, aby zaistili, že informácie v nej uvedené sú správne pochopené všetkými pracovníkmi, ktorí môžu používať, spracovávať, nakladať alebo akýmkoľvek spôsobom prichádzať do styku s produktom. Informácie a pokyny uvedené v tejto karte bezpečnostných údajov sú založené na súčasnom stave vedeckých a technických znalostí v čase vydania. Tieto informácie sú spoľahlivé za predpokladu, že sa produkt používa za predpísaných podmienok a v súlade s určenými použitiami uvedenými na balení či v technických návodoch/materiálových listoch. Akékoľvek iné použitie tohto produktu vrátane použitia tohto produktu v kombinácii s akýmkoľvek iným produktom alebo s akýmkoľvek inými procesmi je na zodpovednosti používateľa. Z toho vyplýva, že používateľ je zodpovedný za určenie vhodných bezpečnostných opatrení a za uplatňovanie legislatívy pokrývajúcej jeho vlastné aktivity. Tento dokument nenesie záruku za technické vyhotovenie a spracovanie materiálu, vhodnosti pre konkrétne aplikácie a nenahradzuje právne platný zmluvný vzťah.

Příloha - cement: Další tabulky s technickými kontrolami a individuálními ochrannými opatřeními pro kap. 8.2

1. Inhalační DNEL 1 mg/m³ (odprašky z výroby portlandského slínku)

8.2.1 Vhodné technické kontroly

Expoziční scénář	PROC*	Expozice	Lokální řízení / místní opatření	Efektivita
Průmyslová výroba hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	2, 3	Délka není omezena (až 480 minut za směnu, 5 směn týdně): (#) < 240 min	nepožadováno	-
	14, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	5, 8b, 9		běžné lokální odsávání	78 %
Průmyslové použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		not required	-
	14, 22, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	5, 8b, 9		běžné lokální odsávání	78 %
Průmyslové použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	7		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nepožadováno	-
Profesionální použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 72 %
	9, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 72 %
	5, 8a, 8b, 14		běžné lokální odsávání	72 %
	19 (#)		Lokální opatření nejsou použitelná, pouze v dobře větratelných místnostech nebo venku	50 %
Profesionální použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	11		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 72 %
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19		nepožadováno	-

* PROC jsou určená použití a jsou definována v bodě 1.2.

8.2.2 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

Expoziční scénář	PROC*	Expozice	Specifikace dýchací ochranné pomůcky (RPE)	RPE efektivita – určený faktor ochrany (APF)
Průmyslová výroba hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	2, 3	Délka není omezena (až 480 minut za směnu, 5 směn týdně): (#) < 240 min	nepožadováno	-
	14, 26		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) P1 maska (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	5, 8b, 9		P2 maska (FF, FM)	APF = 10
Průmyslové použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		nepožadováno	-
	14, 22, 26		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) P1 maska (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	5, 8b, 9		P2 maska (FF, FM)	APF = 10
Průmyslové použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	7		A) P3 maska (FF, FM) nebo B) P1 maska (FF, FM)	APF = 20 APF = 4
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nepožadováno	-
Profesionální použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) P1 maska (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	9, 26		A) P3 maska (FF, FM) nebo B) P2 maska (FF, FM)	APF = 20 APF = 10
	5, 8a, 8b, 14		P3 maska (FF, FM)	APF = 20
	19 (#)		P3 maska (FF, FM)	APF = 20
Profesionální použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	11	A) P3 maska (FF, FM) nebo B) P2 maska (FF, FM)	APF = 20 APF = 10	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	nepožadováno	-	

* PROC jsou určená použitím a jsou definována v bodě 1.2.

2. Inhalační DNEL 5 mg/m³ (portlandský slínek)

8.2.1 Vhodné technické kontroly

Expoziční scénář	PROC*	Expozice	Lokální řízení / místní opatření	Efektivita
Průmyslová výroba hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	2, 3	Délka není omezena (až 480 minut za směnu, 5 směn týdně)	nepožadováno	-
	14, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	5, 8b, 9		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 82 %
Průmyslové použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		not required	-
	14, 22, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	5, 8b, 9		A) plná / celková ventilace nebo B) běžné lokální odsávání	- 82 %
Průmyslové použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	7		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 78 %
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nepožadováno	-
Profesionální použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		A) nepožadováno nebo B) plná / celková ventilace	- 29 %
	9, 26		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 77 %
	5, 8a, 8b, 14		A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 72 %
	19		Lokální opatření nejsou použitelná, pouze v dobře větratelných místnostech nebo venku	50 %
Profesionální použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	11	A) nepožadováno nebo B) běžné lokální odsávání	- 77 %	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	nepožadováno	-	

* PROC jsou určená použití a jsou definována v bodě 1.2.

8.2.2 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

Expoziční scénář	PROC*	Expozice	Specifikace dýchací ochranné pomůcky (RPE)	RPE efektivita – určený faktor ochrany (APF)
Průmyslová výroba hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	2, 3	Délka není omezena (až 480 minut za směnu, 5 směn týdně)	nepožadováno	-
	14, 26		A) P1 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 4 -
	5, 8b, 9		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 10 -
Průmyslové použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		nepožadováno	-
	14, 22, 26		A) P1 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 4 -
	5, 8b, 9		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 10 -
Průmyslové použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	7		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 10 -
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		nepožadováno	-
Profesionální použití suchých hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů (uvnitř, vně)	2		A) P1 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 4 -
	9, 26		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 10 -
	5, 8a, 8b, 14		A) P3 maska (FF, FM) nebo B) P1 maska (FF, FM)	APF = 20 APF = 4
	19		P2 maska (FF, FM)	APF = 10
Profesionální použití mokřích suspenzí hydraulických stavebních a konstrukčních materiálů	11		A) P2 maska (FF, FM) nebo B) nepožadováno	APF = 10 -
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19		nepožadováno	-

* PROC jsou určená použití a jsou definována v bodě 1.2.

Exhibit - cement: Other tables with technical controls and individual protective measures for chapter 8.2

1. Inhalation DNEL 1 mg/m³ (dust particles from Portland clinker production)

8.2.1 Appropriate technical controls

Exposure scenario	PROC*	Exposure	Local control / local measures	Effectiveness
Industrial production of hydraulic building and construction materials	2, 3	Unlimited length (up to 480 minutes per shift, 5 shifts per week): (#) < 240 min	Not required	-
	14, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	5, 8b, 9		Standard local exhaust	78%
Industrial use of dry hydraulic building and construction materials (inside, outside)	2		Not required	-
	14, 22, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	5, 8b, 9		Standard local exhaust	78%
Industrial use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	7		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Not required	-
Professional use of dry hydraulic building and construction materials (indoors, outdoors)	2		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 72%
	9, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 72%
	5, 8a, 8b, 14		Standard local exhaust	72%
	19 (#)		Local measures are not applicable, unless in well ventilated rooms or outdoors	50%
Professional use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	11	A) Not required or B) Standard local exhaust	- 72%	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Not required	-	

* PROCs mean the intended uses and are defined in section 1.2.

8.2.2 Individual protective measures including personal protective equipment

Exposure scenario	PROC*	Exposure	Specifications of Respiratory Protective Equipment (RPE)	RPE Efficiency - Assigned Protection Factor (APF)
Industrial production of hydraulic building and construction materials	2, 3	Unlimited length (up to 480 minutes per shift, 5 shifts per week): (#) < 240 min	Not required	-
	14, 26		A) P2 mask (FF, FM) or B) P1 mask (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	5, 8b, 9		P2 mask (FF, FM)	APF = 10
Industrial use of dry hydraulic building and construction materials (inside, outside)	2		Not required	-
	14, 22, 26		A) P2 mask (FF, FM) or B) P1 mask (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	5, 8b, 9		P2 mask (FF, FM)	APF = 10
Industrial use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	7		A) A)P3 mask (FF, FM) or B) P1 mask (FF, FM)	APF = 20 APF = 4
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Not required	-
Professional use of dry hydraulic building and construction materials (indoors, outdoors)	2		A) P2 mask (FF, FM) or B) P1 mask (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	9, 26		A) A)P3 mask (FF, FM) or B) P2 mask (FF, FM)	APF = 20 APF = 10
	5, 8a, 8b, 14		A)P3 mask (FF, FM)	APF = 20
	19 (#)		A)P3 mask (FF, FM)	APF = 20
Professional use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	11	A) A)P3 mask (FF, FM) or B) P2 mask (FF, FM)	APF = 20 APF = 10	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Not required	-	

* PROCs mean the intended uses and are defined in section 1.2.

2. Inhalation DNEL 5 mg/m³ (Portland clinker)

8.2.1 Appropriate technical controls

Exposure scenario	PROC*	Exposure	Local control / local measures	Effectiveness
Industrial production of hydraulic building and construction materials	2, 3	Unlimited length (up to 480 minutes per shift, 5 shifts per week)	Not required	-
	14, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	5, 8b, 9		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 82%
Industrial use of dry hydraulic building and construction materials (inside, outside)	2		Not required	-
	14, 22, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	5, 8b, 9		A) Full / complete ventilation or B) Standard local exhaust	- 82%
Industrial use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	7		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 78%
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Not required	-
Professional use of dry hydraulic building and construction materials (indoors, outdoors)	2		A) Not required or B) Full / complete ventilation	- 29%
	9, 26		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 77%
	5, 8a, 8b, 14		A) Not required or B) Standard local exhaust	- 72%
	19		Local measures are not applicable, unless in well ventilated rooms or outdoors	50%
Professional use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	11	A) Not required or B) Standard local exhaust	- 77%	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Not required	-	

* PROCs mean the intended uses and are defined in section 1.2.

8.2.2 Individual protective measures including personal protective equipment

Exposure scenario	PROC*	Exposure	Specifications of Respiratory Protective Equipment (RPE)	RPE Efficiency - Assigned Protection Factor (APF)
Industrial production of hydraulic building and construction materials	2, 3	Unlimited length (up to 480 minutes per shift, 5 shifts per week)	Not required	-
	14, 26		A) P1 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 4
	5, 8b, 9		A) P2 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 10
Industrial use of dry hydraulic building and construction materials (inside, outside)	2		Not required	-
	14, 22, 26		A) P1 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 4
	5, 8b, 9		A) P2 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 10
Industrial use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	7		A) P2 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 10
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Not required	-
Professional use of dry hydraulic building and construction materials (indoors, outdoors)	2		A) P1 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 4
	9, 26		A) P2 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 10
	5, 8a, 8b, 14		A) P3 mask (FF, FM) or B) P1 mask (FF, FM)	APF = 20 APF = 4
	19		P2 mask (FF, FM)	APF = 10
Professional use of wet suspensions of hydraulic building and construction materials	11	A) P2 mask (FF, FM) or B) Not required	APF = 10	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Not required	-	

* PROCs mean the intended uses and are defined in section 1.2.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PŘÍLOHA

Dodatek: Scénáře expozice

Tento dokument obsahuje všechny důležité scénáře expozice v životním a pracovním prostředí (ES) pro výrobu a použití $\text{Ca}(\text{OH})_2$ podle požadavků nařízení REACH (nařízení (ES) č. 1907/2006). Při vypracování SE byly brány v úvahu odpovídající pokyny REACH a příslušné nařízení. Pro popis zahrnutých typů použití a procesů byly použity pokyny „R.12 – Systém deskriptorů použití“ (verze: 2, březen 2010, ECHA-2010-G-05-EN), pro popis a zavedení opatření pro řízení rizik (OŘR) byly použity pokyny „R.13 – Opatření pro řízení rizik“ (verze: 1.1, květen 2008), pro odhad expozice v pracovním prostředí byly použity pokyny „R.14 – Odhad expozice v pracovním prostředí“ (verze: 2, květen 2010, ECHA-2010-G-09-EN) a pro posouzení skutečné expozice pro životní prostředí byly použity pokyny „R.16 – Posouzení expozice pro životní prostředí“ (verze: 2, květen 2010, ECHA-10-G-06-EN).

Metodologie použitá pro posouzení expozice životního prostředí

Scénáře expozice životního prostředí se zabývají pouze posouzením na místní úrovni zahrnujícím obecní čističky odpadních vod (ČOV), případně průmyslové čistírny odpadních vod pro průmyslové a profesionální použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, k nimž může dojít, se vyskytnou na místní úrovni.

1) Průmyslové způsoby použití (místní úroveň)

Posouzení expozice a rizika je důležité pouze pro vodní prostředí a může případně zahrnovat obecní a jiné čističky odpadních vod, protože emise v průmyslových fázích se především týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu na vodní prostředí a posouzení rizika se bude zabývat pouze účinkem na organismy/ekosystémy kvůli možným změnám pH v souvislosti s vypuštěním OH^- . Posouzení expozice pro vodní prostředí se zabývá pouze možnými změnami pH v přítoku do ČOV a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH^- na místní úrovni a provádí se na základě posouzení výsledného dopadu pH: pH povrchové vody by nemělo překročit hodnotu 9 (Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9).

Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí je zabránit vypouštění roztoků $\text{Ca}(\text{OH})_2$ do městských odpadních vod nebo do povrchových vod, pokud by toto vypouštění mohlo způsobit významnou změnu pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Vypouštění je třeba provést tak, aby změna pH v přijímajících povrchových vodách byla

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

minimální. pH vytékající vody se obvykle měří a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.

2) Profesionální způsoby použití (místní úroveň)

Posouzení expozice a rizika je důležité pouze pro vodní a suchozemské prostředí. Posouzení účinku a rizik pro vodní prostředí se odvíjí od účinku pH. Vypočítá se klasický poměr charakterizace rizik (RCR) založený na předpokládané koncentraci v životním prostředí (PEC) a předpokládané koncentraci, při níž nedochází k nežádoucímu účinku (PNEC). Profesionální použití na místní úrovni se týká aplikací na zemědělskou nebo městskou půdu. Expozice životního prostředí se posoudí na základě údajů a simulačního nástroje. Nástroj pro modelování FOCUS/ Exposit se používá pro posouzení expozice suchozemského a vodního prostředí (obvykle se uplatňuje u aplikací biocidních přípravků).

Podrobnosti jsou uvedeny v příslušných scénářích.

Metodologie použitá pro posouzení expozice v pracovním prostředí

Podle definice musí scénář expozice (SE) popisovat, při jakých provozních podmínkách (PP) a při jakém opatření pro řízení rizik (OŘR) lze s látkou bezpečně zacházet. To se projeví, pokud odhadovaná hladina expozice je nižší než příslušná odvozená hladina, při níž nedochází k nežádoucímu účinku (DNEL), což je vyjádřeno v poměru charakterizace rizik (RCR). U pracovníků vychází opakovaná dávka DNEL pro inhalaci a také akutní DNEL pro inhalaci z příslušných doporučení Vědeckého výboru pro limitní hodnoty expozice chemickým činitelům při práci (SCOEL), která udávají hodnoty 1 mg/m³ a 4 mg/m³.

V případech, kdy nejsou k dispozici naměřené ani analogické údaje, expozice člověka se posuzuje pomocí simulačního nástroje. Při screeningu na úrovni prvního stupně se použije nástroj MEASE (<http://www.ebrc.de/mease.html>) pro posouzení inhalační expozice podle pokynů ECHA (R.14).

Vzhledem k tomu, že doporučení SCOEL se týká vdechovatelného prachu, zatímco odhady expozice v nástroji MEASE uvažují inhalovatelnou frakci, do níže uvedených scénářů expozice je skrytě zahrnuta další hranice bezpečnosti, pokud se pro odvození odhadů expozice použil nástroj MEASE.

Metodologie použitá pro posouzení expozice spotřebitele

Podle definice SE musí popisovat, za jakých podmínek lze s látkami, přípravky a předměty bezpečně zacházet. V případech, kdy nejsou k dispozici naměřené ani analogické údaje, se expozice posuzuje pomocí simulačního nástroje.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

U spotřebitelů vychází opakovaná dávka DNEL pro inhalaci a také akutní DNEL pro inhalaci z příslušných doporučení Vědeckého výboru pro limitní hodnoty expozice chemickým činitelům při práci (SCOEL), která udávají hodnoty 1 mg/m³ a 4 mg/m³.

Pro inhalační expozici práškům se použily údaje odvozené od autora van Hemmen (van Hemmen, 1992: Agricultural pesticide exposure data bases for risk assessment (Databáze s údaji o expozici zemědělským pesticidům pro posouzení rizik), Rev Environ Contam Toxicol. 126: 1-85.), pro výpočet inhalační expozice. Inhalační expozice spotřebitele se odhaduje na 15 µg/hod nebo 0,25 µg/min. Při náročnější práci se očekává vyšší inhalační expozice. Jestliže množství produktu překročí 2,5 kg, předpokládá se 10násobné zvýšení faktoru, což znamená, že inhalační expozice bude 150 µg/hod. Pro přepočtení těchto hodnot na mg/m³ lze použít standardní hodnotu 1,25 m³/hod pro dýchací objem v lehkých pracovních podmínkách (van Hemmen, 1992), což znamená 12 µg/m³ pro lehkou práci a 120 µg/m³ pro těžší práci.

Pokud se přípravek nebo látka používá v granulované formě nebo ve formě tablet, předpokládá se snížení expozice prachu. Aby bylo možné tuto skutečnost zohlednit v případě, že chybí údaje o distribuci velikosti částic a oteřu granulí, používá se model pro práškové formulace, který předpokládá snížení tvorby prachu o 10 % podle autorů Becks a Falks (Manual for the authorisation of pesticides)(Příručka pro povolování pesticidů). Přípravky na ochranu rostlin. Kapitola 4 Humánní toxikologie; operátor rizika, pracovník a neúčastněná osoba, verze 1.0., 2006).

V případě dermální expozice a expozice očí se postupovalo podle kvalitativního přístupu, protože pro tento způsob expozice nebylo možné DNEL odvodit kvůli dráždivým účinkům oxidu vápenatého. Perorální expozice nebyla posouzena, protože se nejedná o předvídatelný způsob expozice s ohledem na uvedené způsoby použití.

Vzhledem k tomu, že doporučení SCOEL se týká vdechovatelného prachu, zatímco odhady expozice pomocí modelu od autora van Hemmen počítají s inhalovatelnou frakcí, do níže uvedených scénářů expozice je vnitřně zahrnuta další hranice bezpečnosti, tj. odhady expozice jsou velmi konzervativní.

Posouzení expozice Ca(OH)₂ při profesionálním a průmyslovém použití a při použití ze strany spotřebitele se provádí a organizuje na základě několika scénářů. Přehled scénářů a fáze životního cyklu látky jsou uvedeny v tabulce 1.

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Tabulka 1: Přehled scénářů expozice a fáze životního cyklu látky

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.1	Výroba a průmyslové způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí	X	X	X		X	1	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b
9.2	Výroba a průmyslové způsoby použití nízkoprašných pevných látek/prášků vápenných substancí	X	X	X		X	2	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.3	Výroba a průmyslové způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí	X	X	X		X	3	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.4	Výroba a průmyslové způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí	X	X	X		X	4	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 11a
9.5	Výroba a průmyslové způsoby použití velkých předmětů s obsahem vápenných substancí	X	X	X		X	5	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.6	Profesionální způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí		X	X		X	6	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.7	Profesionální způsoby použití nízkoprašných pevných látek/prášků vápenných substancí		X	X		X	7	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.8	Profesionální způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí		X	X		X	8	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f, 9a, 9b
9.9	Profesionální způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí		X	X		X	9	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití			Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)						
9.10	Profesionální způsoby použití vápenných substancí při ošetření půdy		X	X			10	22	9b	5, 8b, 11, 26		2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.11	Profesionální způsoby použití předmětů/kontejnerů obsahujících vápenné substance			X		X	11	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24		0, 21, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	10a, 11a, 11b, 12a, 12b

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití				Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)							
9.12	Použití stavebního a konstrukčního materiálu ze strany spotřebitele (DIY, kutilství)				X		12	21	9b, 9a				8
9.13	Použití absorbentu CO ₂ v dýchacích přístrojích ze strany spotřebitele				X		13	21	2				8

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady

(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití				Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)							
9.14	Použití zahradního vápna/hnojiva ze strany spotřebitele				X		14	21	20, 12				8e
9.15	Použití vápenných substancí coby chemikálií pro čištění vody v akváriích ze strany spotřebitele				X		15	21	20, 37				8

Příloha, Scénáře expozice

Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady
(ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo SE	Název scénáře expozice	Výroba	Určená použití				Výsledná fáze životního cyklu	Propojení s určeným použitím	Kategorie oblasti použití (SU)	Kategorie chemických výrobků (PC)	Kategorie procesů (PROC)	Kategorie předmětů (AC)	Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
			Formulace	Koncové	Použití ze strany	Životnost (pro předměty)							
9.16	Použití kosmetických produktů obsahujících vápenné substance ze strany spotřebitele				X		16	21	39				8

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.1: Výroba a průmyslové způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Výroba a průmyslové způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 1	Použití v uzavřeném výrobním procesu, expozice nepravděpodobná	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 7	Nástříkové techniky v průmyslových zařízeních	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 12	Použití pěnicích činidel při výrobě pěny	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 14	Výroba přípravků nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu
PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
ERC 1-7, 12	Výroba, formulace a všechny typy průmyslového použití
ERC 10, 11	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností ve vnitřních a venkovních prostorech

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činnosti s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky. Předpokládá se, že nástřík vodných roztoků (PROC7 a 11) se podílí na střední emisi.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 7	bez omezení		vodný roztok	střední
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		vodný roztok	velmi nízký

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 7	≤ 240 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Vzhledem k tomu, že se vodné roztoky nepoužívají ve vysokoteplotních metalurgických procesech, má se za to, že provozní podmínky (např. procesní teplota a procesní tlak) nejsou relevantní pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů.

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 7	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorech s významnou expozicí.	místní odvětrávání	78 %	-
PROC 19		neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC		nevyžadují se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 7	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí
Použité množství
Předpokládá se, že denní a roční množství na daném pracovišti (pro bodové zdroje) není hlavním určujícím faktorem pro expozici životního prostředí.
Frekvence a trvání použití
Přerušované (< 12krát za rok) nebo kontinuální používání/uvolňování
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik
Průtok přijímající povrchové vody: 18 000 m ³ /den
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí
Rychlost vypouštění odtékající vody: 2 000 m ³ /den
Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy
Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí, je zamezit vypouštění roztoků vápna do komunálních odpadních vod nebo do povrchových vod v případě, že by toto vypouštění mohlo způsobit výrazné změny pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Obecně je třeba vypouštění provádět tak, aby změny pH v přijímajících povrchových vodách byly co nejmenší (např. za použití neutralizace). Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9. Tato skutečnost je také zohledněna v popisu standardních testů OECD na vodních organismech. Zdůvodnění tohoto opatření pro řízení rizik lze najít v úvodní části.
Podmínky a opatření vztahující se k odpadu
Pevný průmyslový odpad obsahující vápno by se měl opakovaně použít nebo vypustit do průmyslové odpadní vody a dále neutralizovat, je-li to nutné.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Expozice v pracovním prostředí

Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití... Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH)₂ ve výši 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.

PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,001 – 0,66)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	

Expozice životního prostředí

Posouzení expozice životního prostředí je relevantní pouze pro vodní prostředí, kde je to použitelné, včetně čističek odpadních vod, protože emise vápenné substance se v různých fázích životního cyklu (výroba a použití) většinou týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu a rizik na vodní organismy se zabývá pouze účinkem na organismy/ekosystémy způsobeným možnými změnami pH v souvislosti s vypouštěním OH⁻ s tím, že se toxicita Ca²⁺ považuje za zanedbatelnou ve srovnání s (možným) účinkem pH. Řeší se pouze místní úroveň včetně obecních čističek odpadních vod (ČOV) nebo čističek průmyslových odpadních vod, je-li to použitelné, a to jak pro výrobu, tak i pro průmyslové použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, které se mohou vyskytnout, se projeví na místní úrovni. Z vysoké rozpustnosti ve vodě a z velmi nízké tenze par vyplývá, že se vápenná substance bude vyskytovat převážně ve vodě. Významné emise nebo expozice ve vzduchu se kvůli nízké tenzi par vápenné substance neočekávají. Významné emise nebo expozice v suchozemském prostředí se neočekávají ani pro tento scénář expozice. Posouzení expozice pro vodní prostředí se tedy zaměří pouze na možné změny pH ve vodě odtékající z čističky odpadních vod a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH⁻ na místní úrovni. Posouzení expozice se provádí na základě posouzení výsledného vlivu pH: pH povrchové vody se nesmí zvýšit nad hodnotu 9.

Emise v životním prostředí	Při výrobě vápenné substance může docházet k emisi do vody a místnímu zvýšení koncentrace vápenné substance, což může ovlivnit pH vodního prostředí. Pokud se neprovede neutralizace pH, vypouštění odtékající vody ze závodu vyrábějícího vápennou substanci může ovlivnit pH přijímající vody. pH odtékající vody se obvykle měří velmi často a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Odpadní voda z výroby vápenné substance je proud odpadní vody obsahující anorganickou látku a není tedy určena pro biologické čištění. Tok odpadní vody ze zařízení na výrobu vápenné substance se tedy obvykle nečistí v biologické čističce odpadních vod (ČOV), ale tuto odpadní vodu lze použít pro úpravu pH kyselých odpadních vod, které se čistí v biologických ČOV.
Koncentrace expozice v mořské vodě	Když se vápenná substance dostane emisí do povrchové vody, jeho sorpce na částice a sedimenty je zanedbatelná. Když se vápenná substance vypustí do povrchové vody, pH se může zvýšit v závislosti na pufrční kapacitě vody. Čím vyšší je pufrční kapacita vody, tím nižší je účinek pH. Pufrční kapacita, která u přírodních vod zabraňuje posunu pH do kyselé nebo zásadité oblasti, je řízena rovnováhou mezi oxidem uhličitým (CO ₂), hydrogenuhličitanovým anionem (HCO ₃ ⁻) a uhličitanovým anionem (CO ₃ ²⁻).
Koncentrace expozice v sedimentech	V tomto SE není zahrnuta oblast sedimentů, protože se u vápenných substancí nepovažuje za důležitou: když se vápenná substance dostane emisí do vodního prostředí, její sorpce na částice sedimentu je zanedbatelná.
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Suchozemská část životního prostředí není v tomto scénáři expozice zahrnuta, protože to není považováno za důležité.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	V tomto CSA není zahrnutý vzduch coby součást životního prostředí, protože se u vápenné substance nepovažuje za relevantní: při uvolnění do vzduchu ve formě aerosolu dochází k neutralizaci vápenné substance následkem její reakce s CO ₂ (nebo jinými kyselinami) za vzniku HCO ₃ ⁻ a Ca ²⁺ . Vzniklé soli (např. hydrogenuhličitan vápenatý) jsou následně vymyty ze vzduchu a atmosferické emise neutralizované vápenné substance tedy ve velké míře končí v půdě a vodě.
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Bioakumulace v organismech není pro vápennou substanci relevantní: posouzení rizik v případě sekundární otravy se tedy nevyžaduje.

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

Expozice v pracovním prostředí

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Expozice životního prostředí

Pokud pracoviště nespĺňuje podmínky stanovené v SE pro bezpečné použití, doporučuje se aplikovat odstupňovaný přístup pro provedení posouzení, které bude specifitější s ohledem na příslušné pracoviště. Pro toto posouzení se doporučuje použít stupňovitý přístup.

Stupeň 1: získat informace o pH odtékající vody a o vlivu vápenné substance na výslednou hodnotu pH. Je-li pH vyšší než 9 a je-li převážně způsobeno vápnem, je nutné učinit další opatření, aby se prokázalo bezpečné použití.

Stupeň 2a: získat informace o pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. pH přijímající vody nesmí překročit hodnotu 9. Pokud nejsou k dispozici příslušná měření, pH řeky lze vypočítat následovně:

$$pH_{řeka} = \text{Log} \left[\frac{Q_{odtékající voda} * 10^{pH_{odtékající voda}} + Q_{řeka na horním toku} * 10^{pH_{na horním toku}}}{Q_{řeka na horním toku} + Q_{odtékající voda}} \right]$$

(rovnice 1)

kde

Q odtékající voda je průtok odtékající vody (v m³/den)

Q řeka na horním toku je průtok řeky na horním toku (v m³/den)

pH odtékající voda je pH odtékající vody

pH řeka na horním toku je pH řeky na horním toku vzhledem k vypouštěcímu bodu

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Všimněte si prosím, že zpočátku lze použít standardní hodnoty:

- Průtoky Q řeka na horním toku: použijte 10. rozdělení stávajících hodnot nebo použijte standardní hodnotu 18 000 m³/den
- Q odtékající voda: použijte standardní hodnotu 2 000 m³/den
- Pokud možno, pH na horním toku by mělo představovat naměřenou hodnotu. Není-li k dispozici, lze předpokládat neutrální pH (pH=7), pokud to lze zdůvodnit.

Na tuto rovnici je třeba nahlížet jako na krajní případ, jsou-li vodní podmínky standardní, nikoli specifické pro daný případ.

Stupeň 2b: Pomocí rovnice 1 lze zjistit, jaké pH odtékající vody způsobuje přijatelnou hodnotu pH v přijímajícím tělese. V takovém případě se pH řeky nastaví na hodnotu 9 a pH odtékající vody se příslušným způsobem vypočítá (dle potřeby za využití již uvedených standardních hodnot). Vzhledem k tomu, že teplota má vliv na rozpustnost vápna, je možné, že případ od případu bude nutné upravit pH odtékající vody. Po stanovení maximální přípustné hodnoty pH v odtékající vodě se předpokládá, že všechny koncentrace OH⁻ jsou závislé na vypouštění vápna a že se neuvažuje pufrční kapacita (to je nereálný, krajní případ, který lze upravit, jsou-li k dispozici potřebné informace). Maximální zátěž vápnem, které se ročně vypouští, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění pH přijímající vody, se vypočítá za předpokladu chemické rovnováhy. Koncentrace OH⁻ vyjádřená v molech/litr se vynásobí průměrným průtokem odtékající vody a poté se vydělí molární hmotností vápenné substance.

Stupeň 3: Změňte pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. Je-li pH nižší než 9, bezpečné použití je přiměřeně prokázáno a SE zde končí. Zjistí-li se, že pH je vyšší než 9, je nutné zavést opatření pro řízení rizik: odtékající voda se musí zneutralizovat, což zajistí bezpečné použití vápna během výroby nebo fáze použití.

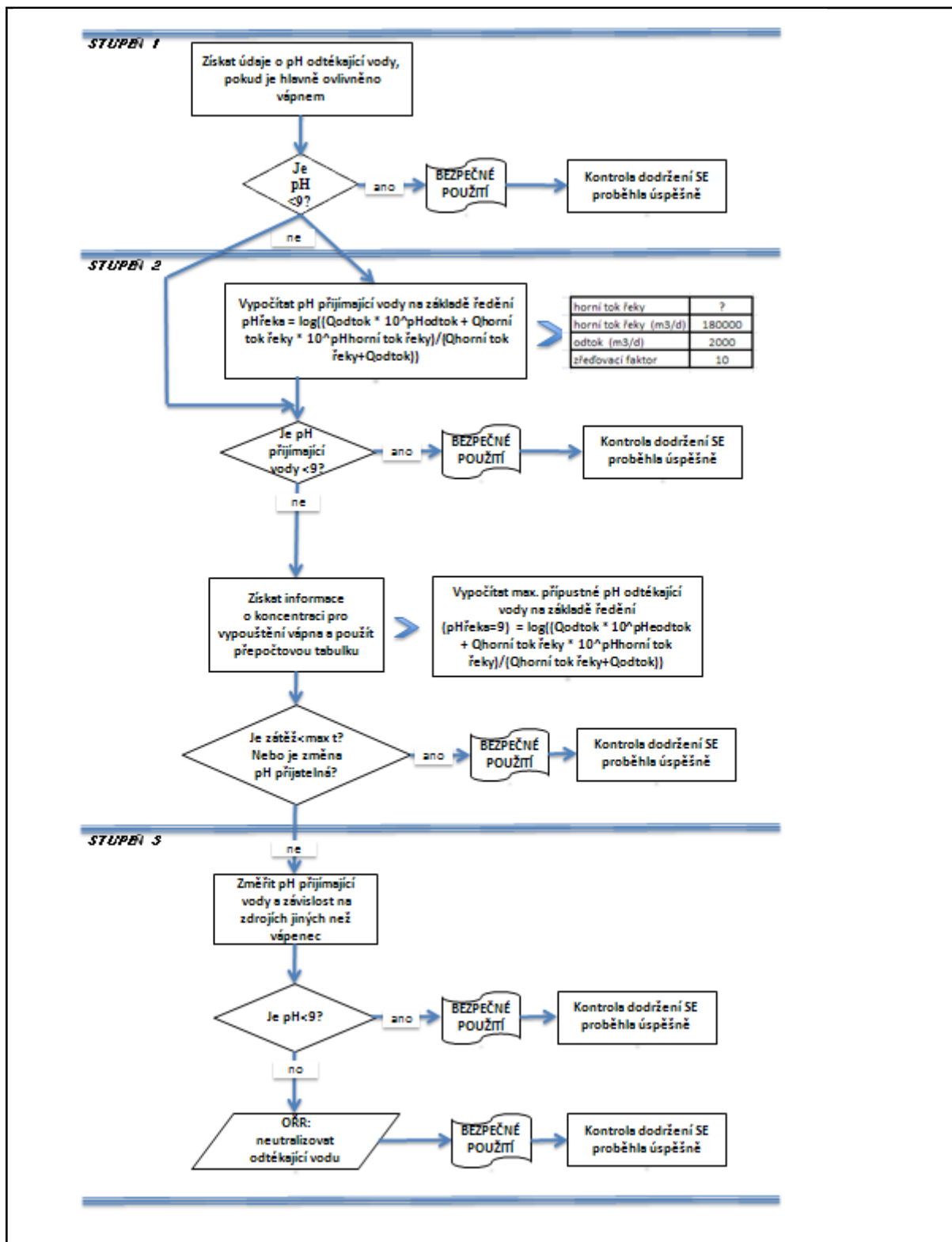
Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.2: Výroba a průmyslové způsoby použití nízkoprašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Výroba a průmyslové způsoby použití nízkoprašných pevných látek/prášků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 1	Použití v uzavřeném výrobním procesu, expozice nepravděpodobná	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitým výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 6	Kalandrovací procesy	
PROC 7	Nástřikové techniky v průmyslových zařízeních	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 14	Výroba přípravků nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
PROC 21	Nízkoenergetické zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech.
PROC 22	Potenciálně uzavřené zpracovatelské procesy s minerály/kovy za zvýšené teploty. Průmyslové zařízení
PROC 23	Otevřené zpracování a činnosti související s přemísťováním minerálů/kovů za zvýšené teploty
PROC 24	Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech za použití velké (mechanické) energie
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě
PROC 27a	Výroba kovových prášků (procesy při vysokých teplotách)
PROC 27b	Výroba kovových prášků (vlhké procesy)
ERC 1-7, 12	Výroba, formulace a všechny typy průmyslového použití
ERC 10, 11	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností ve vnitřních a venkovních prostorách

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 22, 23, 25, 27a	bez omezení		pevná látka/prášek, tavenina	vysoká
PROC 24	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	nízká

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Frekvence a trvání použití/expozice				
PROC	Trvání expozice			
PROC 22	≤ 240 minut			
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)			
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m ³ za směnu (8 hodin).				
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků				
Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.				
Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				
Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 7, 17, 18	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	celková ventilace	17 %	-
PROC 19		neuvádí se	neuvádí se	-
PROC 22, 23, 24, 25, 26, 27a		místní odvětrávání	78 %	-
Všechny další použitelné postupy PROC		nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se ošprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 22, 24, 27a	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Použité množství				
Předpokládá se, že denní a roční množství na daném pracovišti (pro bodové zdroje) není hlavním určujícím faktorem pro expozici životního prostředí.				
Frekvence a trvání použití				
Přerušované (< 12krát za rok) nebo kontinuální používání/uvolňování				
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Průtok přijímající povrchové vody: 18 000 m ³ /den				
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí				
Rychlost vypouštění odtékající vody: 2 000 m ³ /den				
Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy				
Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí, je zamezit vypouštění roztoků vápna do komunálních odpadních vod nebo do povrchových vod v případě, že by toto vypouštění mohlo způsobit výrazné změny pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Obecně je třeba vypouštění provádět tak, aby změny pH v přijímajících povrchových vodách byly co nejmenší (např. za použití neutralizace). Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9. Tato skutečnost je také zohledněna v popisu standardních testů OECD na vodních organismech. Zdůvodnění tohoto opatření pro řízení rizik lze najít v úvodní části.				
Podmínky a opatření vztahující se k odpadu				
Pevný průmyslový odpad obsahující vápno by se měl opakovaně použít nebo vypustit do průmyslové odpadní vody a dále neutralizovat, je-li to nutné.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Expozice v pracovním prostředí

Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH)₂ ve výši 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.

PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,83)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	

Emise v životním prostředí

Posouzení expozice životního prostředí má význam pouze pro vodní prostředí, kde je to použitelné, včetně čističek odpadních vod, protože emise Ca(OH)₂ v různých fázích životního cyklu (výroba a použití) se většinou týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu a rizik na vodní organismy se zabývá pouze účinkem na organismy/ekosystémy způsobeným možnými změnami pH v souvislosti s vypouštěním OH⁻ s tím, že se toxicita Ca²⁺ považuje za zanedbatelnou ve srovnání s (možným) účinkem pH. Řeší se pouze místní úroveň včetně obecních čističek odpadních vod (ČOV) nebo čističek průmyslových odpadních vod, je-li to použitelné, a to jak pro výrobu, tak i pro průmyslové použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, které se mohou vyskytnout, se projeví na místní úrovni. Z vysoké rozpustnosti ve vodě a velmi nízké tenze par vyplývá, že Ca(OH)₂ se bude vyskytovat převážně ve vodě. Významné emise nebo expozice ve vzduchu se kvůli nízké tenzi par Ca(OH)₂ neočekávají. Významné emise nebo expozice v suchozemském prostředí se neočekávají ani pro tento scénář expozice. Posouzení expozice pro vodní prostředí se tedy zaměří pouze na možné změny pH ve vodě odtékající z čističky odpadních vod a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH⁻ na místní úrovni. Posouzení expozice se provádí na základě posouzení výsledného vlivu pH: pH povrchové vody se nesmí zvýšit nad hodnotu 9.

Emise v životním prostředí	Při výrobě Ca(OH) ₂ může docházet k emisi do vody a místnímu zvýšení koncentrace Ca(OH) ₂ , což může ovlivnit pH ve vodním prostředí. Pokud se neprovede neutralizace pH, vypouštění odtékající vody ze závodu vyrábějícího Ca(OH) ₂ může ovlivnit pH v přijímající vodě. pH odtékající vody se obvykle měří velmi často a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Odpadní voda z výroby Ca(OH) ₂ je proud odpadní vody obsahující anorganickou látku a není tedy určena pro biologické čištění. Tok odpadní vody ze zařízení vyrábějících Ca(OH) ₂ není určen pro čištění v biologické čističce odpadních vod (ČOV), ale lze ho využít pro úpravu pH kyselých odpadních vod, které se čistí v biologických ČOV.
Koncentrace expozice v mořské vodě	Když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do povrchové vody, jeho sorpce na částice a sedimenty je zanedbatelná. Když se vápenná substance vypustí do povrchové vody, pH se může zvýšit v závislosti na pufrční kapacitě vody. Čím vyšší je pufrční kapacita vody, tím nižší je účinek pH. Pufrční kapacita, která u přírodní vody zabraňuje posunu pH do kyselých nebo zásaditých oblastí, je řízena rovnováhou mezi oxidem uhličitým (CO ₂), hydrogenuhličitanovým anionem (HCO ₃ ⁻) a uhličitanovým anionem (CO ₃ ²⁻).
Koncentrace expozice v sedimentech	V tomto SE není zahrnuta oblast sedimentů, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za důležitou: když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do vodního prostředí, jeho sorpce na částice sedimentu je zanedbatelná.
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Suchozemská část životního prostředí není v tomto scénáři expozice zahrnuta, protože to není považováno za důležité.
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	V tomto CSA není zahrnutý vzduch coby součást životního prostředí, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za relevantní: při uvolnění do vzduchu ve formě aerosolu dochází k neutralizaci Ca(OH) ₂ následkem reakce s CO ₂ (nebo jinými kyselinami) za vzniku HCO ₃ ⁻ a Ca ²⁺ . Vzniklé soli (např. hydrogenuhličitan vápenatý) jsou následně vymyty ze vzduchu a atmosferické emise neutralizovaného Ca(OH) ₂ tedy ve velké míře končí v půdě a vodě.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

<p>Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)</p>	<p>Bioakumulace v organizmech není pro Ca(OH)₂ relevantní: posouzení rizik v případě sekundární otravy se tedy nevyžaduje.</p>
<p>4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice</p>	
<p>Expozice v pracovním prostředí</p>	
<p>NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥10 % jsou „vysoce prašné“.</p> <p>DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)</p> <p>Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).</p>	
<p>Expozice životního prostředí</p>	
<p>Pokud pracoviště nespĺňuje podmínky stanovené v SE pro bezpečné použití, doporučuje se aplikovat odstupňovaný přístup pro provedení posouzení, které bude specifitější s ohledem na příslušné pracoviště. Pro toto posouzení se doporučuje použít stupňovitý přístup.</p> <p>Stupeň 1: získat informace o pH odtékající vody a vlivu Ca(OH)₂ na výslednou hodnotu pH. Je-li pH vyšší než 9 a je-li převážně způsobeno vápnem, je nutné učinit další opatření, aby se prokázalo bezpečné použití.</p> <p>Stupeň 2a: získat informace o pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. pH přijímající vody nesmí překročit hodnotu 9. Pokud nejsou k dispozici příslušná měření, pH řeky lze vypočítat následovně:</p>	
$pH_{řeka} = \text{Log} \left[\frac{Q_{odtékající voda} * 10^{pH_{odtékající voda}} + Q_{řeka na horním toku} * 10^{pH_{na horním toku}}}{Q_{řeka na horním toku} + Q_{odtékající voda}} \right]$	
<p style="text-align: right;">(rovnice 1)</p>	
<p>kde</p> <p>Q odtékající voda je průtok odtékající vody (v m³/den)</p> <p>Q řeka na horním toku je průtok řeky na horním toku (v m³/den)</p> <p>pH odtékající voda je pH odtékající vody</p> <p>pH řeka na horním toku je pH řeky na horním toku vzhledem k vypouštěcímu bodu</p> <p>Všimněte si prosím, že zpočátku lze použít standardní hodnoty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průtoky Q řeka na horním toku: použijte 10. rozdělení stávajících hodnot nebo použijte standardní hodnotu 18 000 m³/den • Q odtékající voda: použijte standardní hodnotu 2 000 m³/den 	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

- Pokud možno, pH na horním toku by mělo představovat naměřenou hodnotu. Není-li k dispozici, lze předpokládat neutrální pH (pH=7), pokud to lze zdůvodnit.

Na tuto rovnici je třeba nahlížet jako na krajní případ, jsou-li vodní podmínky standardní, nikoli specifické pro daný případ.

Stupeň 2b: Pomocí rovnice 1 lze zjistit, jaké pH odtékající vody způsobuje přijatelnou hodnotu pH v přijímajícím tělese. V takovém případě se pH řeky nastaví na hodnotu 9 a pH odtékající vody se příslušným způsobem vypočítá (dle potřeby za využití již uvedených standardních hodnot). Vzhledem k tomu, že teplota má vliv na rozpustnost vápna, je možné, že případ od případu bude nutné upravit pH odtékající vody. Po stanovení maximální přípustné hodnoty pH v odtékající vodě se předpokládá, že všechny koncentrace OH⁻ jsou závislé na vypouštění vápna a že se neuvažuje pufrační kapacita (to je nereálný, krajní případ, který lze upravit, jsou-li k dispozici potřebné informace). Maximální zátěž vápnem, které se ročně vypouští, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění pH přijímající vody, se vypočítá za předpokladu chemické rovnováhy. Koncentrace OH⁻ vyjádřená v molech/litr se vynásobí průměrným průtokem odtékající vody a poté se vydělí molární hmotností Ca(OH)₂.

Stupeň 3: Změřte pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. Je-li pH nižší než 9, bezpečné použití je přiměřeně prokázáno a SE zde končí. Zjistí-li se, že pH je vyšší než 9, je nutné zavést opatření pro řízení rizik: odtékající voda se musí zneutralizovat, což zajistí bezpečné použití vápna během výroby nebo fáze použití.

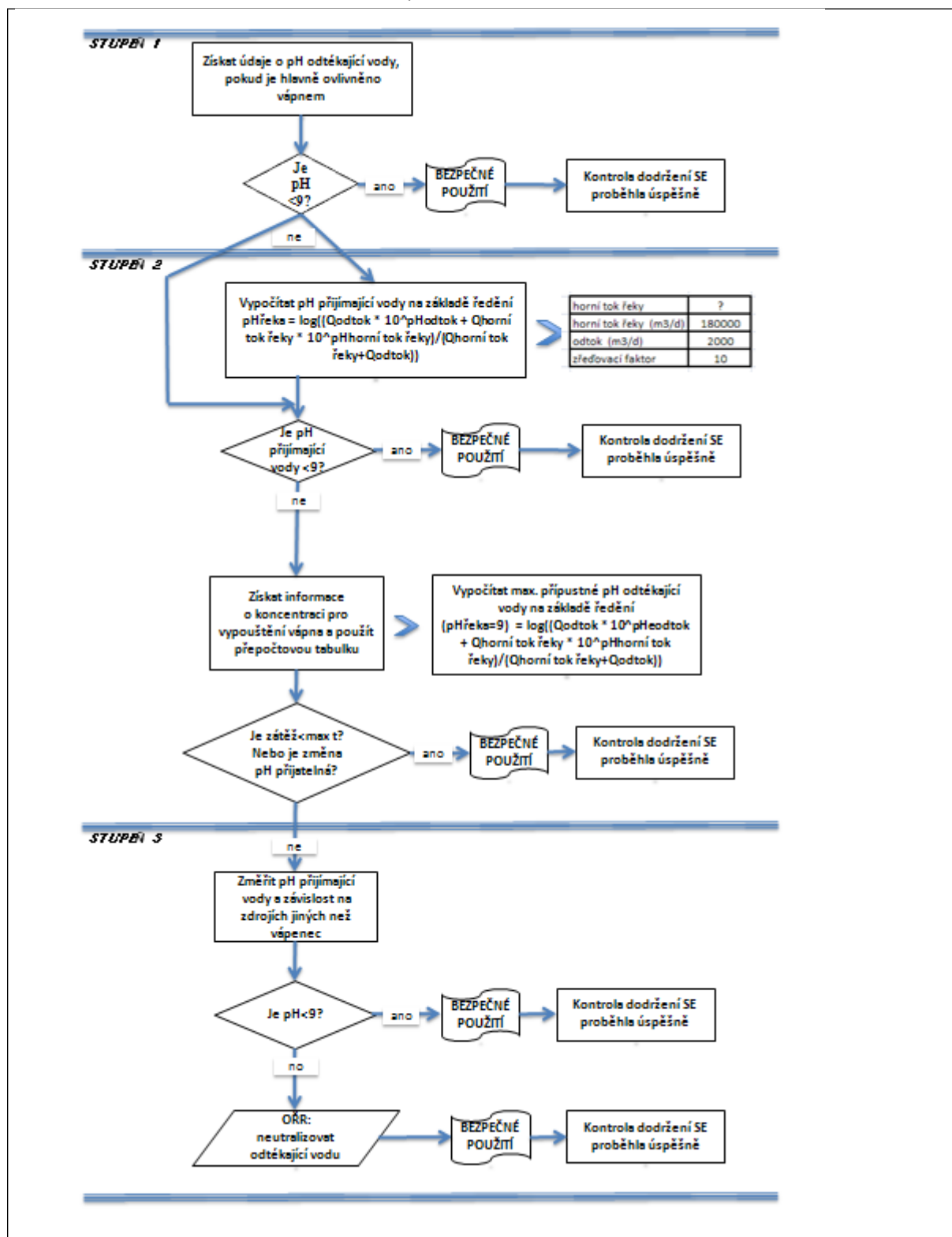
Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.3: Výroba a průmyslové způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Výroba a průmyslové způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 1	Použití v uzavřeném výrobním procesu, expozice nepravděpodobná	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 7	Nástříkové techniky v průmyslových zařízeních	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 14	Výroba přípravků nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
PROC 22	Potenciálně uzavřené zpracovatelské procesy s minerály/kovy za zvýšené teploty. Průmyslové zařízení
PROC 23	Otevřené zpracování a činnosti související s přemísťováním minerálů/kovů za zvýšené teploty
PROC 24	Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech za použití velké (mechanické) energie
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě
PROC 27a	Výroba kovových prášků (procesy při vysokých teplotách)
PROC 27b	Výroba kovových prášků (vlhké procesy)
ERC 1-7, 12	Výroba, formulace a všechny typy průmyslového použití
ERC 10, 11	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností ve vnitřních a venkovních prostorech

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 22, 23, 25, 27a	bez omezení		pevná látka/prášek, tavenina	vysoká
PROC 24	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	střední

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Použité množství				
Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.				
Frekvence a trvání použití/expozice				
PROC	Trvání expozice			
PROC 7, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minut			
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)			
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m ³ za směnu (8 hodin).				
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků				
Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.				
Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				
Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 1, 2, 15, 27b	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
PROC 3, 13, 14		celková ventilace	17 %	-
PROC 19		neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC		místní odvětrávání	78 %	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchuje a převleče. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 27a	Maska FFP1	PFO=4		Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromě podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Použité množství				
Předpokládá se, že denní a roční množství na daném pracovišti (pro bodové zdroje) není hlavním určujícím faktorem pro expozici životního prostředí.				
Frekvence a trvání použití				
Přerušované (< 12krát za rok) nebo kontinuální používání/uvolňování				
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Průtok přijímající povrchové vody: 18 000 m ³ /den				
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí				
Rychlost vypouštění odtékající vody: 2 000 m ³ /den				
Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy				
Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí, je zamezit vypouštění roztoků vápna do komunálních odpadních vod nebo do povrchových vod v případě, že by toto vypouštění mohlo způsobit výrazné změny pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Obecně je třeba vypouštění provádět tak, aby změny pH v přijímajících povrchových vodách byly co nejmenší (např. za použití neutralizace). Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9. Tato skutečnost je také zohledněna v popisu standardních testů OECD na vodních organismech. Zdůvodnění tohoto opatření pro řízení rizik lze najít v úvodní části.				
Podmínky a opatření vztahující se k odpadu				
Pevný průmyslový odpad obsahující vápno by se měl opakovaně použít nebo vypustit do průmyslové odpadní vody a dále neutralizovat, je-li to nutné.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Expozice v pracovním prostředí

Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH)₂ ve výši 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.

PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,88)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	

Emise v životním prostředí

Posouzení expozice životního prostředí má význam pouze pro vodní prostředí, kde je to použitelné, včetně čističek odpadních vod, protože emise Ca(OH)₂ v různých fázích životního cyklu (výroba a použití) se většinou týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu a rizik na vodní organismy se zabývá pouze účinkem na organismy/ekosystémy způsobeným možnými změnami pH v souvislosti s vypouštěním OH⁻ s tím, že se toxicita Ca²⁺ považuje za zanedbatelnou ve srovnání s (možným) účinkem pH. Řeší se pouze místní úroveň včetně obecních čističek odpadních vod (ČOV) nebo čističek průmyslových odpadních vod, je-li to použitelné, a to jak pro výrobu, tak i pro průmyslové použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, které se mohou vyskytnout, se projeví na místní úrovni. Z vysoké rozpustnosti ve vodě a velmi nízké tenze par vyplývá, že Ca(OH)₂ se bude vyskytovat převážně ve vodě. Významné emise nebo expozice ve vzduchu se kvůli nízké tenzi par Ca(OH)₂ neočekávají. Významné emise nebo expozice v suchozemském prostředí se neočekávají ani pro tento scénář expozice. Posouzení expozice pro vodní prostředí se tedy zaměří pouze na možné změny pH ve vodě odtékající z čističky odpadních vod a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH⁻ na místní úrovni. Posouzení expozice se provádí na základě posouzení výsledného vlivu pH: pH povrchové vody se nesmí zvýšit nad hodnotu 9.

Emise v životním prostředí	Při výrobě Ca(OH) ₂ může docházet k emisi do vody a místnímu zvýšení koncentrace Ca(OH) ₂ , což může ovlivnit pH ve vodním prostředí. Pokud se neprovede neutralizace pH, vypouštění odtékající vody ze závodu vyrábějícího Ca(OH) ₂ může ovlivnit pH v přijímající vodě. pH odtékající vody se obvykle měří velmi často a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Odpadní voda z výroby Ca(OH) ₂ je proud odpadní vody obsahující anorganickou látku a není tedy určena pro biologické čištění. Tok odpadní vody ze zařízení vyrábějících Ca(OH) ₂ není určen pro čištění v biologické čističce odpadních vod (ČOV), ale lze ho využít pro úpravu pH kyselých odpadních vod, které se čistí v biologických ČOV.
Koncentrace expozice v mořské vodě	Když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do povrchové vody, jeho sorpce na částice a sedimenty je zanedbatelná. Když se vápenná substance vypustí do povrchové vody, pH se může zvýšit v závislosti na pufrací kapacitě vody. Čím vyšší je pufrací kapacita vody, tím nižší je účinek pH. Pufrací kapacita, která u přírodní vody zabraňuje posunu pH do kyselých nebo zásaditých oblastí, je řízena rovnováhou mezi oxidem uhličitým(CO ₂), hydrogenuhličitánovým anionem (HCO ₃ ⁻) a uhličitánovým anionem (CO ₃ ²⁻).
Koncentrace expozice v sedimentech	V tomto SE není zahrnuta oblast sedimentů, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za důležitou: když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do vodního prostředí, jeho sorpce na částice sedimentu je zanedbatelná.
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Suchozemská část životního prostředí není v tomto scénáři expozice zahrnuta, protože to není považováno za důležité.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

<p>Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí</p>	<p>V tomto CSA není zahrnutý vzduch coby součást životního prostředí, protože se u Ca(OH)₂ nepovažuje za relevantní: při uvolnění do vzduchu ve formě aerosolu dochází k neutralizaci Ca(OH)₂ následkem reakce s CO₂ (nebo jinými kyselinami) za vzniku HCO₃⁻ a Ca²⁺. Vzniklé soli (např. hydrogenuhličitan vápenatý) jsou následně vymyty ze vzduchu a atmosferické emise neutralizovaného Ca(OH)₂ tedy ve velké míře končí v půdě a vodě.</p>
<p>Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)</p>	<p>Bioakumulace v organizmech není pro Ca(OH)₂ relevantní: posouzení rizik v případě sekundární otravy se tedy nevyžaduje.</p>
<p>4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice</p>	
<p>Expozice v pracovním prostředí</p>	
<p>NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥10 % jsou „vysoce prašné“.</p> <p>DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)</p> <p><u>Důležitá poznámka</u>: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).</p>	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí

Pokud pracoviště nesplňuje podmínky stanovené v SE pro bezpečné použití, doporučuje se aplikovat odstupňovaný přístup pro provedení posouzení, které bude specifitější s ohledem na příslušné pracoviště. Pro toto posouzení se doporučuje použít stupňovitý přístup.

Stupeň 1: získat informace o pH odtékající vody a vlivu Ca(OH)₂ na výslednou hodnotu pH. Je-li pH vyšší než 9 a je-li převážně způsobeno vápnem, je nutné učinit další opatření, aby se prokázalo bezpečné použití.

Stupeň 2a: získat informace o pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. pH přijímající vody nesmí překročit hodnotu 9. Pokud nejsou k dispozici příslušná měření, pH řeky lze vypočítat následovně:

$$pH_{\text{řeka}} = \text{Log} \left[\frac{Q_{\text{odtékající voda}} * 10^{pH_{\text{odtékající voda}}} + Q_{\text{řeka na horním toku}} * 10^{pH_{\text{na horním toku}}}}{Q_{\text{řeka na horním toku}} + Q_{\text{odtékající voda}}} \right]$$

rovnice 1)

kde

Q odtékající voda je průtok odtékající vody (v m³/den)Q řeka na horním toku je průtok řeky na horním toku (v m³/den)

pH odtékající voda je pH odtékající vody

pH řeka na horním toku je pH řeky na horním toku vzhledem k vypouštěcímu bodu

Všimněte si prosím, že zpočátku lze použít standardní hodnoty:

- Průtoky Q řeka na horním toku: použijte 10. rozdělení stávajících hodnot nebo použijte standardní hodnotu 18 000 m³/den
- Q odtékající voda: použijte standardní hodnotu 2 000 m³/den
- Pokud možno, pH na horním toku by mělo představovat naměřenou hodnotu. Není-li k dispozici, lze předpokládat neutrální pH (pH=7), pokud to lze zdůvodnit.

Na tuto rovnici je třeba nahlížet jako na krajní případ, jsou-li vodní podmínky standardní, nikoli specifické pro daný případ.

Stupeň 2b: Pomocí rovnice 1 lze zjistit, jaké pH odtékající vody způsobuje přijatelnou hodnotu pH v přijímajícím tělese. V takovém případě se pH řeky nastaví na hodnotu 9 a pH odtékající vody se příslušným způsobem vypočítá (dle potřeby za využití již uvedených standardních hodnot). Vzhledem k tomu, že teplota má vliv na rozpustnost vápna, je možné, že případ od případu bude nutné upravit pH odtékající vody. Po stanovení maximální přípustné hodnoty pH v odtékající vodě se předpokládá, že všechny koncentrace OH⁻ jsou závislé na vypouštění vápna a že se neuvažuje pufrační kapacita (to je nereálný, krajní případ, který lze upravit, jsou-li k dispozici potřebné informace). Maximální zátěž vápnem, které se ročně vypouští, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění pH přijímající vody, se vypočítá za předpokladu chemické rovnováhy. Koncentrace OH⁻ vyjádřená v molech/litr se vynásobí průměrným průtokem odtékající vody a poté se vydělí molární hmotností Ca(OH)₂.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Stupeň 3: Změřte pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. Je-li pH nižší než 9, bezpečné použití je přiměřeně prokázáno a SE zde končí. Zjistí-li se, že pH je vyšší než 9, je nutné zavést opatření pro řízení rizik: odtékající voda se musí zneutralizovat, což zajistí bezpečné použití vápna během výroby nebo fáze použití.

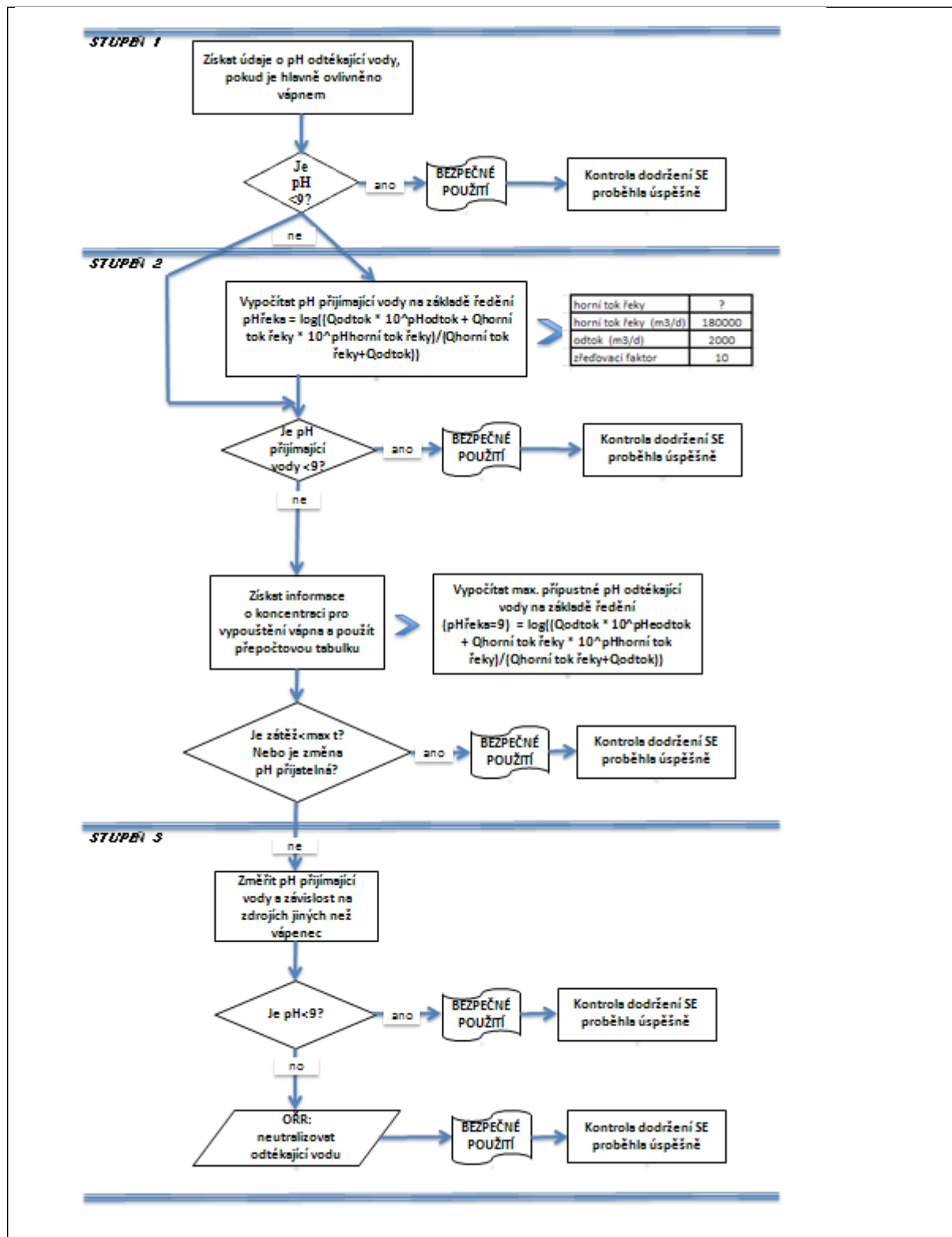
Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.4: Výroba a průmyslové způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Výroba a průmyslové způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 1	Použití v uzavřeném výrobním procesu, expozice nepravděpodobná	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 7	Nástříkové techniky v průmyslových zařízeních	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 14	Výroba přípravků nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
PROC 22	Potenciálně uzavřené zpracovatelské procesy s minerály/kovy za zvýšené teploty. Průmyslové zařízení
PROC 23	Otevřené zpracování a činnosti související s přemísťováním minerálů/kovů za zvýšené teploty
PROC 24	Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech za použití velké (mechanické) energie
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě
PROC 27a	Výroba kovových prášků (procesy při vysokých teplotách)
PROC 27b	Výroba kovových prášků (vlhké procesy)
ERC 1-7, 12	Výroba, formulace a všechny typy průmyslového použití
ERC 10, 11	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností ve vnitřních a venkovních prostorech

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 22, 23, 25, 27a	bez omezení		pevná látka/prášek, tavenina	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Použité množství				
Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.				
Frekvence a trvání použití/expozice				
PROC	Trvání expozice			
PROC 7, 8a, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minut			
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)			
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m ³ za směnu (8 hodin).				
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků				
Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.				
Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				
Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 1	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
PROC 2, 3		celková ventilace	17 %	-
PROC 7		zabudované místní odvětrávání	84 %	-
PROC 19		neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC		místní odvětrávání	78 %	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čistících zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 1, 2, 3, 23, 25, 27b	nevyžaduje se	neuvádí se	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 17, 18,	Maska FFP2	PFO=10		
PROC 10, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 26, 27a	Maska FFP1	PFO=4		
PROC 19	Maska FFP3	PFO=20		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Použité množství				
Předpokládá se, že denní a roční množství na daném pracovišti (pro bodové zdroje) není hlavním určujícím faktorem pro expozici životního prostředí.				
Frekvence a trvání použití				
Přerušované (< 12krát za rok) nebo kontinuální používání/uvolňování				
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Průtok přijímající povrchové vody: 18 000 m ³ /den				
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí				
Rychlost vypouštění odtékající vody: 2 000 m ³ /den				
Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy				
Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí, je zamezit vypouštění roztoků vápna do komunálních odpadních vod nebo do povrchových vod v případě, že by toto vypouštění mohlo způsobit výrazné změny pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Obecně je třeba vypouštění provádět tak, aby změny pH v přijímajících povrchových vodách byly co nejmenší (např. za použití neutralizace). Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9. Tato skutečnost je také zohledněna v popisu standardních testů OECD na vodních organismech. Zdůvodnění tohoto opatření pro řízení rizik lze najít v úvodní části.				
Podmínky a opatření vztahující se k odpadu				
Pevný průmyslový odpad obsahující vápno by se měl opakovaně použít nebo vypustit do průmyslové odpadní vody a dále neutralizovat, je-li to nutné.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Expozice v pracovním prostředí

Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH)₂ ve výši 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.

PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,96)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	

Emise v životním prostředí

Posouzení expozice životního prostředí má význam pouze pro vodní prostředí, kde je to použitelné, včetně čističek odpadních vod, protože emise Ca(OH)₂ v různých fázích životního cyklu (výroba a použití) se většinou týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu a rizik na vodní organismy se zabývá pouze účinkem na organismy/ekosystémy způsobeným možnými změnami pH v souvislosti s vypouštěním OH⁻ s tím, že se toxicita Ca²⁺ považuje za zanedbatelnou ve srovnání s (možným) účinkem pH. Řeší se pouze místní úroveň včetně obecních čističek odpadních vod (ČOV) nebo čističek průmyslových odpadních vod, je-li to použitelné, a to jak pro výrobu, tak i pro průmyslové použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, které se mohou vyskytnout, se projeví na místní úrovni. Z vysoké rozpustnosti ve vodě a velmi nízké tenze par vyplývá, že Ca(OH)₂ se bude vyskytovat převážně ve vodě. Významné emise nebo expozice ve vzduchu se kvůli nízké tenzi par Ca(OH)₂ neočekávají. Významné emise nebo expozice v suchozemském prostředí se neočekávají ani pro tento scénář expozice. Posouzení expozice pro vodní prostředí se tedy zaměří pouze na možné změny pH ve vodě odtékající z čističky odpadních vod a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH⁻ na místní úrovni. Posouzení expozice se provádí na základě posouzení výsledného vlivu pH: pH povrchové vody se nesmí zvýšit nad hodnotu 9.

Emise v životním prostředí	Při výrobě Ca(OH) ₂ může docházet k emisi do vody a místnímu zvýšení koncentrace Ca(OH) ₂ , což může ovlivnit pH ve vodním prostředí. Pokud se neprovede neutralizace pH, vypouštění odtékající vody ze závodu vyrábějícího Ca(OH) ₂ může ovlivnit pH v přijímající vodě. pH odtékající vody se obvykle měří velmi často a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Odpadní voda z výroby Ca(OH) ₂ je proud odpadní vody obsahující anorganickou látku a není tedy určena pro biologické čištění. Tok odpadní vody ze zařízení vyrábějících Ca(OH) ₂ není určen pro čištění v biologické čističce odpadních vod (ČOV), ale lze ho využít pro úpravu pH kyselých odpadních vod, které se čistí v biologických ČOV.
Koncentrace expozice v mořské vodě	Když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do povrchové vody, jeho sorpce na částice a sedimenty je zanedbatelná. Když se vápenná substance vypustí do povrchové vody, pH se může zvýšit v závislosti na pufrací kapacitě vody. Čím vyšší je pufrací kapacita vody, tím nižší je účinek pH. Pufrací kapacita, která u přírodní vody zabraňuje posunu pH do kyselé nebo zásadité oblasti, je řízena rovnováhou mezi oxidem uhličitým (CO ₂), hydrogenuhličitanovým anionem (HCO ₃ ⁻) a uhličitánovým anionem (CO ₃ ²⁻).
Koncentrace expozice v sedimentech	V tomto SE není zahrnuta oblast sedimentů, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za důležitou: když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do vodního prostředí, jeho sorpce na částice sedimentu je zanedbatelná.
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Suchozemská část životního prostředí není v tomto scénáři expozice zahrnuta, protože to není považováno za důležité.
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	V tomto CSA není zahrnutý vzduch coby součást životního prostředí, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za relevantní: při uvolnění do vzduchu ve formě aerosolu dochází k neutralizaci Ca(OH) ₂ následkem reakce s CO ₂ (nebo jinými kyselinami) za vzniku HCO ₃ ⁻ a Ca ²⁺ . Vzniklé soli (např. hydrogenuhličitan vápenatý) jsou následně vymyty ze vzduchu a atmosférické emise neutralizovaného Ca(OH) ₂ tedy ve velké míře končí v půdě a vodě.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Bioakumulace v organizmech není pro Ca(OH) ₂ relevantní: posouzení rizik v případě sekundární otravy se tedy nevyžaduje.
---	---

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

Expozice v pracovním prostředí

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Expozice životního prostředí

Pokud pracoviště nespĺňuje podmínky stanovené v SE pro bezpečné použití, doporučuje se aplikovat odstupňovaný přístup pro provedení posouzení, které bude specifitější s ohledem na příslušné pracoviště. Pro toto posouzení se doporučuje použít stupňovitý přístup.

Stupeň 1: získat informace o pH odtékající vody a vlivu Ca(OH)₂ na výslednou hodnotu pH. Je-li pH vyšší než 9 a je-li převážně způsobeno vápnem, je nutné učinit další opatření, aby se prokázalo bezpečné použití.

Stupeň 2a: získat informace o pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. pH přijímající vody nesmí překročit hodnotu 9. Pokud nejsou k dispozici příslušná měření, pH řeky lze vypočítat následovně:

$$pH_{\text{řeka}} = \text{Log} \left[\frac{Q_{\text{odtékající voda}} * 10^{pH_{\text{odtékající voda}}} + Q_{\text{řeka na horním toku}} * 10^{pH_{\text{na horním toku}}}}{Q_{\text{řeka na horním toku}} + Q_{\text{odtékající voda}}} \right]$$

(rovnice 1)

kde

Q odtékající voda je průtok odtékající vody (v m³/den)

Q řeka na horním toku je průtok řeky na horním toku (v m³/den)

pH odtékající voda je pH odtékající vody

pH řeka na horním toku je pH řeky na horním toku vzhledem k vypouštěcímu bodu

Všimněte si prosím, že zpočátku lze použít standardní hodnoty:

- Průtoky Q řeka na horním toku: použijte 10. rozdělení stávajících hodnot nebo použijte standardní hodnotu 18 000 m³/den
- Q odtékající voda: použijte standardní hodnotu 2 000 m³/den
- Pokud možno, pH na horním toku by mělo představovat naměřenou hodnotu. Není-li k dispozici, lze předpokládat neutrální pH (pH=7), pokud to lze zdůvodnit.

Na tuto rovnici je třeba nahlížet jako na krajní případ, jsou-li vodní podmínky standardní, nikoli specifické pro daný případ.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Stupeň 2b: Pomocí rovnice 1 lze zjistit, jaké pH odtékající vody způsobuje přijatelnou hodnotu pH v přijímajícím tělese. V takovém případě se pH řeky nastaví na hodnotu 9 a pH odtékající vody se příslušným způsobem vypočítá (dle potřeby za využití již uvedených standardních hodnot). Vzhledem k tomu, že teplota má vliv na rozpustnost vápna, je možné, že případ od případu bude nutné upravit pH odtékající vody. Po stanovení maximální přípustné hodnoty pH v odtékající vodě se předpokládá, že všechny koncentrace OH⁻ jsou závislé na vypouštění vápna a že se neuvažuje pufrční kapacita (to je nereálný, krajní případ, který lze upravit, jsou-li k dispozici potřebné informace). Maximální zátěž vápnem, které se ročně vypouští, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění pH přijímající vody, se vypočítá za předpokladu chemické rovnováhy. Koncentrace OH⁻ vyjádřená v molech/litr se vynásobí průměrným průtokem odtékající vody a poté se vydělí molární hmotností Ca(OH)₂.

Stupeň 3: Změřte pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. Je-li pH nižší než 9, bezpečné použití je přiměřeně prokázáno a SE zde končí. Zjistí-li se, že pH je vyšší než 9, je nutné zavést opatření pro řízení rizik: odtékající voda se musí zneutralizovat, což zajistí bezpečné použití vápna během výroby nebo fáze použití.

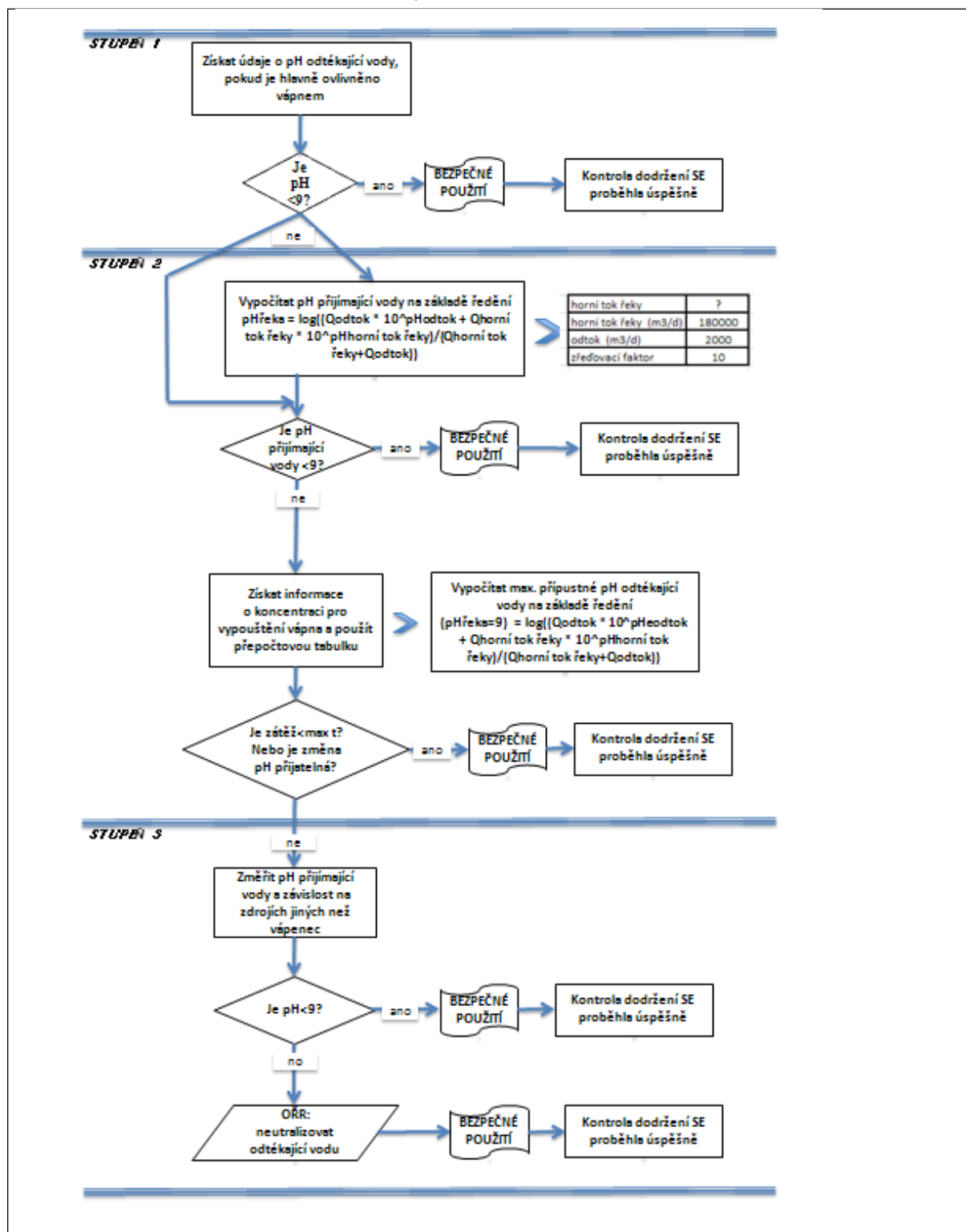
Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.5: Výroba a průmyslové způsoby použití velkých předmětů obsahujících vápenné substance

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Výroba a průmyslové způsoby použití velkých předmětů s obsahem vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 6	Kalandrovací procesy	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 14	Výroba přípravků nebo předmětů tabletováním, kompresí, vytlačováním, peletizací	
PROC 21	Nízkoenergetické zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech.	
PROC 22	Potenciálně uzavřené zpracovatelské procesy s minerály/kovy za zvýšené teploty. Průmyslové zařízení	
PROC 23	Otevřené zpracování a činnosti související s přemísťováním minerálů/kovů za zvýšené teploty	
PROC 24	Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech za použití velké (mechanické) energie	
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách	
ERC 1-7, 12	Výroba, formulace a všechny typy průmyslového použití	
ERC 10, 11	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností ve vnitřních a venkovních prostorech	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.1 Kontrola expozice pracovníků**Vlastnosti výrobku**

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 22, 23,25	bez omezení		velké předměty, tavenina	vysoká
PROC 24	bez omezení		velké předměty	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		velké předměty	velmi nízký

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 22	≤ 240 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 6, 14, 21	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
PROC 22, 23, 24, 25	Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	místní odvětrávání	78 %	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čistících zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiznaný faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 22	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Použité množství				
Předpokládá se, že denní a roční množství na daném pracovišti (pro bodové zdroje) není hlavním určujícím faktorem pro expozici životního prostředí.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Frekvence a trvání použití				
Přerušované (< 12krát za rok) nebo kontinuální používání/uvolňování				
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Průtok přijímající povrchové vody: 18 000 m ³ /den				
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí				
Rychlost vypouštění odtékající vody: 2 000 m ³ /den				
Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy				
Cílem opatření pro řízení rizik vztahujících se k životnímu prostředí, je zamezit vypouštění roztoků vápna do komunálních odpadních vod nebo do povrchových vod v případě, že by toto vypouštění mohlo způsobit výrazné změny pH. Během vypouštění do vodních toků je nutná pravidelná kontrola hodnoty pH. Obecně je třeba vypouštění provádět tak, aby změny pH v přijímajících povrchových vodách byly co nejmenší (např. za použití neutralizace). Obecně platí, že většina vodních organismů snáší hodnoty pH v rozmezí 6-9. Tato skutečnost je také zohledněna v popisu standardních testů OECD na vodních organismech. Zdůvodnění tohoto opatření pro řízení rizik lze najít v úvodní části.				
Podmínky a opatření vztahující se k odpadu				
Pevný průmyslový odpad obsahující vápno by se měl opakovaně použít nebo vypustit do průmyslové odpadní vody a dále neutralizovat, je-li to nutné.				
3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.				
PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,44)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
Emise v životním prostředí				
Posouzení expozice životního prostředí má význam pouze pro vodní prostředí, kde je to použitelné, včetně čističek odpadních vod, protože emise Ca(OH) ₂ v různých fázích životního cyklu (výroba a použití) se většinou týkají (odpadní) vody. Posouzení vlivu a rizik na vodní organismy se zabývá pouze účinkem na organismy/ekosystémy způsobeným možnými změnami pH v souvislosti s vypouštěním OH ⁻ s tím, že se toxicita Ca ²⁺ považuje za zanedbatelnou ve srovnání s (možným) účinkem pH. Řeší se pouze místní úroveň včetně obecních čističek odpadních vod (ČOV) nebo čističek průmyslových odpadních vod, je-li to použitelné, a to jak pro výrobu, tak i pro průmyslové použití, protože se očekává, že jakékoli účinky, které se mohou vyskytnout, se projeví na místní úrovni. Z vysoké rozpustnosti ve vodě a velmi nízké tenze par vyplývá, že Ca(OH) ₂ se bude vyskytovat převážně ve vodě. Významné emise nebo expozice ve vzduchu se kvůli nízké tenzi par Ca(OH) ₂ neočekávají. Významné emise nebo expozice v suchozemském prostředí se neočekávají ani pro tento scénář expozice. Posouzení expozice pro vodní prostředí se tedy zaměří pouze na možné změny pH ve vodě odtékající z čističky odpadních vod a v povrchových vodách v souvislosti s vypouštěním OH ⁻ na místní úrovni. Posouzení expozice se provádí na základě posouzení výsledného vlivu pH: pH povrchové vody se nesmí zvýšit nad hodnotu 9.				
Emise v životním prostředí	Při výrobě Ca(OH) ₂ může docházet k emisí do vody a místnímu zvýšení koncentrace Ca(OH) ₂ , což může ovlivnit pH ve vodním prostředí. Pokud se neprovede neutralizace pH, vypouštění odtékající vody ze závodu vyrábějícího Ca(OH) ₂ může ovlivnit pH v přijímající vodě. pH odtékající vody se obvykle měří velmi často a lze ho snadno neutralizovat, jak to často vyžaduje národní legislativa.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Odpadní voda z výroby Ca(OH) ₂ je proud odpadní vody obsahující anorganickou látku a není tedy určena pro biologické čištění. Tok odpadní vody ze zařízení vyrábějících Ca(OH) ₂ není určen pro čištění v biologické čistírně odpadních vod (ČOV), ale lze ho využít pro úpravu pH kyselých odpadních vod, které se čistí v biologických ČOV.
Koncentrace expozice v mořské vodě	Když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do povrchové vody, jeho sorpce na částice a sedimenty je zanedbatelná. Když se vápenná substance vypustí do povrchové vody, pH se může zvýšit v závislosti na pufrční kapacitě vody. Čím vyšší je pufrční kapacita vody, tím nižší je účinek pH. Pufrční kapacita, která u přírodní vody zabraňuje posunu pH do kyselé nebo zásadité oblasti, je řízena rovnováhou mezi oxidem uhličitým (CO ₂), hydrogenuhličitánovým anionem (HCO ₃ ⁻) a uhličitánovým anionem (CO ₃ ²⁻).
Koncentrace expozice v sedimentech	V tomto SE není zahrnuta oblast sedimentů, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za důležitou: když se Ca(OH) ₂ dostane emisí do vodního prostředí, jeho sorpce na částice sedimentu je zanedbatelná.
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Suchozemská část životního prostředí není v tomto scénáři expozice zahrnuta, protože to není považováno za důležité.
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	V tomto CSA není zahrnutý vzduch coby součást životního prostředí, protože se u Ca(OH) ₂ nepovažuje za relevantní: při uvolnění do vzduchu ve formě aerosolu dochází k neutralizaci Ca(OH) ₂ následkem reakce s CO ₂ (nebo jinými kyselinami) za vzniku HCO ₃ ⁻ a Ca ²⁺ . Vzniklé soli (např. hydrogenuhličitan vápenatý) jsou následně vymyty ze vzduchu a atmosférické emise neutralizovaného Ca(OH) ₂ tedy ve velké míře končí v půdě a vodě.
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Bioakumulace v organismech není pro Ca(OH) ₂ relevantní: posouzení rizik v případě sekundární otravy se tedy nevyžaduje.

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

Expozice v pracovním prostředí

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Expozice životního prostředí

Pokud pracoviště nesplňuje podmínky stanovené v SE pro bezpečné použití, doporučuje se aplikovat odstupňovaný přístup pro provedení posouzení, které bude specifické s ohledem na příslušné pracoviště. Pro toto posouzení se doporučuje použít stupňovitý přístup.

Stupeň 1: získat informace o pH odtékající vody a vlivu Ca(OH)₂ na výslednou hodnotu pH. Je-li pH vyšší než 9 a je-li převážně způsobeno vápnem, je nutné učinit další opatření, aby se prokázalo bezpečné použití.

Stupeň 2a: získat informace o pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. pH přijímající vody nesmí překročit hodnotu 9. Pokud nejsou k dispozici příslušná měření, pH řeky lze vypočítat následovně:

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

$$pH_{\text{řeka}} = \text{Log} \left[\frac{Q_{\text{odtékající voda}} * 10^{pH_{\text{odtékající voda}}} + Q_{\text{řeka na horním toku}} * 10^{pH_{\text{na horním toku}}}}{Q_{\text{řeka na horním toku}} + Q_{\text{odtékající voda}}} \right]$$

(rovnice 1)

kde

Q odtékající voda je průtok odtékající vody (v m³/den)Q řeka na horním toku je průtok řeky na horním toku (v m³/den)

pH odtékající voda je pH odtékající vody

pH řeka na horním toku je pH řeky na horním toku vzhledem k vypouštěcímu bodu

Všimněte si prosím, že zpočátku lze použít standardní hodnoty:

- Průtoky Q řeka na horním toku: použijte 10. rozdělení stávajících hodnot nebo použijte standardní hodnotu 18 000 m³/den
- Q odtékající voda: použijte standardní hodnotu 2 000 m³/den
- Pokud možno, pH na horním toku by mělo představovat naměřenou hodnotu. Není-li k dispozici, lze předpokládat neutrální pH (pH=7), pokud to lze zdůvodnit.

Na tuto rovnici je třeba nahlížet jako na krajní případ, jsou-li vodní podmínky standardní, nikoli specifické pro daný případ.

Stupeň 2b: Pomocí rovnice 1 lze zjistit, jaké pH odtékající vody způsobuje přijatelnou hodnotu pH v přijímajícím tělese. V takovém případě se pH řeky nastaví na hodnotu 9 a pH odtékající vody se příslušným způsobem vypočítá (dle potřeby za využití již uvedených standardních hodnot). Vzhledem k tomu, že teplota má vliv na rozpustnost vápna, je možné, že případ od případu bude nutné upravit pH odtékající vody. Po stanovení maximální přípustné hodnoty pH v odtékající vodě se předpokládá, že všechny koncentrace OH⁻ jsou závislé na vypouštění vápna a že se neuvažuje pufrační kapacita (to je nereálný, krajní případ, který lze upravit, jsou-li k dispozici potřebné informace). Maximální zátěž vápnem, které se ročně vypouští, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění pH přijímající vody, se vypočítá za předpokladu chemické rovnováhy. Koncentrace OH⁻ vyjádřená v molech/litr se vynásobí průměrným průtokem odtékající vody a poté se vydělí molární hmotností Ca(OH)₂.

Stupeň 3: Změňte pH přijímající vody za vypouštěcím bodem. Je-li pH nižší než 9, bezpečné použití je přiměřeně prokázáno a SE zde končí. Zjistí-li se, že pH je vyšší než 9, je nutné zavést opatření pro řízení rizik: odtékající voda se musí zneutralizovat, což zajistí bezpečné použití vápna během výroby nebo fáze použití.

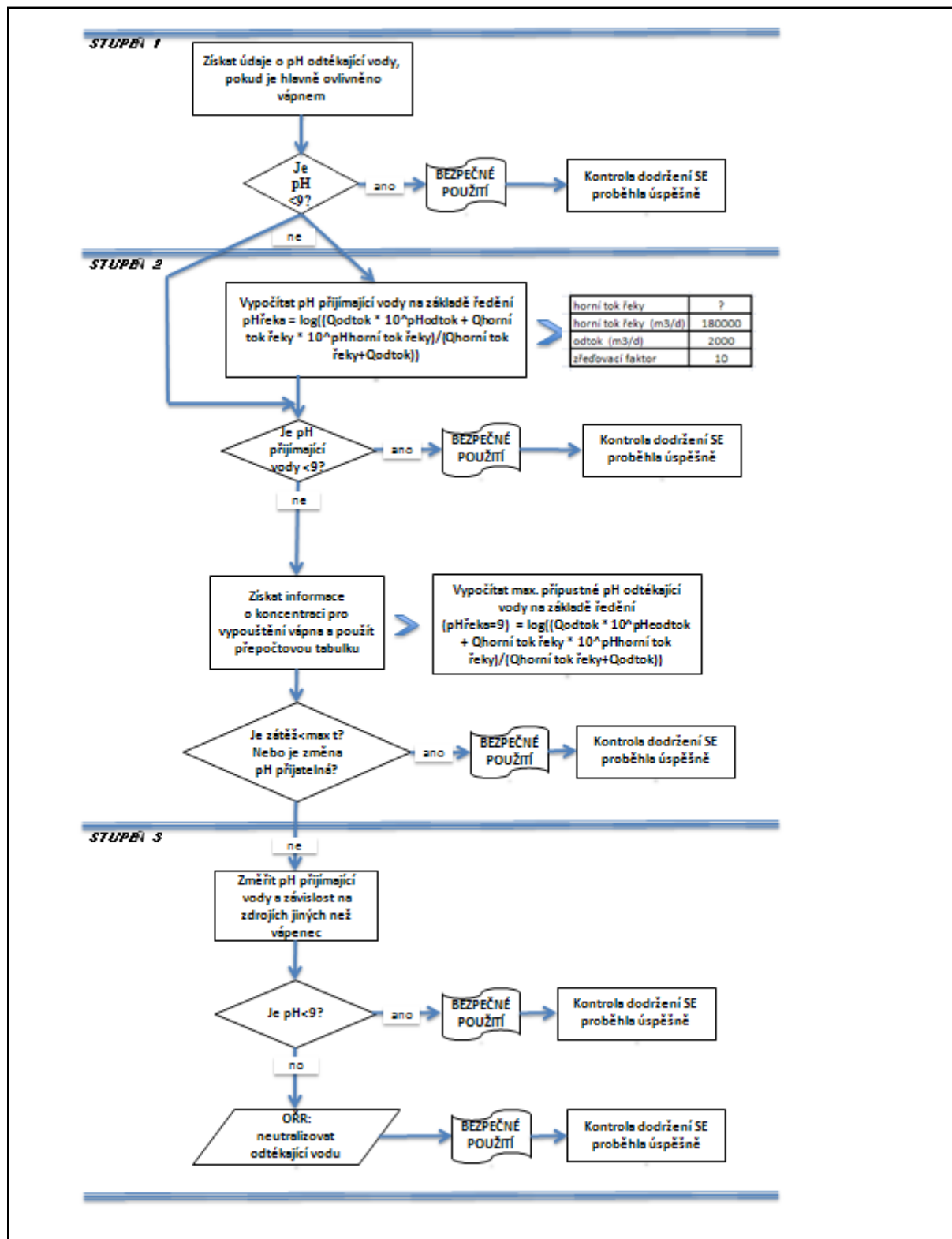
Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.6: Profesionální způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití vodných roztoků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice je založeno na nástroji pro odhad expozice MEASE. Posouzení vlivu na životní prostředí je založeno na nástroji FOCUS-Exposit.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 11	Neprůmyslové nástříkové techniky	
PROC 12	Použití pěnicích činidel při výrobě pěny	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku	
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu	
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek	
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Velmi rozšířené používání reaktivních látek nebo výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních a venkovních prostorech	Ca(OH) ₂ se používá v řadě různých způsobů velmi rozšířeného použití: zemědělství, lesnictví, chov ryb a krevet, ošetření půdy a ochrana životního prostředí.

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky. Předpokládá se, že nástřík vodných roztoků (PROC7 a 11) se podílí na střední emisi.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
Všechny použitelné postupy PROC	bez omezení		vodný roztok	velmi nízký

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 11	≤ 240 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Vzhledem k tomu, že se vodné roztoky nepoužívají ve vysokoteplotních metalurgických procesech, má se za to, že provozní podmínky (např. procesní teplota a procesní tlak) nejsou relevantní pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů.

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 19	Izolace pracovníků od zdroje emisí není při prováděných procesech obvykle nutná.	neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC		nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čistících zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 11	Maska FFP3	PFO=20	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůže, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 17	Maska FFP1	PFO=4		
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

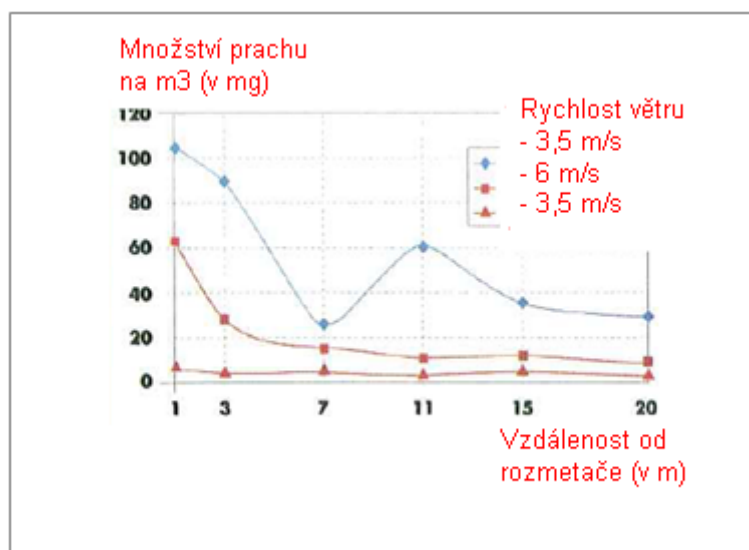
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ochranu zemědělské půdy

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 2 244 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok). Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (Ca(OH)₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Objem povrchové vody: 300 l/m²
Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Organizační opatření na předcházení/omezení uvolňování z pracoviště

V souladu s požadavky správné zemědělské praxe by se zemědělská půda měla analyzovat před aplikací vápna a rychlost aplikace by měla být nastavena podle výsledků analýzy.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

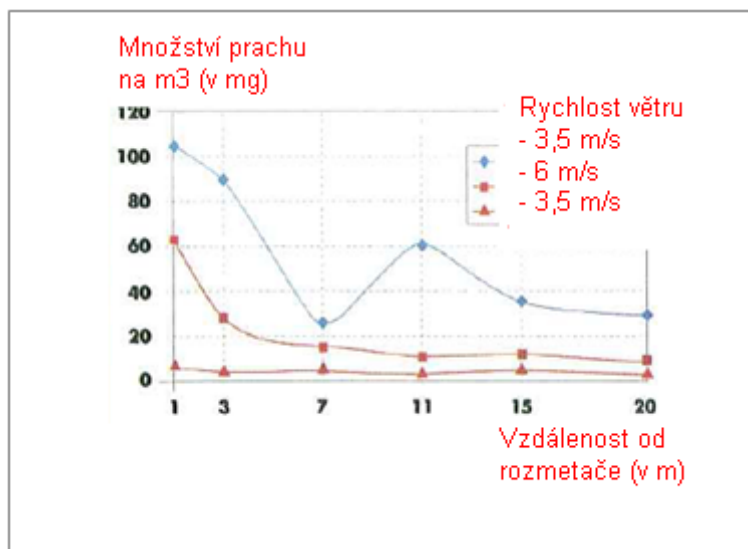
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ošetření půdy ve stavebnictví

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 238 208 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok a pouze jednou za život. Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 238 208 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách

Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Vápno se aplikuje pouze na půdu v zóně technosféry před stavbou silnice. Nedochozí k přímému uvolňování do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití.. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.				
PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	< 1 mg/m ³ (<0,001 – 0,6)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
Expozice životního prostředí pro ochranu zemědělské půdy				
Výpočet PEC pro půdu a povrchovou vodu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navržených pokynů pro výpočet očekávaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowskí et al., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž lze parametry včetně přenosu zlepšit podle získaných dat: po aplikaci na půdu může Ca(OH) ₂ opravdu proniknout do povrchových vod prostřednictvím přenosu.				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro ochranu zemědělské půdy			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Látka	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	7,48	490	0,015
Koncentrace expozice v sedimentech	Jak již bylo uvedeno, neočekává se expozice povrchových vod a sedimentu vápnem. V přírodních vodách navíc hydroxidové aniony reagují s HCO ₃ ⁻ za vzniku vody a CO ₃ ²⁻ . Z CO ₃ ²⁻ reakcí s Ca ²⁺ vzniká CaCO ₃ . Uhlíčan vápenatý se sráží a ukládá na sediment. Uhlíčan vápenatý má nízkou rozpustnost a je složkou přírodních půd.			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0,61
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod není relevantní, protože Ca(OH) ₂ lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí pro ošetření půdy ve stavebnictví				
<p>Ošetření půdy ve scénáři stavebnictví vychází ze scénáře hranice cesty. Na zvláštním odborném setkání o hranici cesty (Ispra, 5. září 2003) se členské státy EU a zástupci odborné veřejnosti dohodli na termínu „technosféra cesty“. Technosféru cesty lze definovat jako „umělé životní prostředí, které má geotechnické funkce cesty v souvislosti s její strukturou, činností a údržbou včetně instalací pro zajištění bezpečnosti cesty a vedení odvodnění“. Tato technosféra, která zahrnuje tvrdé a měkké rameno na okraji vozovky, je vertikálně určena výškou hladiny spodní vody. Správa silnic zodpovídá za tuto technosféru cest včetně bezpečnosti cest, údržby cest, prevence znečištění a hospodaření s vodou. Technosféra cest byla tedy vyloučena jako koncový bod pro posouzení rizik. Cílová zóna je zóna za technosférou, pro kterou platí posouzení rizik pro životní prostředí.</p> <p>Výpočet PEC pro půdu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navrhovaných pokynů pro výpočet předpokládaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowski a kol., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž parametry včetně přenosu lze zlepšit podle získaných dat.</p>				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v sedimentech	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0,65
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			
Expozice životního prostředí pro ostatní způsoby použití				
<p>Pro všechny ostatní typy použití není provedeno žádné kvantitativní posouzení vlivu na životní prostředí, protože</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik jsou méně přísné než v případě ochrany zemědělské půdy nebo ošetření půdy ve stavebnictví • Vápno je složka chemicky vázaná na základní hmotu. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod. • Vápno se speciálně používá pro uvolnění dýchacího vzduchu zbařeného CO₂ po reakci s CO₂. Tyto aplikace se týkají pouze vzduchové složky životního prostředí, kde se využívá vlastností vápna. • Neutralizace/změna pH je zamýšleným použitím a žádné další účinky kromě chtěných účinků neexistují. 				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE

(www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE.

Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.7: Profesionální způsoby použití nízkoprašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití nízkoprašných tuhých látek/prášků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice je založeno na nástroji pro odhad expozice MEASE. Posouzení vlivu na životní prostředí je založeno na nástroji FOCUS-Exposit.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 11	Neprůmyslové nástřikové techniky	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	
PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku	
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
PROC 21	Nízkoenergetické zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech.
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Velmi rozšířené používání reaktivních látek nebo výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních a venkovních prostorech

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 25	bez omezení		pevná látka/prášek, tavenina	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	nízká

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 17	≤ 240 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				
Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 19	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC		nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 4, 5, 11, 26	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 16, 17, 18, 25	Maska FFP2	PFO=10		
Všechny další použitelné postupy PROC	nevyžaduje se	neuvádí se		
Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena. Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.

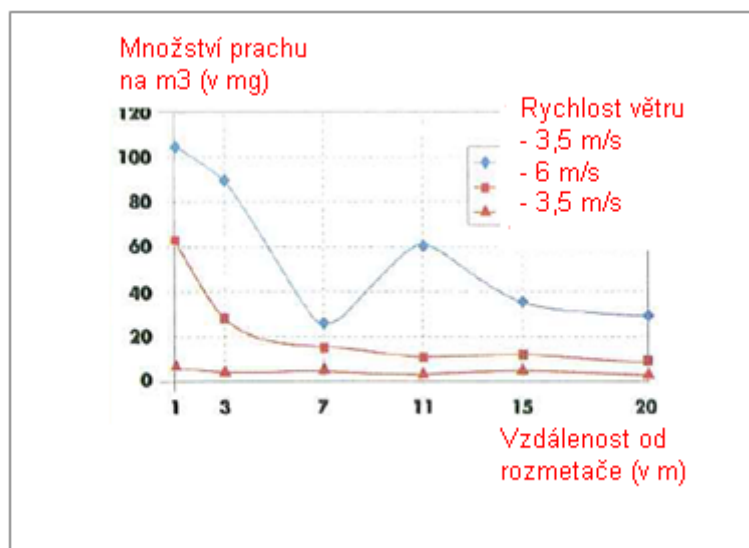
Zaměstnavatel a soukromě podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.

Přehled PFO různých typů PODŮ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ochranu zemědělské půdy

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH) ₂	2 244 kg/ha
---------------------	-------------

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok). Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (Ca(OH)₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Objem povrchové vody: 300 l/m²
Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorech
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

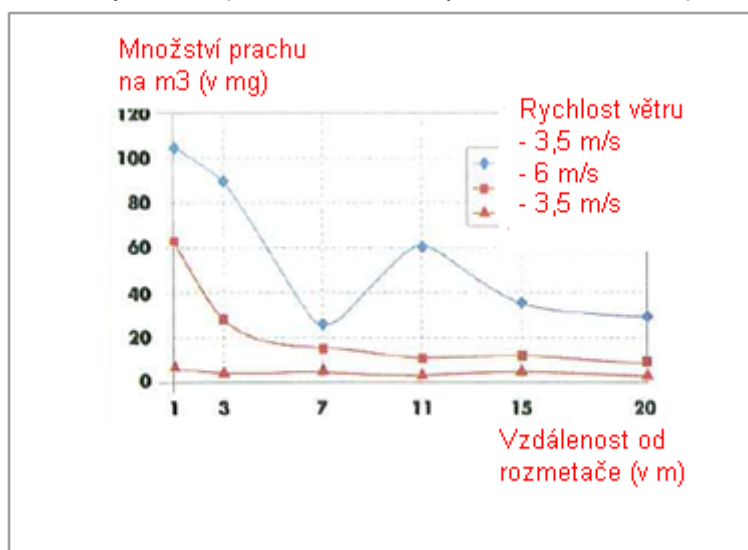
Organizační opatření na předcházení/omezení uvolňování z pracoviště

V souladu s požadavky správné zemědělské praxe by se zemědělská půda měla analyzovat před aplikací vápna a rychlost aplikace by měla být nastavena podle výsledků analýzy.

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ošetření půdy ve stavebnictví

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 238 208 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok a pouze jednou za životní cyklus. Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 238 208 kg/ha za rok (Ca(OH)₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Váпно se aplikuje pouze na půdu v zóně technosféry před stavbou silnice. Nedochází k přímému uvolňování do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.				
PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,75)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždících kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
Expozice životního prostředí pro ochranu zemědělské půdy				
Výpočet PEC pro půdu a povrchovou vodu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navržených pokynů pro výpočet očekávaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowskí et al., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž lze parametry včetně přenosu zlepšit podle získaných dat: po aplikaci na půdu může Ca(OH) ₂ opravdu proniknout do povrchových vod prostřednictvím přenosu.				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro ochranu zemědělské půdy			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Látka	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	7,48	490	0,015
Koncentrace expozice v sedimentech	Jak již bylo uvedeno, neočekává se expozice povrchových vod a sedimentu vápnem. V přírodních vodách hydroxidové anionty reagují s HCO ₃ ⁻ za vzniku vody a CO ₃ ²⁻ . Z CO ₃ ²⁻ reakcí s Ca ²⁺ vzniká CaCO ₃ . Uhlíčen vápenatý se sráží a ukládá na sediment. Uhlíčen vápenatý má nízkou rozpustnost a je složkou přírodních půd.			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0,61
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí pro ošetření půdy ve stavebnictví

Ošetření půdy ve scénáři stavebnictví vychází ze scénáře hranice cesty. Na zvláštním odborném setkání o hranici cesty (Ispra, 5. září 2003) se členské státy EU a zástupci odborné veřejnosti dohodli na termínu „technosféra cesty“. Technosféru cesty lze definovat jako „umělé životní prostředí, které má geotechnické funkce cesty v souvislosti s její strukturou, činností a údržbou včetně instalací pro zajištění bezpečnosti cesty a vedení odvodnění“. Tato technosféra, která zahrnuje tvrdé a měkké rameno na okraji vozovky, je vertikálně určena výškou hladiny spodní vody. Správa silnic zodpovídá za tuto technosféru cest včetně bezpečnosti cest, údržby cest, prevence znečištění a hospodaření s vodou. Technosféra cest byla tedy vyloučena jako koncový bod pro posouzení rizik. Cílová zóna je zóna za technosférou, pro kterou platí posouzení rizik pro životní prostředí.

Výpočet PEC pro půdu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navrhovaných pokynů pro výpočet předpokládaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowski a kol., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž parametry včetně přenosu lze zlepšit podle získaných dat.

Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v sedimentech	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0,65
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Expozice životního prostředí pro ostatní způsoby použití

Pro všechny ostatní typy použití není provedeno žádné kvantitativní posouzení vlivu na životní prostředí, protože

- Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik jsou méně přísné než v případě ochrany zemědělské půdy nebo ošetření půdy ve stavebnictví
- Vápno je složka chemicky vázaná na základní hmotu. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod.
- Vápno se speciálně používá pro uvolnění dýchacího vzduchu zbařeného CO₂ po reakci s CO₂. Tyto aplikace se týkají pouze vzduchové složky životního prostředí, kde se využívá vlastností vápna.
- Neutralizace/změna pH je zamýšleným použitím a žádné další účinky kromě chtěných účinků neexistují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE

(www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE.

Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.8: Profesionální způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků		
1. Název		
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití středně prašných pevných látek/prášků vápenných substancí	
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)	
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.	
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice je založeno na nástroji pro odhad expozice MEASE. Posouzení vlivu na životní prostředí je založeno na nástroji FOCUS-Exposit.	
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 11	Neprůmyslové nástřikové techniky	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	
PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku	
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Velmi rozšířené používání reaktivních látek nebo výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních a venkovních prostorách

2.1 Kontrola expozice pracovníků

Vlastnosti výrobku

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 25	bez omezení		pevná látka/prášek, tavenina	vysoká
Všechny další použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	střední

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 11, 16, 17, 18, 19	≤ 240 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 11, 16	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje	generické místní odvětrávání	72 %	-
PROC 17, 18	emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“.	zabudované místní odvětrávání	87 %	-
PROC 19	Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací	neuvádí se	neuvádí se	-
Všechny další použitelné postupy PROC	větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 2, 3, 16, 19	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůže, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 17, 18, 25, 26	Maska FFP2	PFO=10		
PROC 11	Maska FFP1	PFO=10		
PROC 15	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

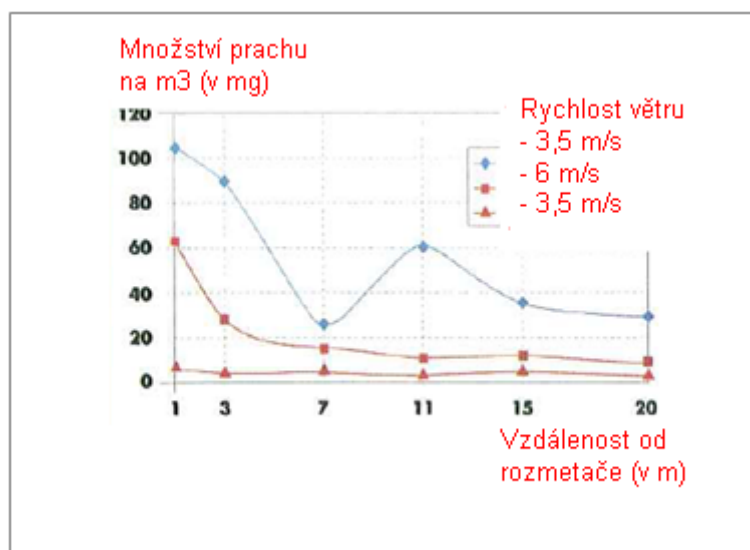
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ochranu zemědělské půdy

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 2 244 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok). Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (Ca(OH)₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Objem povrchové vody: 300 l/m²
Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorech
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Organizační opatření na předcházení/omezení uvolňování z pracoviště

V souladu s požadavky správné zemědělské praxe by se zemědělská půda měla analyzovat před aplikací vápna a rychlost aplikace by měla být nastavena podle výsledků analýzy.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

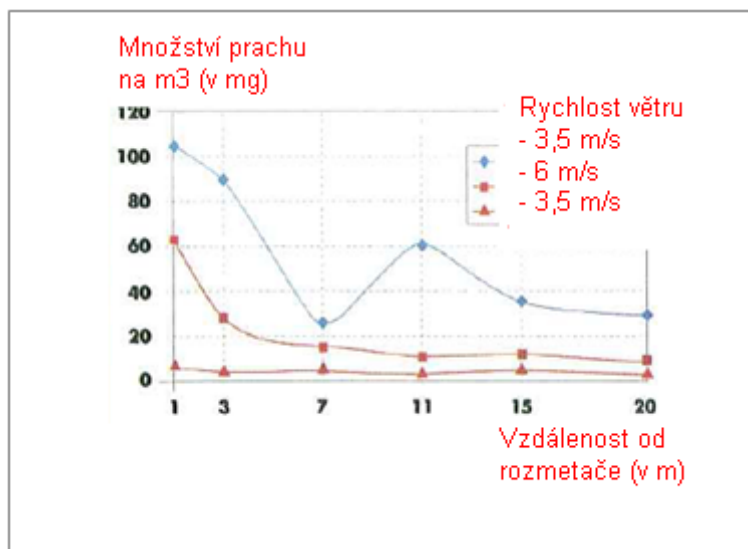
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ošetření půdy ve stavebnictví

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 238 208 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok a pouze jednou za život. Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 238 208 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách

Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Vápno se aplikuje pouze na půdu v zóně technosféry před stavbou silnice. Nedochozí k přímému uvolňování do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.				
PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,25 – 0,825)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždících kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
Expozice životního prostředí pro ochranu zemědělské půdy				
Výpočet PEC pro půdu a povrchovou vodu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navržených pokynů pro výpočet očekávaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowskí et al., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž lze parametry včetně přenosu zlepšit podle získaných dat: po aplikaci na půdu může Ca(OH) ₂ opravdu proniknout do povrchových vod prostřednictvím přenosu.				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro ochranu zemědělské půdy			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Látka	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	7,48	490	0,015
Koncentrace expozice v sedimentech	Jak již bylo uvedeno, neočekává se expozice povrchových vod a sedimentu vápnem. V přírodních vodách hydroxidové anionty reagují s HCO ₃ ⁻ za vzniku vody a CO ₃ ²⁻ . Z CO ₃ ²⁻ reakcí s Ca ²⁺ vzniká CaCO ₃ . Uhlíčen vápenatý se sráží a ukládá na sediment. Uhlíčen vápenatý má nízkou rozpustnost a je složkou přírodních půd.			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0,61
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí pro ošetření půdy ve stavebnictví				
<p>Ošetření půdy ve scénáři stavebnictví vychází ze scénáře hranice cesty. Na zvláštním odborném setkání o hranici cesty (Ispra, 5. září 2003) se členské státy EU a zástupci odborné veřejnosti dohodli na termínu „technosféra cesty“. Technosféru cesty lze definovat jako „umělé životní prostředí, které má geotechnické funkce cesty v souvislosti s její strukturou, činností a údržbou včetně instalací pro zajištění bezpečnosti cesty a vedení odvodnění“. Tato technosféra, která zahrnuje tvrdé a měkké rameno na okraji vozovky, je vertikálně určena výškou hladiny spodní vody. Správa silnic zodpovídá za tuto technosféru cest včetně bezpečnosti cest, údržby cest, prevence znečištění a hospodaření s vodou. Technosféra cest byla tedy vyloučena jako koncový bod pro posouzení rizik. Cílová zóna je zóna za technosférou, pro kterou platí posouzení rizik pro životní prostředí.</p> <p>Výpočet PEC pro půdu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navrhovaných pokynů pro výpočet předpokládaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowska a kol., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž parametry včetně přenosu lze zlepšit podle získaných dat.</p>				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v sedimentech	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0,65
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			
Expozice životního prostředí pro ostatní způsoby použití				
<p>Pro všechny ostatní typy použití není provedeno žádné kvantitativní posouzení vlivu na životní prostředí, protože</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik jsou méně přísné než v případě ochrany zemědělské půdy nebo ošetření půdy ve stavebnictví • Vápno je složka chemicky vázaná na základní hmotu. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod. • Vápno se speciálně používá pro uvolnění dýchacího vzduchu zbařeného CO₂ po reakci s CO₂. Tyto aplikace se týkají pouze vzduchové složky životního prostředí, kde se využívá vlastností vápna. • Neutralizace/změna pH je zamýšleným použitím a žádné další účinky kromě chtěných účinků neexistují. 				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE

(www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE.

Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.9: Profesionální způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků	
1. Název	
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití vysoce prašných pevných látek/prášků vápenných substancí
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice je založeno na nástroji pro odhad expozice MEASE. Posouzení vlivu na životní prostředí je založeno na nástroji FOCUS-Exposit.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik		
PROC/ERC	Definice dle REACH	Zahrnuté pracovní úlohy
PROC 2	Použití v uzavřeném nepřetržitém výrobním procesu s příležitostnou kontrolovanou expozicí	<p>Další informace jsou v pokynech ECHA týkajících se požadovaných informací a posouzení chemické bezpečnosti, kapitola R.12: Systém deskriptorů použití (ECHA-2010-G-05-EN).</p>
PROC 3	Použití při uzavřeném sériovém výrobním postupu (syntéza nebo formulace).	
PROC 4	Použití při sériovém a jiném procesu (syntéza) s možností expozice.	
PROC 5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	
PROC 8a	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů v nesespecializovaných zařízeních.	
PROC 8b	Přeprava látky nebo přípravku (napouštění/vypouštění) z/do nádob/velkých kontejnerů ve specializovaných zařízeních	
PROC 9	Přeprava látky nebo přípravku do malých nádob (specializovaná plnicí linka, včetně odvažování)	
PROC 10	Aplikace válečkem nebo štětcem	
PROC 11	Neprůmyslové nástřikové techniky	
PROC 13	Úprava předmětů máčením a poléváním	
PROC 15	Použití jako laboratorního reagentu	
PROC 16	Použití materiálu jako zdroje paliva, lze očekávat omezenou expozici pocházející z nespáleného výrobku	
PROC 17	Lubrikace při působení vysokých energií a při částečně otevřeném procesu	
PROC 18	Mazání za vysokoenergetických podmínek	
PROC 19	Ruční míšení s úzkým kontaktem a pouze za použití osobních ochranných pracovních prostředků	
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách	
PROC 26	Manipulace s pevnými anorganickými látkami při okolní teplotě	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Velmi rozšířené používání reaktivních látek nebo výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních a venkovních prostorech	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.1 Kontrola expozice pracovníků**Vlastnosti výrobku**

Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.

PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
Všechny použitelné postupy PROC	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká

Použité množství

Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.

Frekvence a trvání použití/expozice

PROC	Trvání expozice
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 26	≤ 240 minut
PROC 11	≤ 60 minut
Všechny další použitelné postupy PROC	480 minut (není omezeno)

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m³ za směnu (8 hodin).

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků

Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 11, 16, 26	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	generické místní odvětrávání	72 %	-
PROC 17, 18		zabudované místní odvětrávání	87 %	-
PROC 19		neuvádí se	neuvádí se	pouze v dostatečně větraných místnostech nebo ve venkovních prostorách (účinnost 50 %)
Všechny další použitelné postupy PROC		nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čisticích zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 9, 26	Maska FFP1	PFO=4	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 11, 17, 18, 19	Maska FFP3	PFO=20		
PROC 25	Maska FFP2	PFO=10		
Všechny další použitelné postupy PROC	Maska FFP2	PFO=10		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromé podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

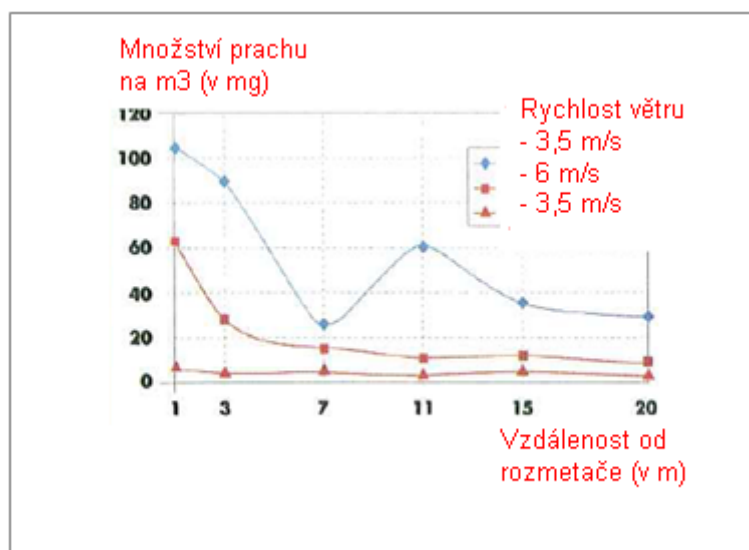
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

- týká se pouze ochrany zemědělské půdy

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 2 244 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok). Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Objem povrchové vody: 300 l/m²
Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Organizační opatření na předcházení/omezení uvolňování z pracoviště

V souladu s požadavky správné zemědělské praxe by se zemědělská půda měla analyzovat před aplikací vápna a rychlost aplikace by měla být nastavena podle výsledků analýzy.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

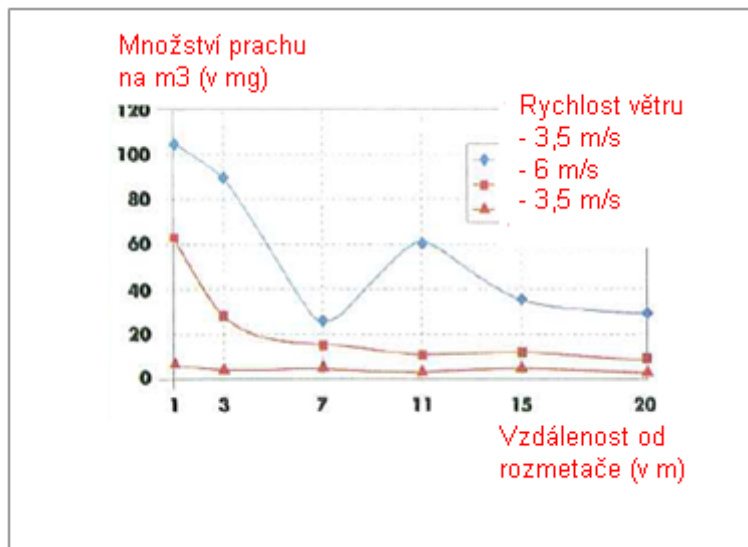
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ošetření půdy ve stavebnictví

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 238 208 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok a pouze jednou za život. Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 238 208 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách

Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Vápno se aplikuje pouze na půdu v zóně technosféry před stavbou silnice. Nedochozí k přímému uvolňování do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Expozice v pracovním prostředí

Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH)₂ ve výši 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.

PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,5 – 0,825)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	

Expozice životního prostředí pro ochranu zemědělské půdy

Výpočet PEC pro půdu a povrchovou vodu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navržených pokynů pro výpočet očekávaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowsi et al., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž lze parametry včetně přenosu zlepšit podle získaných dat: po aplikaci na půdu může Ca(OH)₂ opravdu proniknout do povrchových vod prostřednictvím přenosu.

Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro ochranu zemědělské půdy			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Látka	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	7,48	490	0,015
Koncentrace expozice v sedimentech	Jak již bylo uvedeno, neočekává se expozice povrchových vod a sedimentu vápnem. V přírodních vodách hydroxidové aniony reagují s HCO ₃ ⁻ za vzniku vody a CO ₃ ²⁻ . Z CO ₃ ²⁻ reakcí s Ca ²⁺ vzniká CaCO ₃ . Uhličitan vápenatý se sráží a ukládá na sediment. Uhličitan vápenatý má nízkou rozpustnost a je složkou přírodních půd.			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0,61
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí pro ošetření půdy ve stavebnictví				
<p>Ošetření půdy ve scénáři stavebnictví vychází ze scénáře hranice cesty. Na zvláštním odborném setkání o hranici cesty (Ispra, 5. září 2003) se členské státy EU a zástupci odborné veřejnosti dohodli na termínu „technosféra cesty“. Technosféru cesty lze definovat jako „umělé životní prostředí, které má geotechnické funkce cesty v souvislosti s její strukturou, činností a údržbou včetně instalací pro zajištění bezpečnosti cesty a vedení odvodnění“. Tato technosféra, která zahrnuje tvrdé a měkké rameno na okraji vozovky, je vertikálně určena výškou hladiny spodní vody. Správa silnic zodpovídá za tuto technosféru cest včetně bezpečnosti cest, údržby cest, prevence znečištění a hospodaření s vodou. Technosféra cest byla tedy vyloučena jako koncový bod pro posouzení rizik. Cílová zóna je zóna za technosférou, pro kterou platí posouzení rizik pro životní prostředí.</p> <p>Výpočet PEC pro půdu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navrhovaných pokynů pro výpočet předpokládaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowskí a kol., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž parametry včetně přenosu lze zlepšit podle získaných dat.</p>				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v sedimentech	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0,65
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápno lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			
Expozice životního prostředí pro ostatní způsoby použití				
<p>Pro všechny ostatní typy použití není provedeno žádné kvantitativní posouzení vlivu na životní prostředí, protože</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik jsou méně přísné než v případě ochrany zemědělské půdy nebo ošetření půdy ve stavebnictví • Vápno je složka chemicky vázaná na základní hmotu. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod. • Vápno se speciálně používá pro uvolnění dýchacího vzduchu zbařeného CO₂ po reakci s CO₂. Tyto aplikace se týkají pouze vzduchové složky životního prostředí, kde se využívá vlastností vápna. • Neutralizace/změna pH je zamýšleným použitím a žádné další účinky kromě chtěných účinků neexistují. 				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE

(www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE.

Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.10: Profesionální způsoby použití vápenných substancí při ošetření půdy

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků	
1. Název	
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití vápenných substancí při ošetření půdy
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22 (příslušné PROC a ERC jsou v níže uvedené části 2)
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice vychází z naměřených údajů a z nástroje pro odhad expozice MEASE. Posouzení vlivu na životní prostředí vychází z modelu FOCUS-Exposit.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik				
Pracovní úloha/ERC	Definice dle REACH		Zahrnuté pracovní úlohy	
Mletí	PROC 5		Příprava a použití Ca(OH) ₂ pro ošetření půdy.	
Naplnění rozmetače	PROC 8b, PROC 26			
Aplikace na půdu (rozmetání)	PROC 11			
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Velmi rozšířené používání reaktivních látek nebo výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních a venkovních prostorech		Ca(OH) ₂ se používá v řadě různých způsobů velmi rozšířeného použití: zemědělství, lesnictví, chov ryb a krevet, ošetření půdy a ochrana životního prostředí.	
2.1 Kontrola expozice pracovníků				
Vlastnosti výrobku				
Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.				
Úloha	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
Mletí	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká
Naplnění rozmetače	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká
Aplikace na půdu (rozmetání)	bez omezení		pevná látka/prášek	vysoká
Použité množství				
Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.				
Frekvence a trvání použití/expozice				
Úloha	Trvání expozice			
Mletí	240 minut			
Naplnění rozmetače	240 minut			
Aplikace na půdu (rozmetání)	480 minut (není omezeno)			
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m ³ za směnu (8 hodin).				
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků				
Provozní podmínky (např. procesní teplota a procesní tlak) nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů.				
Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
Úloha	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC	Další informace
Mletí	Oddělení pracovníků při prováděných procesech obvykle není nutné.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
Naplnění rozmetače		nevyžaduje se	neuvádí se	-
Aplikace na půdu (rozmetání)	Během aplikace pracovník sedí v kabině rozmetače.	V kabině je zajištěn přísun filtrovaného vzduchu	99%	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čistících zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				
Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
Úloha	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
Mletí	Maska FFP3	PFO=20	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůže, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
Naplnění rozmetače	Maska FFP3	PFO=20		
Aplikace na půdu (rozmetání)	nevyžaduje se	neuvádí se		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromě podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

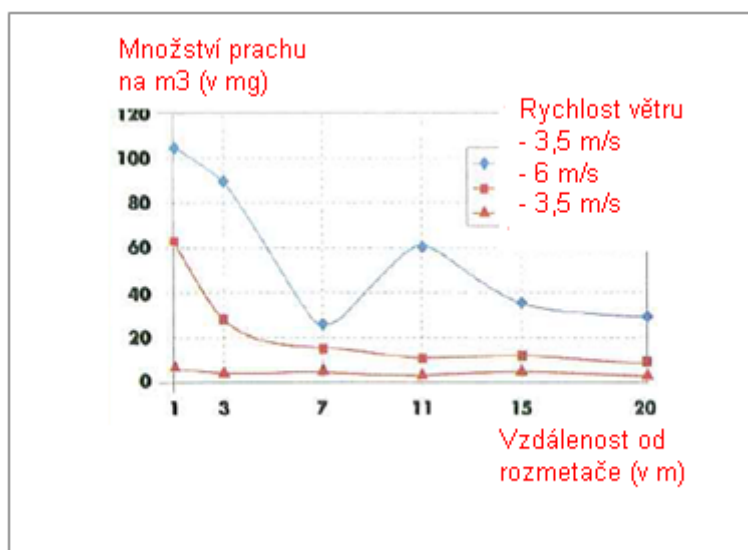
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ochranu zemědělské půdy

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH)₂ 2 244 kg/ha

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok). Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Objem povrchové vody: 300 l/m²
Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Organizační opatření na předcházení/omezení uvolňování z pracoviště

V souladu s požadavky správné zemědělské praxe by se zemědělská půda měla analyzovat před aplikací vápna a rychlost aplikace by měla být nastavena podle výsledků analýzy.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

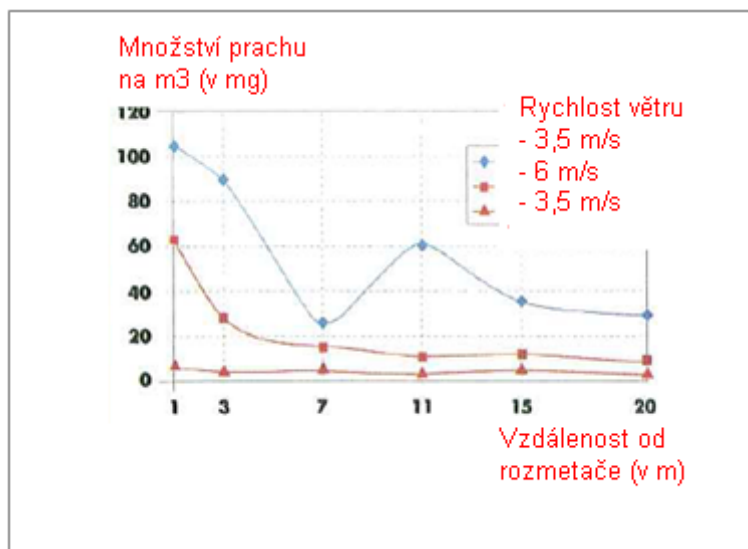
Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2.2 Kontrola expozice životního prostředí - je důležitá pouze pro ošetření půdy ve stavebnictví

Vlastnosti výrobku

Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)

(Obrázek převzatý z publikace: Laudet, A. a kol., 1999)

Použité množství

Ca(OH) ₂	238 208 kg/ha
---------------------	---------------

Frekvence a trvání použití

1 den/rok a pouze jednou za život. Během roku je možné provést více aplikací za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 238 208 kg/ha za rok (CaOH₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Plocha povrchu pole: 1 ha

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorách

Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Vápno se aplikuje pouze na půdu v zóně technosféry před stavbou silnice. Nedochozí k přímému uvolňování do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření na místě s cílem omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Naměřené údaje a simulované odhady expozice (MEASE) sloužily pro posouzení inhalační expozice. Poměr charakterizace rizika (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici je RCR založen na limitu DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach).				
Úloha	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
Mletí	MEASE	0,488 mg/m ³ (0,48)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
Naplnění rozmetače	MEASE (PROC 8b)	0,488 mg/m ³ (0,48)		
Aplikace na půdu (rozmetání)	naměřené údaje	0,880 mg/m ³ (0,88)		
Expozice životního prostředí pro ochranu zemědělské půdy				
Výpočet PEC pro půdu a povrchovou vodu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navržených pokynů pro výpočet očekávaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowsi et al., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž lze parametry včetně přenosu zlepšit podle získaných dat: po aplikaci na půdu může Ca(OH) ₂ opravdu proniknout do povrchových vod prostřednictvím přenosu.				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro ochranu zemědělské půdy			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Látka	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	7,48	490	0,015
Koncentrace expozice v sedimentech	Jak již bylo uvedeno, neočekává se expozice povrchových vod a sedimentu vápnem. V přírodních vodách hydroxidové aniony reagují s HCO ₃ ⁻ za vzniku vody a CO ₃ ²⁻ . Z CO ₃ ²⁻ reakcí s Ca ²⁺ vzniká CaCO ₃ . Uhličitán vápenatý se sráží a ukládá na sediment. Uhličitán vápenatý má nízkou rozpustnost a je složkou přírodních půd.			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0,61
Koncentrace expozice v atmosferické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkává látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí pro ošetření půdy ve stavebnictví				
<p>Ošetření půdy ve scénáři stavebnictví vychází ze scénáře hranice cesty. Na zvláštním odborném setkání o hranici cesty (Ispra, 5. září 2003) se členské státy EU a zástupci odborné veřejnosti dohodli na termínu „technosféra cesty“. Technosféru cesty lze definovat jako „umělé životní prostředí, které má geotechnické funkce cesty v souvislosti s její strukturou, činností a údržbou včetně instalací pro zajištění bezpečnosti cesty a vedení odvodnění“. Tato technosféra, která zahrnuje tvrdé a měkké rameno na okraji vozovky, je vertikálně určena výškou hladiny spodní vody. Správa silnic zodpovídá za tuto technosféru cest včetně bezpečnosti cest, údržby cest, prevence znečištění a hospodaření s vodou. Technosféra cest byla tedy vyloučena jako koncový bod pro posouzení rizik. Cílová zóna je zóna za technosférou, pro kterou platí posouzení rizik pro životní prostředí.</p> <p>Výpočet PEC pro půdu vycházel z půdní skupiny FOCUS (FOCUS, 1996) a z „navrhovaných pokynů pro výpočet předpokládaných hodnot koncentrací přípravků na ochranu rostlin v životním prostředí (PEC) pro půdu, spodní vodu, povrchovou vodu a sediment (Kloskowskí a kol., 1999).“ Doporučuje se používat simulační nástroj FOCUS/EXPOSIT spíše než EUSES, protože se více hodí pro zemědělské aplikace jako v tomto případě, kdy je třeba do simulace zahrnout i parametr přenosu. Model FOCUS je speciálně vyvinutý pro aplikace biocidních přípravků a byl dále rozpracován na základě německého modelu German EXPOSIT 1.0, v němž parametry včetně přenosu lze zlepšit podle získaných dat.</p>				
Emise v životním prostředí	Viz použité množství			
Koncentrace expozice v čistírně odpadních vod (ČOV)	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v mořské vodě	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v sedimentech	Irelevantní pro scénář hranice cesty			
Koncentrace expozice v půdě a spodní vodě	Látka	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0,65
Koncentrace expozice v atmosférické části životního prostředí	Tento bod není důležitý. Ca(OH) ₂ není těkavá látka. Tenze par je nižší než 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentrace expozice důležitá pro potravní řetězec (sekundární otrava)	Tento bod je irrelevantní, protože vápník lze považovat za všudypřítomnou a nezbytnou složku životního prostředí. Popsané způsoby použití významně neovlivňují rozdělení složek (Ca ²⁺ a OH ⁻) v životním prostředí.			
Expozice životního prostředí pro ostatní způsoby použití				
<p>Pro všechny ostatní typy použití není provedeno žádné kvantitativní posouzení vlivu na životní prostředí, protože</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik jsou méně přísné než v případě ochrany zemědělské půdy nebo ošetření půdy ve stavebnictví • Vápno je složka chemicky vázaná na základní hmotu. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod. • Vápno se speciálně používá pro uvolnění dýchacího vzduchu zbařeného CO₂ po reakci s CO₂. Tyto aplikace se týkají pouze vzduchové složky životního prostředí, kde se využívá vlastností vápna. • Neutralizace/změna pH je zamýšleným použitím a žádné další účinky kromě chtěných účinků neexistují. 				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE

(www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE.

Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.11: Profesionální způsoby použití předmětů/nádob obsahujících vápenné substance

Formát scénáře expozice (1) vztahující se na použití ze strany pracovníků	
1. Název	
Libovolný stručný název	Profesionální způsoby použití předmětů/kontejnerů obsahujících vápenné substance
Systematický název podle deskriptoru použití	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (příslušné PROC a ERC jsou uvedeny v části 2)
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Příslušné procesy, úkoly a činnosti jsou popsány v níže uvedené části 2.
Metoda posouzení	Posouzení inhalační expozice využívá nástroje pro odhad expozice MEASE.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik				
PROC/ERC	Definice dle REACH		Zahrnuté pracovní úlohy	
PROC 0	Další procesy (PROC 21 (potenciál nízké emise) místo odhadu expozice)		Použití nádobobsahujících Ca(OH) ₂ přípravky coby absorbentů CO ₂ (např. dýchací přístroj)	
PROC 21	Nízkoenergetické zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech.		Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech	
PROC 24	Zpracování látek vázaných v materiálech a/nebo předmětech za použití velké (mechanické) energie		Drcení, mechanické řezání	
PROC 25	Jiné práce s kovem při vysokých teplotách		Svařování, pájení	
ERC10, ERC11, ERC 12	Velmi rozšířené použití předmětů a materiálů s dlouhou životností a nízkou hodnotou uvolňování látky ve vnitřních i venkovních prostorech		Ca(OH) ₂ vázaná na tyto předměty a materiály nebo na jejich povrch: dřevěné a plastové konstrukční a stavební materiály (např. okapy, trativody), podlahový materiál, nábytek, hračky, kožené výrobky, výrobky z papíru a kartonu (časopisy, knihy, noviny a balicí papír), elektronická zařízení (kryt)	
2.1 Kontrola expozice pracovníků				
Vlastnosti výrobku				
Podle metody MEASE je vlastní emisní potenciál látky jedním z hlavních určujících činitelů expozice. To se odráží v přiřazení tzv. třídy fugacity v nástroji MEASE. Pro činnosti prováděné s pevnými látkami při okolní teplotě se fugacita odvíjí z prašnosti příslušné látky. V případě činností s horkým kovem fugacita vychází z teploty a bere v úvahu teplotu procesu a bod tání příslušné látky. Třetí skupinu tvoří vysoce abrazivní pracovní úlohy, které vycházejí z míry opotřebení, nikoli z vlastního emisního potenciálu látky.				
PROC	Použití v přípravě	Obsah v přípravku	Fyzikální forma	Emisní potenciál
PROC 0	bez omezení		velké předměty (pelety), nízký potenciál pro tvorbu prachu kvůli abrazi během předcházejícího plnění a zacházení, nikoli při používání dýchacího přístroje	nízký (v krajním případě se kvůli velmi nízkému abrazivnímu potenciálu nepředpokládá inhalace expozice během použití dýchacího přístroje)
PROC 21	bez omezení		velké předměty	velmi nízký
PROC 24, 25	bez omezení		velké předměty	vysoká

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Použité množství				
Předpokládá se, že skutečná zátěž, s níž se pracuje během jedné směny, neovlivní expozici jako takovou pro tento scénář. Místo toho je kombinace míry činnosti (průmyslová vs. profesionální) a hladiny omezení/automatizace (jak je uvedeno v PROC) hlavním určujícím faktorem vlastního emisního potenciálu procesu.				
Frekvence a trvání použití/expozice				
PROC	Trvání expozice			
PROC 0	480 minut (není omezeno, pokud jde o expozici Ca(OH) ₂ v pracovním prostředí, skutečná délka trvání jeho používání může být omezena v návodu pro použití příslušného dýchacího přístroje)			
PROC 21	480 minut (není omezeno)			
PROC 24, 25	≤ 240 minut			
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Předpokládá se, že dechový objem za směnu během všech procesních kroků popsaných v příslušných procesech PROC je 10 m ³ za směnu (8 hodin).				
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici pracovníků				
Provozní podmínky jako procesní teplota a procesní tlak nejsou považovány za důležité pro posouzení expozice v pracovním prostředí u prováděných procesů. V procesních krocích s výrazně vysokými teplotami (tj. PROC 22, 23, 25) však posouzení expozice v nástroji MEASE vychází z poměru procesní teploty a bodu tání. Vzhledem k tomu, že se související teploty mohou v rámci oboru měnit, vysoký poměr byl vybrán jako předpoklad pro krajní případ pro odhad expozice. Všechny procesní teploty tedy automaticky spadají do tohoto scénáře expozice pro PROC 22, 23 a PROC 25.				
Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění				
Opatření pro řízení rizik na úrovni procesu (např. omezení nebo oddělení emisního zdroje) se v procesech obvykle nevyžadují.				
Technické podmínky a opatření s cílem omezit rozptýlení ze zdroje vůči pracovníkům				
PROC	Úroveň izolace	Lokalizované kontroly (LC)	Účinnost LC (podle MEASE)	Další informace
PROC 0, 21, 24, 25	Jakákoli potenciálně nutná izolace pracovníků od zdroje emise je uvedena výše v kapitole „Frekvence a trvání expozice“. Snížení délky trvání expozice lze dosáhnout například instalací větraných (přetlakových) operačních středisek nebo vyloučením přítomnosti pracovníka v pracovních prostorách s významnou expozicí.	nevyžaduje se	neuvádí se	-
Organizační opatření s cílem předcházet/omezit uvolňování, rozptýlení a expozici				
Zabraňte vdechnutí a požití. Pro zajištění bezpečného zacházení s látkou je nutné dodržovat všeobecná hygienická opatření na pracovišti. Tato opatření zahrnují správné osobní návyky a úklid (tj. pravidelné čištění pomocí vhodných čistících zařízení); na pracovišti se nesmí jíst ani kouřit, musí se používat standardní pracovní oděv a obuv, pokud není níže uvedeno jinak. Na konci pracovní směny se osprchujte a převlečte. Nenoste kontaminovaný oděv doma. Prach neodstraňujte pomocí stlačeného vzduchu.				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Podmínky a opatření související s hodnocením prostředků osobní ochrany, hygieny a zdraví				
PROC	Specifikace prostředků na ochranu dýchacího ústrojí (PODÚ)	Účinnost PODÚ (přiřazený faktor ochrany, PFO)	Specifikace rukavic	Další osobní ochranné prostředky (OOP)
PROC 0, 21	nevyžaduje se	neuvádí se	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, ve všech procesních krocích je povinné používat ochranné rukavice.	Je nutné používat prostředky na ochranu očí (např. ochranné brýle nebo hledí), jestliže na základě povahy a typu aplikace nelze vyloučit možnost zasažení očí (tj. uzavřený proces). Kromě toho je třeba používat odpovídající prostředky na ochranu obličeje, ochranný oděv a pracovní obuv.
PROC 24, 25	Maska FFP1	PFO=4		
<p>Jakýkoli výše specifikovaný PODÚ lze používat pouze jsou-li současně dodrženy tyto zásady: Délka trvání práce (porovnejte s výše popsanou „délkou trvání expozice“) by měla zohledňovat dodatečnou fyziologickou zátěž u pracovníka v souvislosti s dechovou rezistencí a hmotností samotného PODÚ, zvýšeným termickým stresem kvůli zakrytí hlavy. Kromě toho je nutné vzít v úvahu, že schopnost pracovníka používat nástroje a komunikovat je během používání PODÚ snížena.</p> <p>Z uvedených důvodů by pracovník měl být (i) v dobrém zdravotním stavu (zvláště se zřetelem na zdravotní potíže, které mohou ovlivnit používání PODÚ), (ii) mít vhodný tvar obličeje, aby se snížila možnost vzniku netěsností mezi obličejem a maskou (např. kvůli jizvám a ochlupení na obličeji). Uvedené doporučené prostředky, které vycházejí z těsného pokrytí obličeje, nezaručí požadovanou ochranu, pokud se správně a bezpečně nepřizpůsobí tvaru obličeje.</p> <p>Zaměstnavatel a soukromě podnikající osoby mají zákonnou odpovědnost za údržbu a výdej prostředků na ochranu dýchacího ústrojí a musí zajistit jejich správné používání na pracovišti. Měli by specifikovat a prokázat vhodné postupy v rámci programu prostředků na ochranu dýchacího ústrojí včetně školení pracovníků.</p> <p>Přehled PFO různých typů PODÚ (podle BS EN 529:2005) je v rejstříku MEASE.</p>				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Vlastnosti výrobku				
Vápno se chemicky váže na povrch základní hmoty/stává se její součástí s velmi nízkým potenciálem uvolnění				
3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj				
Expozice v pracovním prostředí				
Pro posouzení inhalační expozice byl použit nástroj pro odhad expozice MEASE. Poměr charakterizace rizika (RCR) jepodíl upřesněného odhadu expozice a příslušné hodnoty DNEL (tj. odvozené hladiny, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a musí být nižší než 1, aby bylo prokázáno bezpečné použití. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty DNEL pro Ca(OH) ₂ ve výši 1 mg/m ³ (jako vdechovatelný prach) a příslušného odhadu inhalační expozice odvozeného pomocí nástroje MEASE (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle normy EN 481.				
PROC	Metodologie použitá pro posouzení inhalační expozice	Odhad inhalační expozice (RCR)	Metoda použitá pro posouzení dermální expozice	Odhad dermální expozice (RCR)
PROC 0	MEASE (PROC 21)	0,5 mg/m ³ (0,5)	Vzhledem k tomu, že Ca(OH) ₂ patří do třídy látek dráždivých kůži, dermální expozici je nutné snížit na minimum, je-li to technicky možné. Hodnota DNEL pro dermální účinky ještě není odvozena. Dermální expozice tedy není v tomto scénáři expozice posouzena.	
PROC 21	MEASE	0,05 mg/m ³ (0,05)		
PROC 24	MEASE	0,825 mg/m ³ (0,825)		
PROC 25	MEASE	0,6 mg/m ³ (0,6)		

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí

Vápno je složka, která se chemicky váže na povrch základní hmoty: při normálních a racionálně předvídatelných podmínkách použití nedochází k předpokládanému uvolňování vápna. Uvolňování je zanedbatelné a nedostatečné k tomu, aby způsobilo změnu pH půdy, odpadních nebo povrchových vod.

4. Pokyny následnému uživateli, jak má vyhodnit, zda pracuje v mezích stanovených scénářem expozice

NU pracuje v mezích stanovených příslušným SE, pokud jsou dodržena výše uvedená navrhovaná opatření pro řízení rizik, nebo pokud následný uživatel může nezávisle prokázat, že jeho provozní podmínky a zavedená opatření pro řízení rizik jsou dostatečné. Je třeba prokázat, že snižují inhalační a dermální expozici na úroveň, která je nižší než příslušná hodnota DNEL (pokud jsou dotyčné procesy a činnosti zahrnuty ve výše uvedených PROC), jak je uvedeno v následujícím textu. Pokud naměřené údaje nejsou k dispozici, NU může použít vhodný nástroj pro vyhodnocení, např. MEASE (www.ebrc.de/mease.html) pro odhad související expozice. Prašnost použité látky lze stanovit podle rejstříku MEASE. Například, látky s prašností nižší než 2,5 % podle metody otáčejícího se bubnu (RDM) jsou považovány za „nízkoprašné“, látky s prašností nižší než 10 % (RDM) jsou považovány za „středně prašné“ a látky s prašností ≥ 10 % jsou „vysoce prašné“.

DNEL_{při inhalaci}: 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach)

Důležitá poznámka: Následný uživatel (NU) si musí uvědomit, že kromě výše uvedeného, dlouhodobého limitu DNEL existuje také limit DNEL pro akutní účinky ve výši 4 mg/m³. Je-li bezpečné použití prokázáno na základě porovnání odhadů expozice s dlouhodobým limitem DNEL, je tím současně definován i akutní limit DNEL (podle pokynů R.14 lze hladiny akutní expozice získat vynásobením dlouhodobých odhadů expozice faktorem 2). Při použití nástroje MEASE pro odvození odhadů expozice se ukazuje, že délka trvání expozice by měla být snížena pouze na polovinu směny v rámci opatření pro řízení rizik (což vede ke snížení expozice o 40 %).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.12: Použití konstrukčního a stavebního materiálu ze strany spotřebitele (DIY, kutilství)

Formát scénáře expozice (2) vztahující se na použití ze strany spotřebitelů				
1. Název				
Libovolný stručný název	Použití stavebního a konstrukčního materiálu ze strany spotřebitele			
Systematický název podle deskriptoru použití	SU21, PC9a, PC9b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f			
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Zacházení (míchání a plnění) s práškovými formulacemi Aplikace kapalných, pastovitých přípravků obsahujících vápno.			
Metoda posouzení*	Lidské zdraví: Kvalitativní posouzení bylo provedeno pro perorální a dermální expozici a také pro expozici očí. Inhalační expozice prachu byla posouzena pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992). Životní prostředí: Je uvedeno kvalitativní zdůvodnění posouzení.			
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik				
OŘR	Žádná opatření pro integrované řízení rizik u výrobku nejsou uplatňována.			
PC/ERC	Popis činnosti vztahující se na kategorie předmětů (AC) a kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)			
PC 9a, 9b	Míchání a nakládání prášku obsahující vápenné substance. Aplikace vápenné omítky, tmelu nebo cementu na stěny nebo strop. Poaplikační expozice.			
ERC 8c, 8d, 8e, 8f	Velmi rozšířené použití ve vnitřních prostorech, při němž se látka stává součástí základní hmoty předmětu nebo jeho povrchu Velmi rozšířené používání výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve venkovních prostorech Velmi rozšířené použití reaktivních látek v otevřených systémech ve venkovních prostorech Velmi rozšířené použití ve venkovních prostorech, při němž se látka stává součástí základní hmoty předmětu nebo jeho povrchu			
2.1 Kontrola expozice spotřebitele				
Vlastnosti výrobku				
Popis přípravku	Koncentrace látky v přípravku	Fyzikální stav přípravku	Prašnost (je-li významná)	Provedení obalu
Vápenná substance	100 %	Pevná látka, prášek	Vysoká, střední a nízká, v závislosti na druhu vápna (směrná hodnota z informačního listu DIY ¹ viz část 9.0.3)	Surovina v pytlích o obsahu až 35 kg
Omítka, malta	20-40%	Pevná látka, prášek		
Omítka, malta	20-40%	Pastovitá	-	-
Tmel, plnivo	30-55%	Pastovitá, viskózní, hustá kapalina	-	V tubách nebo kbelících

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Předem namíchaný, vápenný, vodový nátěr	~30%	Pevná látka, prášek	Vysoký - nízký (směrná hodnota z informačního listu DIY ¹ , viz kapitola 9.0.3)	Surovina v pytlích o obsahu až 35 kg
Příprava vápenného, vodového nátěru/vápenného mléka	~ 30 %	Příprava vápenného mléka	-	-
Použité množství				
Popis přípravku	Použité množství během použití			
Plnivo, tmel	250 g – 1 kg prášku (2:1 prášek voda) Obtížně se stanovuje, protože množství silně závisí na hloubce a velikosti spár, které se mají vyplnit.			
Omítka/vápenný, vodový nátěr	~ 25 kg v závislosti na velikosti místnosti, stěny, která se má natřít.			
Vyrovnávací stěrka na podlahu/stěnu	~ 25 kg v závislosti na velikosti místnosti, stěny, která se má vyrovnat.			
Frekvence a trvání použití/expozice				
Popis pracovní úlohy	Délka trvání expozice na krok	četnost kroků		
Míchání a nakládání prášku obsahujícího vápno.	1,33 min (informační list DIY ¹ , RIVM, kapitola 2.4.2 Míchání a nakládání prášků)	2/rok (informační list DIY ¹)		
Aplikace vápenné omítky, tmelu nebo cementu na stěny nebo strop	Několik minut - hodin	2/rok (informační list DIY ¹)		
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Popis pracovní úlohy	Exponovaná populace	Rychlost dýchání	Exponované části těla	Odpovídající povrch kůže [cm²]
Zacházení s práškem	Dospělý	1,25 m ³ /hod	Polovina obou rukou	430 (informační list DIY ¹)
Aplikace kapalných, pastovitých vápenných přípravků.	Dospělý	NR	Ruce a předloktí	1900 (informační list DIY ¹)
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici spotřebitele				
Popis pracovní úlohy	Ve vnitřních/venkovních prostorech	Objem místnosti	Rychlost výměny vzduchu	
Zacházení s práškem	vnitřní prostory	1 m ³ (prostor pro osobu, malý prostor kolem uživatele)	0,6 hod ⁻¹ (nespecifikovaná místnost)	
Aplikace kapalných, pastovitých vápenných přípravků.	vnitřní prostory	NR	NR	
Podmínky a opatření související s informováním spotřebitelů a s pokyny ohledně chování				
Aby se zabránilo poškození zdraví, laičtí uživatelé (kutilové) musejí dodržovat stejná přísná ochranná opatření, která platí na profesionálních pracovištích:				
<ul style="list-style-type: none"> Mokrý oděv, obuv a rukavice ihned vyměňte za suché. Chraňte nekrytý povrch kůže (paže, nohy, obličej): k dispozici je řada účinných výrobků na ochranu kůže, které by se měly používat v souladu s postupy na ochranu kůže (ochrana kůže, čištění kůže a péče o kůži). Po práci kůži důkladně očistěte a použijte přípravek pro péči o kůži. 				
Podmínky a opatření související s osobní ochranou a hygienou				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Aby se zabránilo poškození zdraví, laičtí uživatelé (kutilové) musejí dodržovat stejná přísná ochranná opatření, která platí na profesionálních pracovištích:

- Při přípravě nebo míchání stavebních materiálů, během demolice nebo tmelení a především při práci nad hlavou, používejte ochranné brýle, případně ochranný kryt při práci v prašném prostředí.
- Pracovní rukavice si důkladně vyzkoušejte. Kožené rukavice mohou navlhnout a usnadnit tvorbu popálenin. Pro práci ve vlhkém prostředí se lépe hodí bavlněné rukavice s plastovou (nitrilovou) krycí vrstvou. Při práci nad hlavou používejte dlouhé rukavice, protože mohou výrazně zamezit pronikání vlhkosti do pracovního oděvu.

2.2 Kontrola expozice životního prostředí

Vlastnosti výrobku

Irelevantní pro posouzení expozice

Použité množství*

Irelevantní pro posouzení expozice

Frekvence a trvání použití

Irelevantní pro posouzení expozice

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Standardní průtok v řece a zředění

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Vnitřní prostory

Je třeba zabránit přímému vypouštění do odpadních vod.

Podmínky a opatření související s obecními čističkami odpadních vod

Standardní velikost obecní/ho systému/čističky odpadních vod a technika čištění kalu

Podmínky a opatření související s externím čištěním odpadu k odstranění

Irelevantní pro posouzení expozice

Podmínky a opatření související s externím využitím odpadů

Irelevantní pro posouzení expozice

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Poměr charakterizace rizik (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušného limitu DNEL (tj. odvozená hladina, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a je uveden v závorce. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty akutního DNEL pro vápenné substance, který činí 4 mg/m³ (jako vdechovatelný prach), a z příslušného odhadu inhalační expozice (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle EN 481.

Vzhledem k tomu, že vápenec patří do třídy látek dráždivých kůži a oči, bylo provedeno kvalitativní posouzení pro dermální expozici a pro expozici očí.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice člověka		
Zacházení s práškem		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	lehká pracovní úloha: 0,1 µg/cm ² (-) těžká pracovní úloha: 1 µg/cm ² (-)	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Kontakt prachu s kůží během nakládání vápenných substancí nebo přímý kontakt s vápnem však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nebudou používat rukavice. To může občas způsobit mírné podráždění, kterému lze snadno zabránit rychlým opláchnutím vodou. Kvantitativní posouzení Byl použit model konstantní rychlosti ConsExpo. Rychlost kontaktu s prachem, který se tvoří během sypání prášku, byla převzata z informačního listu DIY ¹ (zpráva RIVM 320104007).
Oko	Prach	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Nelze vyloučit prach vznikající při nakládání vápenných substancí, pokud se nebudou používat ochranné brýle. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.
Inhalace	Lehká pracovní úloha: 12 µg/m ³ (0,003) Těžká pracovní úloha: 120 µg/m ³ (0,03)	Kvantitativní posouzení Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1).
Aplikace kapalných, pastovitých přípravků obsahujících vápno.		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	Stříkance	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Potřísnění kůže stříkanci však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nepoužívají ochranné rukavice. Stříkance mohou občas způsobit mírné podráždění, kterému lze zabránit okamžitým opláchnutím rukou ve vodě.
Oko	Stříkance	Kvalitativní posouzení Při použití vhodných ochranných brýlí nemusí dojít k expozici očí. Stříknutí do očí však nelze vyloučit, pokud se nebudou používat ochranné brýle během aplikace kapalných nebo pastovitých vápenných substancí, zvláště při práci nad hlavou. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.
Inhalace	-	Kvalitativní posouzení Neočekávají se, protože tenze par vápna ve vodě je nízká a k tvorbě mlhy nebo aerosolů nedochází.
Poaplikační expozice		

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Nepředpokládá se žádná významná expozice, protože vodný vápenný přípravek se rychle po reakci s oxidem uhličitým z atmosféry přeměňuje na uhličitán vápenatý.

Expozice životního prostředí

S odkazem na PP/OŘR vztahující se k životnímu prostředí, podle nichž je třeba zabránit vypouštění roztoků vápna přímo do komunální odpadní vody, je pH vody přitékající do obecní čističky odpadních vod přibližně neutrální a k ohrožení biologické aktivity tedy nedochází. Voda přitékající do obecní čističky odpadních vod se často stejně neutralizuje a je možné, že se vápno pro svůj příznivý účinek použije pro úpravu pH toku kyselé odpadní vody, která se čistí v biologické ČOV. Vzhledem k tomu, že pH vody přitékající do obecní čističky odpadních vod je přibližně neutrální, účinek pH na přijímající části životního prostředí, tj. povrchové vody, sedimenty a suchozemskou část, je zanedbatelný.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.13: Použití absorbentu CO₂ ze strany spotřebitele v dýchacích přístrojích

Formát scénáře expozice (2) vztahující se na použití ze strany spotřebitelů	
1. Název	
Libovolný stručný název	Použití absorbentu CO ₂ v dýchacích přístrojích ze strany spotřebitele
Systematický název podle deskriptoru použití	SU21, PC2, ERC8b
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Plnění náplně formulací Použití dýchacích přístrojů s uzavřeným okruhem Čištění zařízení
Metoda posouzení*	Lidské zdraví Pro perorální a dermální expozici bylo provedeno kvalitativní posouzení. Inhalační expozice byla posouzena pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992). Životní prostředí Je uvedeno kvalitativní zdůvodnění posouzení.
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik	
OŘR	Natronové vápno je k dispozici v granulované formě. Dále je přidáno definované množství vody (14 - 18 %), což ještě více sníží prašnost absorbentu. Během dýchacího cyklu hydroxid vápenatý rychle reaguje s CO ₂ za vzniku uhličitanu.
PC/ERC	Popis činnosti vztahující se na kategorie předmětů (AC) a kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)
PC 2	Použití dýchacího přístroje s uzavřeným okruhem, který obsahuje natronové vápno coby absorbent CO ₂ , např. pro rekreační potápění. Vdechovaný vzduch proudí přes absorbent CO ₂ a rychle reaguje (za katalýzy vody a hydroxidu sodného) s hydroxidem vápenatým za vzniku uhličitanu. Vzduch zbavený CO ₂ lze po obohacení kyslíkem opakovaně dýchat. Zacházení s absorbentem: Absorbent se po každém použití zlikviduje a před každým ponorem se doplní.
ERC 8b	Velmi rozšířené použití ve vnitřních prostorách, při němž se látka stává součástí základní hmoty předmětu nebo jeho povrchu
2.1 Kontrola expozice spotřebitele	
Vlastnosti výrobku	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Popis přípravku	Koncentrace látky v přípravku	Fyzikální stav přípravku	Prašnost (je-li významná)	Provedení obalu
Absorbent CO ₂	78 - 84% V závislosti na aplikaci může hlavní složka obsahovat různé přídatné látky. Vždy je přidáno určité množství vody (14 - 18 %).	Pevná látka, granulovaná forma	Velmi nízká prašnost (snížení o 10 % ve srovnání s práškem) Během plnění patrony pohlcovače (scrubber) nelze vyloučit vznik prachu.	kanystř o obsahu 4,5; 18 kg
„Použitý“ absorbent CO ₂	~ 20%	Pevná látka, granulovaná forma	Velmi nízká prašnost (snížení o 10 % ve srovnání s práškem)	1 - 3 kg v dýchacím přístroji
Použité množství				
Absorbent CO ₂ použitý v dýchacím přístroji		1 - 3 kg v závislosti na typu dýchacího přístroje		
Frekvence a trvání použití/expozice				
Popis pracovní úlohy	Délka trvání expozice na krok		četnost kroků	
Plnění náplně formulací	Ca. 1,33 min na jedno plnění, celkem < 15 min		Před každým ponorem (až 4krát)	
Použití dýchacího přístroje s uzavřeným okruhem	1 - 2 hod		Až 4 ponory za den	
Čištění a vyprázdnění zařízení	< 15 min		Po každém ponoru (až 4krát)	
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Popis pracovní úlohy	Exponovaná populace	Rychlost dýchání	Exponované části těla	Odpovídající povrch kůže [cm²]
Plnění náplně formulací	dospělý	1,25 m ³ /hod (lehká pracovní činnost)	ruce	840 (pokyny REACH R.15, muži)
Použití dýchacího přístroje s uzavřeným okruhem			-	-
Čištění a vyprázdnění zařízení			ruce	840 (pokyny REACH R.15, muži)
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici spotřebitele				

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Popis pracovní úlohy	Ve vnitřních/venkovních prostorách	Objem místnosti	Rychlost výměny vzduchu
Plnění náplně formulací	NR	NR	NR
Použití dýchacího přístroje s uzavřeným okruhem	-	-	-
Čištění a vyprázdnění zařízení	NR	NR	NR
Podmínky a opatření související s informováním spotřebitelů a s pokyny ohledně chování			
<p>Zabraňte zasažení očí, kůže a oděvu. Nevdechujte prach</p> <p>Nádoby uchovávejte těsně uzavřené, aby se zabránilo vyschnutí natronového vápna.</p> <p>Uchovávejte mimo dosah dětí.</p> <p>Po práci se důkladně umyjte.</p> <p>V případě zasažení očí ihned vypláchněte velkým množstvím vody a vyhledejte lékařskou pomoc.</p> <p>Nemíchejte s kyselinami.</p> <p>Pro zajištění správného použití dýchacího přístroje si pozorně přečtěte návod k dýchacímu přístroji.</p>			
Podmínky a opatření související s osobní ochranou a hygienou			
Při práci používejte vhodné rukavice, ochranné brýle a ochranný oděv. Používejte filtrační polomasku (typ masky FFP2 podle EN 149).			
2.2 Kontrola expozice životního prostředí			
Vlastnosti výrobku			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Použité množství*			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Frekvence a trvání použití			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik			
Standardní průtok v řece a zředění			
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí			
Vnitřní prostory			
Podmínky a opatření související s obecními čističkami odpadních vod			
Standardní velikost obecní/ho systému/čističky odpadních vod a technika čištění kalu			
Podmínky a opatření související s externím čištěním odpadu k odstranění			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Irelevantní pro posouzení expozice		
Podmínky a opatření související s externím využitím odpadů		
Irelevantní pro posouzení expozice		
3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj		
<p>Poměr charakterizace rizik (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušného limitu DNEL (tj. odvozená hladina, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a je uveden v závorce. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty akutního DNEL pro vápenné substance, která činí 4 mg/m³ (jako vdechovatelný prach), a z příslušného odhadu inhalační expozice (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle EN 481.</p> <p>Vzhledem k tomu, že vápenné substance patří do třídy látek dráždivých kůži a oči, bylo provedeno kvalitativní posouzení dermální expozice a expozice očí.</p> <p>Kvůli úzce zaměřené skupině spotřebitelů (potápěči, kteří si sami plní pohlčovač CO₂) lze předpokládat, že pro snížení expozice bude počítáno s návodem</p>		
Expozice člověka		
Plnění patроны formulací		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	-	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Kontakt prachu s kůží během plnění granulovaného natronového vápna nebo přímý kontakt s granulami však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nebudou používat ochranné rukavice. To může občas způsobit mírné podráždění, kterému lze snadno zabránit rychlým opláchnutím vodou.
Oko	Prach	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Předpokládá se, že při plnění granulovaného natronového vápna bude vznikat pouze minimální množství prachu. Proto expozice očí bude minimální i bez použití ochranných brýlí. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Inhalace	Lehká pracovní úloha: 1,2 µg/m ³ (3 × 10 ⁻⁴) Těžká pracovní úloha: 12 µg/m ³ (0,003)	Kvantitativní posouzení Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1) s tím, že pro granulovanou formu se použil faktor snížení prachu o hodnotě 10.
Použití dýchacího přístroje s uzavřeným okruhem		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	-	Kvalitativní posouzení Vzhledem k vlastnostem výrobku lze učinit závěr, že k dermální expozici následkem absorbentu v dýchacím přístroji nedochází.
Oko	-	Kvalitativní posouzení Vzhledem k vlastnostem výrobku lze učinit závěr, že k expozici očí následkem absorbentu v dýchacím přístroji nedochází.
Inhalace	Nepatrná	Kvalitativní posouzení Formou pokynu v návodu se doporučuje před konečným smontováním pohlcovače odstranit veškerý prach. Potápěči, kteří si sami plní pohlcovač CO ₂ , představují specifickou podskupinu spotřebitelů. Správné použití zařízení a materiálů je v jejich vlastním zájmu; lze tedy předpokládat, že návod bude brán v úvahu. Vzhledem k vlastnostem výrobku a poskytnutým pokynům lze učinit závěr, že inhalační expozice absorbentem během používání dýchacího přístroje je nepatrná.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Čištění a vyprázdnění zařízení		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	Prach a stříkance	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Kontakt prachu s kůží při vyprázdňování granulovaného natronového vápna nebo přímý kontakt s granulami však nelze vyloučit, pokud se během čištění nebudou používat ochranné rukavice. Během čištění patrony vodou také může dojít ke kontaktu se zvlhčeným natronovým vápnem. To může někdy způsobit mírné podráždění, kterému lze snadno zabránit rychlým opláchnutím vodou.
Oko	Prach a stříkance	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Ve velmi vzácných případech však může dojít ke kontaktu s prachem při vyprázdňování granulovaného natronového vápna nebo při čištění patrony vodou a případně také ke kontaktu se zvlhčeným natronovým vápnem. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.
Inhalace	Lehká pracovní úloha: $0,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ($7,5 \times 10^{-5}$) Těžká pracovní úloha: $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ($7,5 \times 10^{-4}$)	Kvantitativní posouzení Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1) s tím, že se použil faktor snížení prachu o hodnotě 10 pro granulovanou formu a faktor o hodnotě 4 pro zohlednění sníženého množství vápna v „použitém“ absorbentu.
Expozice životního prostředí		
<p>Předpokládá se, že účinek pH v souvislosti s použitím vápna v dýchacím přístroji je zanedbatelný. Voda přitékající do obecní čističky odpadních vod se často stejně neutralizuje a je možné, že se vápno pro svůj příznivý účinek použije pro úpravu pH toku kyselé odpadní vody, která se čistí v biologické ČOV. Vzhledem k tomu, že pH vody přitékající do obecní čističky odpadních vod je přibližně neutrální, účinek pH na přijímající části životního prostředí, tj. povrchové vody, sedimenty a suchozemskou část, je zanedbatelný.</p>		

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.14: Použití zahradního vápna/hnojiva ze strany spotřebitele

Formát scénáře expozice (2) vztahující se na použití ze strany spotřebitelů				
1. Název				
Libovolný stručný název	Použití zahradního vápna/hnojiva ze strany spotřebitele			
Systematický název podle deskriptoru použití	SU21, PC20, PC12, ERC8e			
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Manuální aplikace zahradního vápna, hnojiva Poaplikační expozice			
Metoda posouzení*	Lidské zdraví Kvalitativní posouzení bylo provedeno pro perorální a dermální expozici a také pro expozici očí. Prachová expozice byla posouzena pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992). Životní prostředí Je uvedeno kvalitativní zdůvodnění posouzení.			
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik				
OŘR	Žádná opatření pro integrované řízení rizik u výrobku nejsou uplatňována.			
PC/ERC	Popis činnosti vztahující se na kategorie předmětů (AC) a kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)			
PC 20	Pohazení zahradního vápna po povrchu pomocí lopaty/ručně (krajní případ) a jeho začlenění do půdy. Expozice hrajících si dětí po aplikaci			
PC 12	Pohazení zahradního vápna po povrchu pomocí lopaty/ručně (krajní případ) a jeho začlenění do půdy. Expozice hrajících si dětí po aplikaci			
ERC 8e	Velmi rozšířené použití reaktivních látek v otevřených systémech ve venkovních prostorech			
2.1 Kontrola expozice spotřebitele				
Vlastností výrobku				
Popis přípravku	Koncentrace látky v přípravku	Fyzikální stav přípravku	Prašnost (je-li významná)	Provedení obalu
Zahradní vápno	100 %	Pevná látka, prášek	Vysoce prašné	Surovina v pytlích nebo kontejnerech o obsahu 5, 10 a 25 kg
Hnojivo	Až 20 %	Pevná látka, granulovaná forma	Nízkoprašné	Surovina v pytlích nebo kontejnerech o obsahu 5, 10 a 25 kg
Použité množství				
Popis přípravku	Použité množství během použití		Zdroj informací	
Zahradní vápno	100g /m ² (až 200 g/m ²)		Informace a návod k použití	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Hnojivo	100 g /m ² (až 1 kg/m ² (kompost))	Informace a návod k použití		
Frekvence a trvání použití/expozice				
Popis pracovní úlohy	Délka trvání expozice na krok		četnost kroků	
Manuální aplikace	Minuty - hodiny V závislosti na velikosti ošetřované plochy		1 úloha za rok	
Po aplikaci	2 hodiny (malé děti hrající si na trávě (příručka pro expoziční faktory EPA)		Významné pro období až 7 dní po aplikaci	
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik				
Popis pracovní úlohy	Exponovaná populace	Rychlost dýchání	Exponované části těla	Odpovídající povrch kůže [cm²]
Manuální aplikace	Dospělý	1,25 m ³ /hod	Ruce a předloktí	1900 (informační list DIY)
Po aplikaci	Dítě/batolata	NR	NR	NR
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici spotřebitele				
Popis pracovní úlohy	Ve vnitřních/venkovních prostorech	Objem místnosti	Rychlost výměny vzduchu	
Manuální aplikace	venkovní prostory	1 m ³ (prostor pro osobu, malý prostor kolem uživatele)	NR	
Po aplikaci	venkovní prostory	NR	NR	
Podmínky a opatření související s informováním spotřebitelů a s pokyny ohledně chování				
Zabraňte zasažení očí, kůže a oděvu. Nevdechujte prach. Používejte filtrační polomasku (typ masky FFP2 podle EN 149). Uchovávejte kontejner uzavřený a mimo dosah dětí. V případě zasažení očí ihned vypláchněte velkým množstvím vody a vyhledejte lékařskou pomoc. Po práci se důkladně umyjte. Nemíchejte s kyselinami. Vápno vždy přidávejte do vody, nikoli naopak, tj. vodu k vápnu. Začleněním zahradního vápna nebo hnojiva do půdy s následným zavlažením se účinku napomůže.				
Podmínky a opatření související s osobní ochranou a hygienou				
Používejte vhodné rukavice, ochranné brýle a ochranný oděv.				
2.2 Kontrola expozice životního prostředí				
Vlastnosti výrobku				
Přenos: 1 % (odhad pro krajní případ na základě údajů z měření prachu ve vzduchu coby funkce vzdálenosti od aplikace)				
Použité množství				
Použité množství	Ca(OH) ₂	2 244 kg/ha	V profesionální	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

	CaO	1 700 kg/ha	ochraně zemědělské půdy se doporučuje nepřekračovat hodnotu 1 700 kg CaO/ha, což odpovídá množství 2 244 kg Ca(OH) ₂ /ha. Tato hodnota je trojnásobkem množství nutného pro kompenzaci ročních ztrát vápna následkem vyluhování. Z tohoto důvodu se v tomto dokumentu používá hodnota 1 700 kg CaO/ha nebo odpovídající množství 2 244 kg Ca(OH) ₂ /ha coby základ pro posouzení rizik. Množství použité pro jiné varianty vápna lze přepočítat na základě jejich složení a molekulové hmotnosti.
	CaO.MgO	1 478 kg/ha	
	CaCO ₃ .MgO	2 149 kg/ha	
	Ca(OH) ₂ .MgO	1 774 kg/ha	
	Přírodní hydraulické vápno	2 420 kg/ha	

Frekvence a trvání použití

1 den/rok (jedna aplikace za rok) Je možné provést více aplikací během roku za předpokladu, že nedojde k překročení celkového množství 2 244 kg/ha za rok (Ca(OH)₂)

Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Irelevantní pro posouzení expozice

Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí

Použití přípravků ve venkovních prostorech
Hloubka mísení s půdou: 20 cm

Technické podmínky a opatření na úrovni zpracování (zdroje) k předcházení uvolnění

Nedochází k přímému uvolnění do přiléhajících povrchových vod.

Technické podmínky a opatření s cílem snížit nebo omezit vypouštění, emise do ovzduší a uvolňování do půdy

Přenos je třeba snížit na minimum.

Podmínky a opatření související s obecními čistíčkami odpadních vod

Irelevantní pro posouzení expozice

Podmínky a opatření související s externím čištěním odpadu k odstranění

Irelevantní pro posouzení expozice

Podmínky a opatření související s externím využitím odpadů

Irelevantní pro posouzení expozice

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Poměr charakterizace rizik (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušného limitu DNEL (tj. odvozená hladina, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a je uveden v závorce. Pro inhalační expozici RCR vychází z dlouhodobého limitu DNEL pro vápenné substance, který činí 1 mg/m³ (jako vdechovatelný prach), a z příslušného odhadu inhalační expozice (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle EN 481.

Vzhledem k tomu, že vápenné substance patří do třídy látek dráždicích kůži a oči, bylo provedeno kvalitativní posouzení pro dermální expozici a pro expozici očí.

Expozice člověka

Manuální aplikace

Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	Prach, prášek	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Kontakt prachu s kůží při používání vápenných substancí nebo přímý kontakt s vápnem však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nebudou používat rukavice. Následkem relativně dlouhé aplikace lze očekávat podráždění kůže. Tomu lze snadno zabránit okamžitým opláchnutím vodou. Lze předpokládat, že spotřebitelé, u nichž již došlo k podráždění kůže, se sami budou chránit. Dá se předpokládat, že jakýkoli výskyt podráždění kůže, který byl reverzibilní, se již nebude opakovat.
Oko	Prach	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Prach vznikající při povrchové úpravě s vápnem nelze vyloučit, pokud se nebudou používat ochranné brýle. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.
Inhalace (zahradní vápno)	Lehká pracovní úloha: 12 µg/m ³ (0,0012) Těžká pracovní úloha: 120 µg/m ³ (0,012)	Kvantitativní posouzení K dispozici není žádný model popisující aplikaci prášků pomocí lopaty/rukou. Proto byly jako krajní případ použity analogické poznatky z modelu tvorby prachu při sypání prášků. Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1).

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Inhalace (hnojivo)	Lehká pracovní úloha: 0,24 µg/m ³ (2,4 * 10 ⁻⁴) Těžká pracovní úloha: 2,4 µg/m ³ (0,0024)	Kvantitativní posouzení K dispozici není žádný model popisující aplikaci prášků pomocí lopaty/rukou. Proto byly jako krajní případ použity analogické poznatky z modelu tvorby prachu při sypání prášků. Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1) s tím, že se použil faktor snížení prachu o hodnotě 10 pro granulovanou formu a faktor o hodnotě 5 pro zohlednění sníženého množství vápna v hnojivu.
Po aplikaci		
<p>Podle PSD (UK Pesticide Safety Directorate (Direktorát pro bezpečnost pesticidů ve Velké Británii), nyní CRD) je třeba popsat poaplikační expozici u výrobků, které jsou aplikovány v parcích, nebo u výrobků pro laiky, které se používají pro ošetření trávníků a rostlin v soukromých zahradách. V tomto případě je nutné posoudit expozici u dětí, které mají přístup do těchto míst brzy po ošetření. Model US EPA slouží k predikci poaplikační expozice přípravků po jejich použití na soukromých zahradách (např. na trávnících) u batolat pohybujících se na ošetřených plochách a také expozice následkem perorálního přenosu z ruky do úst.</p> <p>Zahradní vápno nebo hnojivo obsahující vápno se používá pro úpravu kyselné půdy. Proto po aplikaci na půdu a následném zalití dojde k rychlé neutralizaci účinku (alkality) vápna, který způsobuje jeho nebezpečnost. Expozice vápenným substancím bude již krátce po aplikaci nepatrná.</p>		
Expozice životního prostředí		
<p>Neprovádí se žádné kvantitativní posouzení expozice životního prostředí, protože provozní podmínky a opatření pro řízení rizik pro použití ze strany uživatele jsou méně přísné než v případě profesionální ochrany zemědělské půdy. Kromě toho neutralizace/účinek pH jsou zamýšleným a chtěným účinkem v půdní složce životního prostředí. Uvolnění do odpadních vod se neočekává.</p>		

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.15: Použití vápenných substancí ze strany spotřebitele coby chemikálií pro úpravu vody

Formát scénáře expozice (2) vztahující se na použití ze strany spotřebitelů				
1. Název				
Libovolný stručný název	Použití vápenných substancí ze strany spotřebitele coby chemikálií pro úpravu vody			
Systematický název podle deskriptoru použití	SU21, PC20, PC37, ERC8b			
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	Nakládání, plnění nebo doplňování pevných formulací do kontejneru/příprava vápenného mléka Přidání vápenného mléka do vody			
Metoda posouzení*	Lidské zdraví: Kvalitativní posouzení bylo provedeno pro perorální a dermální expozici a také pro expozici očí. Expozice prachu byla posouzena pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992). Životní prostředí: Je uvedeno kvalitativní zdůvodnění posouzení.			
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik				
OŘR	Žádná další opatření pro integrované řízení rizik u výrobku nejsou uplatňována.			
PC/ERC	Popis činnosti vztahující se na kategorie předmětů (AC) a kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)			
PC 20/37	Plnění a doplňování (přemístění vápenných substancí (pevné látky)) vápenného reaktoru pro úpravu vody. Přemístění vápenných substancí (pevné látky) do kontejneru pro další aplikaci. Přidávání vápenného mléka do vody po kapkách.			
ERC 8b	Velmi rozšířené používání reaktivních látek v otevřených systémech ve vnitřních prostorách			
2.1 Kontrola expozice spotřebitele				
Vlastnosti výrobku				
Popis přípravku	Koncentrace látky v přípravku	Fyzikální stav přípravku	Prašnost (je-li významná)	Provedení obalu

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Chemikálie určená k úpravě vody	Až 100 %	Pevný, jemný prášek	vysoká prašnost (směrná hodnota z informačního listu DIY je uvedena v kapitole 9.0.3)	Surovina v pytlích nebo kbelcích/nádobách.
Chemikálie určená k úpravě vody	Až 99 %	Pevná látka, granule o různé velikosti (hodnota D50 je 0,7 hodnota D50 je 1,75 hodnota D50 je 3,08)	nízká prašnost (snížení o 10 % ve srovnání s práškem)	Nákladní vůz pro přepravu objemných materiálů nebo ve „velkých pytlích“ nebo v sáčcích

Použité množství

Popis přípravku	Použité množství během použití
Chemická látka pro úpravu vody ve vápenném reaktoru pro akvária	v závislosti na velikosti vodního reaktoru, který se má naplnit (~ 100g /l)
Chemická látka pro úpravu vody ve vápenném reaktoru pro pitnou vodu	v závislosti na velikosti vodního reaktoru, který se má naplnit (~ až do 1,2 kg /l)
Vápenné mléko pro další aplikaci	~ 20 g / 5l

Frekvence a trvání použití/expozice

Popis pracovní úlohy	Délka trvání expozice na krok	četnost kroků
Příprava vápenného mléka (naložení, plnění a doplňování)	1,33 min (informační list DIY, RIVM, kapitola 2.4.2 Míchání a nakládání prášků)	1 úloha/měsíc 1 úloha/týden
Přidávání vápenného mléka do vody po kapkách	Několik minut - hodin	1 úloha/měsíc

Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik

Popis pracovní úlohy	Exponovaná populace	Rychlost dýchání	Exponované části těla	Odpovídající povrch kůže [cm ²]
Příprava vápenného mléka (naložení, plnění a doplňování)	dospělý	1,25 m ³ /hod	Polovina obou rukou	430 (Zpráva RIVM 320104007)
Přidávání vápenného mléka do vody po kapkách	dospělý	NR	Ruce	860 (Zpráva RIVM 320104007)

Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici spotřebitele

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Popis pracovní úlohy	Ve vnitřních/venkovních prostorách	Objem místnosti	Rychlost výměny vzduchu
Příprava vápenného mléka (naložení, plnění a doplňování)	Ve vnitřních/venkovních prostorách	1 m ³ (prostor pro osobu, malý prostor kolem uživatele)	0,6 hod ⁻¹ (nespecifikovaná místnost ve vnitřním prostoru)
Přidávání vápenného mléka do vody po kapkách	vnitřní prostory	NR	NR
Podmínky a opatření související s informováním spotřebitelů a s pokyny ohledně chování			
<p>Zabraňte zasažení očí, kůže a oděvu. Nevdechujte prach</p> <p>Uchovávejte kontejner uzavřený a mimo dosah dětí.</p> <p>Používejte pouze při dostatečné ventilaci.</p> <p>V případě zasažení očí ihned vypláchněte velkým množstvím vody a vyhledejte lékařskou pomoc.</p> <p>Po práci se důkladně umyjte.</p> <p>Nemíchejte s kyselinami. Vápno vždy přidávejte do vody, nikoli naopak, tj. vodu k vápnu.</p>			
Podmínky a opatření související s osobní ochranou a hygienou			
<p>Používejte vhodné rukavice, ochranné brýle a ochranný oděv. Používejte filtrační polomasku (typ masky FFP2 podle EN 149).</p>			
2.2 Kontrola expozice životního prostředí			
Vlastnosti výrobku			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Použité množství*			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Frekvence a trvání použití			
Irelevantní pro posouzení expozice			
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik			
Standardní průtok v řece a zředění			
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí			
Vnitřní prostory			
Podmínky a opatření související s obecními čistíčkami odpadních vod			
Standardní velikost obecní/ho systému/čističky odpadních vod a technika čištění kalu			
Podmínky a opatření související s externím čištěním odpadu k odstranění			
Irelevantní pro posouzení expozice			

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Podmínky a opatření související s externím využitím odpadů

Irelevantní pro posouzení expozice

3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj

Poměr charakterizace rizik (RCR) je podíl upřesněného odhadu expozice a příslušného limitu DNEL (tj. odvozená hladina, při níž nedochází k nežádoucímu účinku) a je uveden v závorce. Pro inhalační expozici RCR vychází z hodnoty akutního DNEL pro vápenné substance, který činí 4 mg/m³ (jako vdechovatelný prach), a z příslušného odhadu inhalační expozice (jako inhalovatelný prach). RCR tedy zahrnuje dodatečnou hranici bezpečnosti, protože vdechovatelná frakce je subfrakcí inhalovatelné frakce podle EN 481.

Vzhledem k tomu, že vápenné substance patří do třídy látek dráždivých kůži a oči, bylo provedeno kvalitativní posouzení pro dermální expozici a pro expozici očí.

Expozice člověka**Příprava vápenného mléka (plnění)**

Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální (prášek)	lehká pracovní úloha: 0,1 µg/cm ² (-) těžká pracovní úloha: 1 µg/cm ² (-)	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Kontakt prachu s kůží během nakládání vápna nebo přímý kontakt s vápnem však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nebudou používat rukavice. To může občas způsobit mírné podráždění, kterému lze snadno zabránit rychlým opláchnutím vodou. Kvantitativní posouzení Byl použit model konstantní rychlosti ConsExpo. Rychlost kontaktu s prachem, který se tvoří během sypaní prášku, byla převzata z informačního listu DIY (zpráva RIVM 320104007). V případě granulí bude odhad expozice nižší.
Oko	Prach	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Nelze vyloučit prach vznikající při nakládání vápna, pokud se nebudou používat ochranné brýle. Po náhodné expozici se doporučuje zasažené místo rychle opláchnout vodou a vyhledat lékařskou pomoc.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Inhalace (prášek)	Lehká pracovní úloha: 12 µg/m ³ (0,003) Těžká pracovní úloha: 120 µg/m ³ (0,03)	Kvantitativní posouzení Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1).
Inhalace (granule)	Lehká pracovní úloha: 1,2 µg/m ³ (0,0003) Těžká pracovní úloha: 12 µg/m ³ (0,003)	Kvantitativní posouzení Tvorba prachu při sypání prášku je popsána pomocí nizozemského modelu (van Hemmen, 1992, viz kapitola 9.0.3.1) s tím, že pro granulovanou formu se použil faktor snížení prachu o hodnotě 10.
Přidávání vápenného mléka do vody po kapkách		
Způsob expozice	Odhad expozice	Použitá metoda, poznámky
Perorální	-	Kvalitativní posouzení K perorální expozici nedochází v rámci zamýšleného použití výrobku.
Dermální	Kapky nebo stříkance	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Potřísnění kůže však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nepoužívají ochranné rukavice. Stříkance někdy mohou způsobit mírné podráždění, kterému lze zabránit okamžitým opláchnutím rukou ve vodě.
Oko	Kapky nebo stříkance	Kvalitativní posouzení Pokud byla opatření na snížení rizika vzata do úvahy, expozice člověka se neočekává. Potřísnění očí však nelze vyloučit, pokud se během aplikace nepoužívají ochranné brýle. K podráždění očí dochází vzácně následkem potřísnění čirým roztokem hydroxidu vápenatého (vápenná voda) a mírnému podráždění lze ihned zabránit okamžitým vypláchnutím očí vodou.
Inhalace	-	Kvalitativní posouzení Neočekávají se, protože tenze par vápna ve vodě je nízká a k tvorbě mlhy nebo aerosolů nedochází.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Expozice životního prostředí

Předpokládá se, že účinek pH při použití vápna v kosmetice je nepatrný. Voda přitékající do obecní čističky odpadních vod se často stejně neutralizuje a je možné, že se vápno pro svůj příznivý účinek použije pro úpravu pH toku kyselé odpadní vody, která se čistí v biologické ČOV. Vzhledem k tomu, že pH vody přitékající do obecní čističky odpadních vod je přibližně neutrální, účinek pH na přijímající složky životního prostředí, tj. povrchové vody, sedimenty a suchozemskou část, je nepatrný.

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Číslo ES 9.16: Použití kosmetických výrobků obsahujících vápenné substance ze strany spotřebitele

Formát scénáře expozice (2) vztahující se na použití ze strany spotřebitelů	
1. Název	
Libovolný stručný název	Použití kosmetických výrobků obsahujících vápenné substance ze strany spotřebitele
Systematický název podle deskriptoru použití	SU21, PC39, ERC8a
Příslušné procesy, úkoly a činnosti	-
Metoda posouzení*	Lidské zdraví: Podle čl. 14(5) (b) nařízení (ES) č. 1907/2006 u látek obsažených v kosmetických výrobcích není třeba uvažovat rizika pro lidské zdraví v rámci směrnice č. 76/768/ES. Životní prostředí Je uvedeno kvalitativní zdůvodnění posouzení.
2. Provozní podmínky a opatření pro řízení rizik	
ERC 8a	Velmi rozšířené používání výrobních pomocných látek v otevřených systémech ve vnitřních prostorách
2.1 Kontrola expozice spotřebitele	
Vlastnosti výrobku	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Použité množství	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Frekvence a trvání použití/expozice	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Lidské činitele, které nejsou ovlivněny řízením rizik	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Další dané provozní podmínky ovlivňující expozici spotřebitele	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Podmínky a opatření související s informováním spotřebitelů a s pokyny ohledně chování	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
Podmínky a opatření související s osobní ochranou a hygienou	
Irelevantní, protože riziko pro lidské zdraví v souvislosti s používáním není třeba uvažovat.	
2.2 Kontrola expozice životního prostředí	
Vlastnosti výrobku	
Irelevantní pro posouzení expozice	
Použité množství*	
Irelevantní pro posouzení expozice	
Frekvence a trvání použití	

Název produktu

HYDROXID VÁPENATÝ

Verze: 6.1/Cz

Datum vytvoření: 1.června 2017

Datum revize: 1.února 2019

Irelevantní pro posouzení expozice
Faktory dopadu na životní prostředí, které nejsou ovlivněny řízením rizik
Standardní průtok v řece a zředění
Další dané provozní podmínky, které mají vliv na expozici životního prostředí
Vnitřní prostory
Podmínky a opatření související s obecními čističkami odpadních vod
Standardní velikost obecní/ho systému/čističky odpadních vod a technika čištění kalu
Podmínky a opatření související s externím čištěním odpadu k odstranění
Irelevantní pro posouzení expozice
Podmínky a opatření související s externím využitím odpadů
Irelevantní pro posouzení expozice
3. Odhad expozice a odkaz na jeho zdroj
Expozice člověka
Expozici člověka kosmetickým výrobkům se budou zabývat jiné právní předpisy a není tedy nutné ji řešit podle nařízení (ES) č. 1907/2006, čl.14(5) (b) tohoto nařízení.
Expozice životního prostředí
Předpokládá se, že účinek pH při použití vápna v kosmetice je nepatrný. Voda přitékající do obecní čističky odpadních vod se často stejně neutralizuje a je možné, že se vápno pro svůj příznivý účinek použije pro úpravu pH toku kyselého odpadní vody, která se čistí v biologické ČOV. Vzhledem k tomu, že pH vody přitékající do obecní čističky odpadních vod je přibližně neutrální, účinek pH na přijímající části životního prostředí, tj. povrchové vody, sedimenty a suchozemskou část, je zanedbatelný.

Konec bezpečnostního listu

APPENDIX: EXPOSURE SCENARIOS

The current document includes all relevant occupational and environmental exposure scenarios (ES) for the production and use of calcium dihydroxide as required under the REACH Regulation (Regulation (EC) No 1907/2006). For the development of the ES the Regulation and the relevant REACH Guidance have been considered. For the description of the covered uses and processes, the "R.12 – Use descriptor system" guidance (Version: 2, March 2010, ECHA-2010-G-05-EN), for the description and implementation of risk management measures (RMM) the "R.13 – Risk management measures" guidance (Version: 1.1, May 2008), for the occupational exposure estimation the "R.14 – Occupational exposure estimation" guidance (Version: 2, May 2010, ECHA-2010-G-09-EN) and for the actual environmental exposure assessment the "R.16 – Environmental Exposure Assessment" (Version: 2, May 2010, ECHA-10-G-06-EN) was used.

Methodology used for environmental exposure assessment

The environmental exposure scenarios only address the assessment at the local scale, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, for industrial and professional uses as any effects that might occur is expected to take place on a local scale.

1) Industrial uses (local scale)

The exposure and risk assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions in the industrial stages mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH⁻ discharges. The exposure assessment for the aquatic environment only deals with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH⁻ discharges at the local scale and is performed by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9 (In general, most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9).

Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging calcium dihydroxide solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. Discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised. The effluent pH is normally measured and can be neutralised easily, as often required by national laws.

2) Professional uses (local scale)

The exposure and risk assessment is only relevant for the aquatic and terrestrial environment. The aquatic effect and risk assessment is determined by the pH effect. Nevertheless, the classical risk characterisation ratio (RCR), based on PEC (predicted environmental concentration) and PNEC (predicted no effect concentration) is calculated. The professional uses on a local scale refer to applications on agricultural or urban soil. The environmental exposure is assessed based on data and a modelling tool. The modelling FOCUS/ Exposit tool is used to assess terrestrial and aquatic exposure (typically conceived for biocidal applications).

Details and scaling approach indications are reported in the specific scenarios.

Methodology used for occupational exposure assessment

By definition an exposure scenario (ES) has to describe under which operational conditions (OC) and risk management measure (RMMs) the substance can be handled safely. This is demonstrated if the estimated exposure level is below the respective derived no-effect level (DNEL), which is expressed in the risk characterisation ratio (RCR). For workers, the repeated dose DNEL for inhalation as well as the acute DNEL for inhalation are based on the respective recommendations of the scientific committee on occupational exposure limits (SCOEL) being 1 mg/m³ and 4 mg/m³, respectively. In cases where neither measured data nor analogous data are available, human exposure is assessed with the aid of a modelling tool. At the first tier screening level, the MEASE tool (<http://www.ebrc.de/mease.html>) is used to assess inhalation exposure according to the ECHA guidance (R.14).

Since the SCOEL recommendation refers to respirable dust while the exposure estimates in MEASE reflect the inhalable fraction, an additional safety margin is inherently included in the exposure scenarios below when MEASE has been used to derive exposure estimates.

Methodology used for consumer exposure assessment

By definition an ES has to describe under which conditions the substances, preparation or articles can be handled safely. In cases where neither measured data nor analogous data are available, exposure is assessed with the aid of a modelling tool.

For consumers, the repeated dose DNEL for inhalation as well as the acute DNEL for inhalation are based on the respective recommendations of the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL), being 1 mg/m³ and 4 mg/m³, respectively.

For inhalation exposure to powders the data, derived from van Hemmen (van Hemmen, 1992: Agricultural pesticide exposure data bases for risk assessment. Rev Environ Contam Toxicol. 126: 1-85.), has been used to calculate the inhalation exposure. The inhalation exposure for consumers is estimated at 15 µg/hr or 0.25 µg/min. For larger tasks the inhalation exposure is expected to be higher. A factor of 10 is suggested when the product amount exceeds 2.5 kg, resulting in the inhalation exposure of 150 µg/hr. To convert these values in mg/m³ a default value of 1.25 m³/hr for the breathing volume under light working conditions will be assumed (van Hemmen, 1992) giving 12 µg/m³ for small tasks and 120 µg/m³ for larger tasks.

When the preparation or substance is applied in granular form or as tablets, reduced exposure to dust was assumed. To take this into account if data about particle size distribution and attrition of the granule are lacking, the model for powder formulations is used, assuming a reduction in dust formation by 10 % according to Becks and Falks (Manual for the authorisation of pesticides. Plant protection products. Chapter 4 Human toxicology; risk operator, worker and bystander, version 1.0., 2006).

For dermal exposure and exposure to the eye a qualitative approach has been followed, as no DNEL could be derived for this route due to the irritating properties of calcium oxide. Oral exposure was not assessed as this is not a foreseeable route of exposure regarding the uses addressed.

Since the SCOEL recommendation refers to respirable dust while the exposure estimates by the model from van Hemmen reflect the inhalable fraction, an additional safety margin is inherently included in the exposure scenarios below, i.e. the exposure estimates are very conservative.

The exposure assessment of calcium dihydroxide professional and industrial and consumer use is performed and organized based on several scenarios. An overview of the scenarios and the coverage of substance life cycle is presented in Table 1.

Table 1: Overview on exposure scenarios and coverage of substance life cycle

ES number	Exposure scenario title	Manufacture	Identified uses			Resulting life cycle stage Service life (for articles)	Linked to Identified Use	Sector of use category (SU)	Chemical Product Category (PC)	Process category (PROC)	Article category (AC)	Environmental release category (ERC)
			Formulation	End use	Consumer							
9.1	Manufacture and industrial uses of aqueous solutions of lime substances	X	X	X	X	1	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b	
9.2	Manufacture and industrial uses of low dusty solids/powders of lime substances	X	X	X	X	2	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b	
9.3	Manufacture and industrial uses of medium dusty solids/powders of lime substances	X	X	X	X	3	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b	

ES number	Exposure scenario title	Manufacture	Identified uses			Resulting life cycle stage Service life (for articles)	Linked to Identified Use	Sector of use category (SU)	Chemical Product Category (PC)	Process category (PROC)	Article category (AC)	Environmental release category (ERC)
			Formulation	End use	Consumer							
9.4	Manufacture and industrial uses of high dusty solids/powders of lime substances	X	X	X	X	4	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 11a	
9.5	Manufacture and industrial uses of massive objects containing lime substances	X	X	X	X	5	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b	
9.6	Professional uses of aqueous solutions of lime substances		X	X	X	6	22: 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

ES number	Exposure scenario title	Manufacture	Identified uses			Resulting life cycle stage Service life (for articles)	Linked to Identified Use	Sector of use category (SU)	Chemical Product Category (PC)	Process category (PROC)	Article category (AC)	Environmental release category (ERC)
			Formulation	End use	Consumer							
9.7	Professional uses of low dusty solids/powders of lime substances		X	X		X	7	22: 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.8	Professional uses of medium dusty solids/powders of lime substances		X	X		X	8	22: 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f, 9a, 9b
9.9	Professional uses of high dusty solids/powders of lime substances		X	X		X	9	22: 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

ES number	Exposure scenario title	Manufacture	Identified uses			Resulting life cycle stage Service life (for articles)	Linked to Identified Use	Sector of use category (SU)	Chemical Product Category (PC)	Process category (PROC)	Article category (AC)	Environmental release category (ERC)
			Formulation	End use	Consumer							
9.10	Professional use of lime substances in soil treatment		X	X		10	22	9b	5, 8b, 11, 26		2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f	
9.11	Professional uses of articles/containers containing lime substances			X	X	11	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24		0, 21, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	10a, 11a, 11b, 12a, 12b	
9.12	Consumer use of building and construction material (DIY)				X	12	21	9b, 9a			8	
9.13	Consumer use of CO ₂ absorbent in breathing apparatuses				X	13	21	2			8	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,

Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

ES number	Exposure scenario title	Manufacture	Identified uses			Resulting life cycle stage Service life (for articles)	Linked to Identified Use	Sector of use category (SU)	Chemical Product Category (PC)	Process category (PROC)	Article category (AC)	Environmental release category (ERC)
			Formulation	End use	Consumer							
9.14	Consumer use of garden lime/fertilizer				X	14	21	20, 12				8e
9.15	Consumer use of lime substances as water treatment chemicals in aquaria				X	15	21	20, 37				8
9.16	Consumer use of cosmetics containing lime substances				X	16	21	39				8

ES number 9.1: Manufacture and industrial uses of aqueous solutions of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Manufacture and industrial uses of aqueous solutions of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 1	Use in closed process, no likelihood of exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 7	Industrial spraying	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 12	Use of blowing agents in manufacture of foam	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 14	Production of preparations or articles by tableting, compression, extrusion, pelletisation	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
ERC 1-7, 12	Manufacture, formulation and all types of industrial uses	
ERC 10, 11	Wide-dispersive outdoor and indoor use of long-life articles and materials	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential. The spraying of aqueous solutions (PROC7 and 11) is assumed to be involved with a medium emission.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 7	not restricted		aqueous solution	medium
All other applicable PROCs	not restricted		aqueous solution	very low

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 7	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Since aqueous solutions are not used in hot-metallurgical processes, operational conditions (e.g. process temperature and process pressure) are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 7	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	local exhaust ventilation	78 %	-
PROC 19		not applicable	na	-
All other applicable PROCs		not required	na	-

Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure

Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 7	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
All other applicable PROCs	not required	na		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				
2.2 Control of environmental exposure				
Amounts used				
The daily and annual amount per site (for point sources) is not considered to be the main determinant for environmental exposure.				
Frequency and duration of use				
Intermittent (< 12 time per year) or continuous use/release				
Environment factors not influenced by risk management				
Flow rate of receiving surface water: 18000 m ³ /day				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Effluent discharge rate: 2000 m ³ /day				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging lime solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. In general discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised (e.g. through neutralisation). In general most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9. This is also reflected in the description of standard OECD tests with aquatic organisms. The justification for this risk management measure can be found in the introduction section.				
Conditions and measures related to waste				
Solid industrial waste of lime should be reused or discharged to the industrial wastewater and further neutralized if needed.				

3. Exposure estimation and reference to its source

Occupational exposure

The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.

PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	< 1 mg/m ³ (0.001 – 0.66)	Since calcium dihydroxide are classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	

Environmental exposure

The environmental exposure assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions of lime substance in the different life-cycle stages (production and use) mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH⁻ discharges, being the toxicity of Ca²⁺ is expected to be negligible compared to the (potential) pH effect. Only the local scale is being addressed, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, both for production and industrial use as any effects that might occur would be expected to take place on a local scale. The high water solubility and very low vapour pressure indicate that lime substance will be found predominantly in water. Significant emissions or exposure to air are not expected due to the low vapour pressure of lime substance. Significant emissions or exposure to the terrestrial environment are not expected either for this exposure scenario. The exposure assessment for the aquatic environment will therefore only deal with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH⁻ discharges at the local scale. The exposure assessment is approached by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9.

Environmental emissions	The production of lime substance can potentially result in an aquatic emission and locally increase the lime substance concentration and affect the pH in the aquatic environment. When the pH is not neutralised, the discharge of effluent from lime substance production sites may impact the pH in the receiving water. The pH of effluents is normally measured very frequently and can be neutralised easily as often required by national laws.
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Waste water from lime substance production is an inorganic wastewater stream and therefore there is no biological treatment. Therefore, wastewater streams from lime substance production sites will normally not be treated in biological waste water treatment plants (WWTPs), but can be used for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs.
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	When lime substance is emitted to surface water, sorption to particulate matter and sediment will be negligible. When lime is rejected to surface water, the pH may increase, depending on the buffer capacity of the water. The higher the buffer capacity of the water, the lower the effect on pH will be. In general the buffer capacity preventing shifts in acidity or alkalinity in natural waters is regulated by the equilibrium between carbon dioxide (CO ₂), the bicarbonate ion (HCO ₃ ⁻) and the carbonate ion (CO ₃ ²⁻).
Exposure concentration in sediments	The sediment compartment is not included in this ES, because it is not considered relevant for lime substance: when lime substance is emitted to the aquatic compartment, sorption of to sediment particles is negligible.
Exposure concentrations in soil and groundwater	The terrestrial compartment is not included in this exposure scenario, because it is not considered to be relevant.
Exposure concentration in atmospheric compartment	The air compartment is not included in this CSA because it is considered not relevant for lime substance: when emitted to air as an aerosol in water, lime substance is neutralised as a result of its reaction with CO ₂ (or other acids), into HCO ₃ ⁻ and Ca ²⁺ . Subsequently, the salts (e.g. calcium(bi)carbonate) are washed out from the air and thus the atmospheric emissions of neutralised lime substance largely end up in soil and water.
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	Bioaccumulation in organisms is not relevant for lime substance: a risk assessment for secondary poisoning is therefore not required.

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

Occupational exposure

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

Environmental exposure

If a site does not comply with the conditions stipulated in the safe use ES, it is recommended to apply a tiered approach to perform a more site-specific assessment. For that assessment, the following stepwise approach is recommended.

Tier 1: retrieve information on effluent pH and the contribution of the lime substance on the resulting pH. Should the pH be above 9 and be predominantly attributable to lime, then further actions are required to demonstrate safe use.

Tier 2a: retrieve information on receiving water pH after the discharge point. The pH of the receiving water shall not exceed the value of 9. If the measures are not available, the pH in the river can be calculated as follows:

$$pH_{river} = \text{Log} \left[\frac{Q_{effluent} * 10^{pH_{effluent}} + Q_{riverupstream} * 10^{pH_{upstream}}}{Q_{riverupstream} + Q_{effluent}} \right] \quad (Eq 1)$$

Where:

Q effluent refers to the effluent flow (in m³/day)

Q river upstream refers to the upstream river flow (in m³/day)

pH effluent refers to the pH of the effluent

pH upstream river refers to the pH of the river upstream of the discharge point

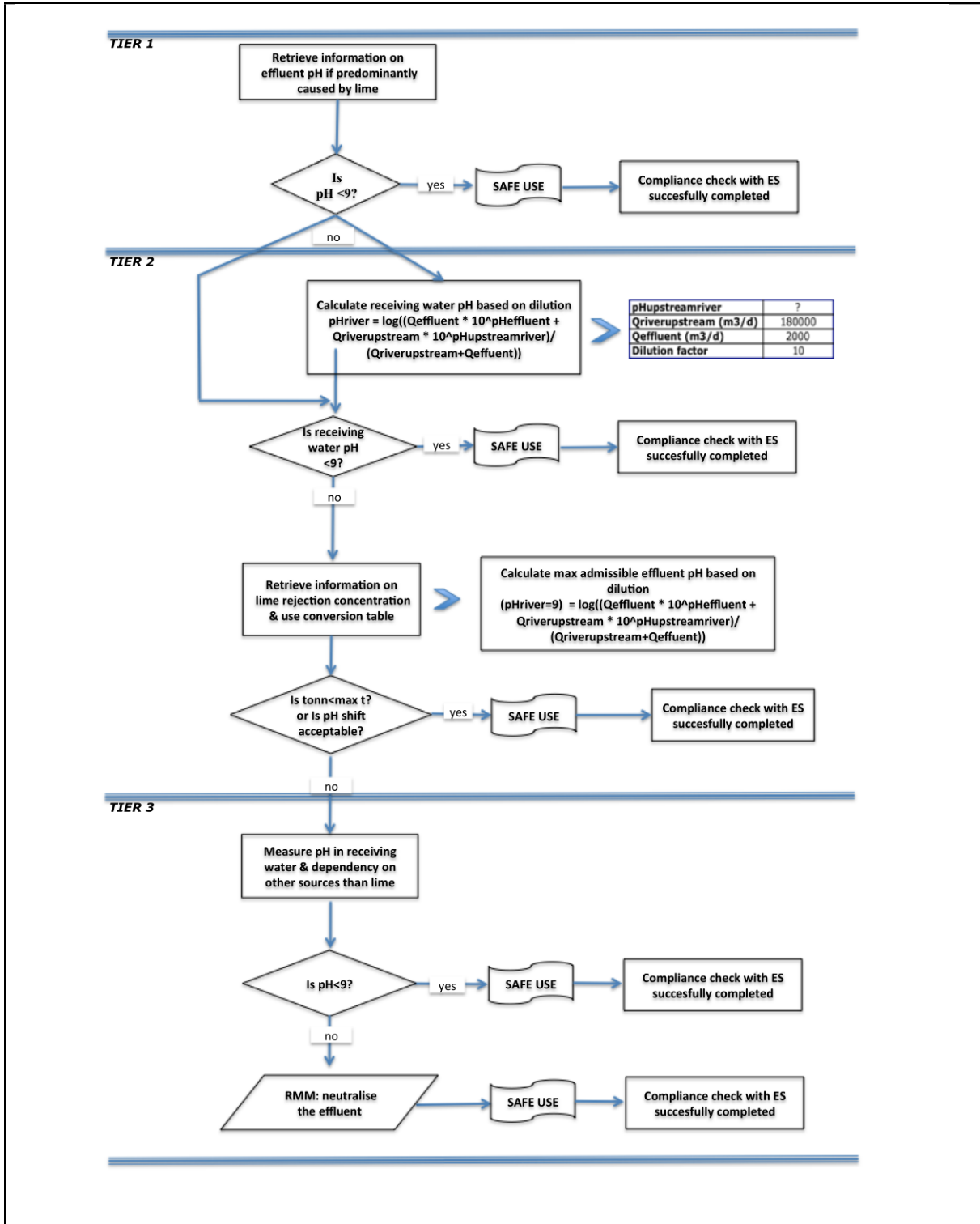
Please note that initially, default values can be used:

- Q river upstream flows: use the 10th of existing measurements distribution or use default value of 18000 m³/day
- Q effluent: use default value of 2000 m³/day
- The upstream pH is preferably a measured value. If not available, one can assume a neutral pH of 7 if this can be justified.

Such equation has to be seen as a worst case scenario, where water conditions are standard and not case specific.

Tier 2b: Equation 1 can be used to identify which effluent pH causes an acceptable pH level in the receiving body. In order to do so, pH of the river is set at value 9 and pH of the effluent is calculated accordingly (using default values as reported previously, if necessary). As temperature influences lime solubility, pH effluent might require to be adjusted on a case-by-case basis. Once the maximum admissible pH value in the effluent is established, it is assumed that the OH⁻ concentrations are all dependent on lime discharge and that there is no buffer capacity conditions to consider (this is a unrealistic worst case scenario, which can be modified where information is available). Maximum load of lime that can be annually rejected without negatively affecting the pH of the receiving water is calculated assuming chemical equilibrium. OH⁻ expressed as moles/litre are multiplied by average flow of the effluent and then divided by the molar mass of the lime substance.

Tier 3: measure the pH in the receiving water after the discharge point. If pH is below 9, safe use is reasonably demonstrated and the ES ends here. If pH is found to be above 9, risk management measures have to be implemented: the effluent has to undergo neutralisation, thus ensuring safe use of lime during production or use phase.

ES number 9.2: Manufacture and industrial uses of low dusty solids/powders of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Manufacture and industrial uses of low dusty solids/powders of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 1	Use in closed process, no likelihood of exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 6	Calendering operations	
PROC 7	Industrial spraying	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 14	Production of preparations or articles by tableting, compression, extrusion, pelletisation	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
PROC 21	Low energy manipulation of substances bound in materials and/or articles	
PROC 22	Potentially closed processing operations with minerals/metals at elevated temperature Industrial setting	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

PROC 23	Open processing and transfer operations with minerals/metals at elevated temperature
PROC 24	High (mechanical) energy work-up of substances bound in materials and/or articles
PROC 25	Other hot work operations with metals
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature
PROC 27a	Production of metal powders (hot processes)
PROC 27b	Production of metal powders (wet processes)
ERC 1-7, 12	Manufacture, formulation and all types of industrial uses
ERC 10, 11	Wide-dispersive outdoor and indoor use of long-life articles and materials

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 22, 23, 25, 27a	not restricted		solid/powder, molten	high
PROC 24	not restricted		solid/powder	high
All other applicable PROCs	not restricted		solid/powder	low

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 22	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker				
PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 7, 17, 18	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	general ventilation	17 %	-
PROC 19		not applicable	na	-
PROC 22, 23, 24, 25, 26, 27a		local exhaust ventilation	78 %	-
All other applicable PROCs		not required	na	-
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
<p>Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.</p>				
Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 22, 24, 27a	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
All other applicable PROCs	not required	na		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				
2.2 Control of environmental exposure				
Amounts used				
The daily and annual amount per site (for point sources) is not considered to be the main determinant for environmental exposure.				
Frequency and duration of use				
Intermittent (< 12 time per year) or continuous use/release				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Environment factors not influenced by risk management				
Flow rate of receiving surface water: 18000 m ³ /day				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Effluent discharge rate: 2000 m ³ /day				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging lime solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. In general discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised (e.g. through neutralisation). In general most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9. This is also reflected in the description of standard OECD tests with aquatic organisms. The justification for this risk management measure can be found in the introduction section.				
Conditions and measures related to waste				
Solid industrial waste of lime should be reused or discharged to the industrial wastewater and further neutralized if needed.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	<1 mg/m ³ (0.01 – 0.83)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental emissions				
The environmental exposure assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions of calcium dihydroxide in the different life-cycle stages (production and use) mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH ⁻ discharges, being the toxicity of Ca ²⁺ is expected to be negligible compared to the (potential) pH effect. Only the local scale is being addressed, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, both for production and industrial use as any effects that might occur would be expected to take place on a local scale. The high water solubility and very low vapour pressure indicate that calcium dihydroxide will be found predominantly in water. Significant emissions or exposure to air are not expected due to the low vapour pressure of calcium dihydroxide. Significant emissions or exposure to the terrestrial environment are not expected either for this exposure scenario. The exposure assessment for the aquatic environment will therefore only deal with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH ⁻ discharges at the local scale. The exposure assessment is approached by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9.				
Environmental emissions	The production of calcium dihydroxide can potentially result in an aquatic emission and locally increase the calcium dihydroxide concentration and affect the pH in the aquatic environment. When the pH is not neutralised, the discharge of effluent from calcium dihydroxide production sites may impact the pH in the receiving water. The pH of effluents is normally measured very frequently and can be neutralised easily as often required by national laws.			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Waste water from calcium dihydroxide production is an inorganic wastewater stream and therefore there is no biological treatment. Therefore, wastewater streams from calcium dihydroxide production sites will normally not be treated in biological waste water treatment plants (WWTPs), but can be used for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs.			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	When calcium dihydroxide is emitted to surface water, sorption to particulate matter and sediment will be negligible. When lime is rejected to surface water, the pH may increase, depending on the buffer capacity of the water. The higher the buffer capacity of the water, the lower the effect on pH will be. In general the buffer capacity preventing shifts in acidity or alkalinity in natural waters is regulated by the equilibrium between carbon dioxide (CO ₂), the bicarbonate ion (HCO ₃ ⁻) and the carbonate ion (CO ₃ ²⁻).			

Exposure concentration in sediments	The sediment compartment is not included in this ES, because it is not considered relevant for calcium dihydroxide: when calcium dihydroxide is emitted to the aquatic compartment, sorption of to sediment particles is negligible.
Exposure concentrations in soil and groundwater	The terrestrial compartment is not included in this exposure scenario, because it is not considered to be relevant.
Exposure concentration in atmospheric compartment	The air compartment is not included in this CSA because it is considered not relevant for calcium dihydroxide: when emitted to air as an aerosol in water, calcium dihydroxide is neutralised as a result of its reaction with CO ₂ (or other acids), into HCO ₃ ⁻ and Ca ²⁺ . Subsequently, the salts (e.g. calcium(bi)carbonate) are washed out from the air and thus the atmospheric emissions of neutralised calcium dihydroxide largely end up in soil and water.
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	Bioaccumulation in organisms is not relevant for calcium dihydroxide: a risk assessment for secondary poisoning is therefore not required.

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

Occupational exposure

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

Environmental exposure

If a site does not comply with the conditions stipulated in the safe use ES, it is recommended to apply a tiered approach to perform a more site-specific assessment. For that assessment, the following stepwise approach is recommended.

Tier 1: retrieve information on effluent pH and the contribution of the calcium dihydroxide on the resulting pH. Should the pH be above 9 and be predominantly attributable to lime, then further actions are required to demonstrate safe use.

Tier 2a: retrieve information on receiving water pH after the discharge point. The pH of the receiving water shall not exceed the value of 9. If the measures are not available, the pH in the river can be calculated as follows:

$$pH_{river} = \text{Log} \left[\frac{Q_{effluent} * 10^{pH_{effluent}} + Q_{riverupstream} * 10^{pH_{upstream}}}{Q_{riverupstream} + Q_{effluent}} \right] \quad (Eq 1)$$

Where:

Q effluent refers to the effluent flow (in m³/day)

Q river upstream refers to the upstream river flow (in m³/day)

pH effluent refers to the pH of the effluent

pH upstream river refers to the pH of the river upstream of the discharge point

Please note that initially, default values can be used:

- Q river upstream flows: use the 10th of existing measurements distribution or use default value of 18000 m³/day
- Q effluent: use default value of 2000 m³/day
- The upstream pH is preferably a measured value. If not available, one can assume a neutral pH of 7 if this can be justified.

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

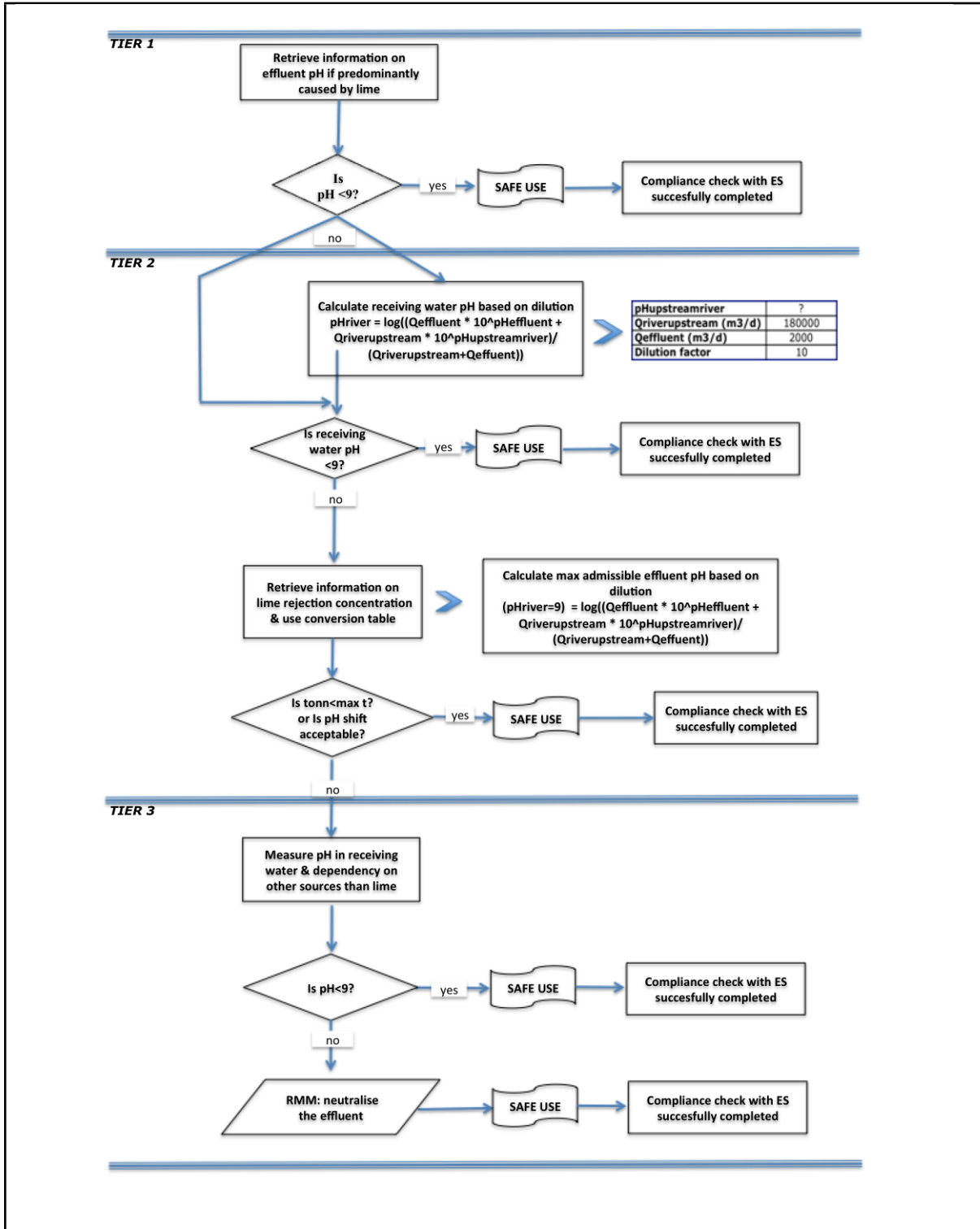
Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Such equation has to be seen as a worst case scenario, where water conditions are standard and not case specific.

Tier 2b: Equation 1 can be used to identify which effluent pH causes an acceptable pH level in the receiving body. In order to do so, pH of the river is set at value 9 and pH of the effluent is calculated accordingly (using default values as reported previously, if necessary). As temperature influences lime solubility, pH effluent might require to be adjusted on a case-by-case basis. Once the maximum admissible pH value in the effluent is established, it is assumed that the OH⁻ concentrations are all dependent on lime discharge and that there is no buffer capacity conditions to consider (this is a unrealistic worst case scenario, which can be modified where information is available). Maximum load of lime that can be annually rejected without negatively affecting the pH of the receiving water is calculated assuming chemical equilibrium. OH⁻ expressed as moles/litre are multiplied by average flow of the effluent and then divided by the molar mass of the calcium dihydroxide.

Tier 3: measure the pH in the receiving water after the discharge point. If pH is below 9, safe use is reasonably demonstrated and the ES ends here. If pH is found to be above 9, risk management measures have to be implemented: the effluent has to undergo neutralisation, thus ensuring safe use of lime during production or use phase.

- ES number 9.3: Manufacture and industrial uses of medium dusty solids/powders of lime substances**

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Manufacture and industrial uses of medium dusty solids/powders of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 1	Use in closed process, no likelihood of exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 7	Industrial spraying	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 14	Production of preparations or articles by tableting, compression, extrusion, pelletisation	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
PROC 22	Potentially closed processing operations with minerals/metals at elevated temperature Industrial setting	
PROC 23	Open processing and transfer operations with minerals/metals at elevated temperature	
PROC 24	High (mechanical) energy work-up of substances bound in materials and/or articles	

PROC 25	Other hot work operations with metals	
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature	
PROC 27a	Production of metal powders (hot processes)	
PROC 27b	Production of metal powders (wet processes)	
ERC 1-7, 12	Manufacture, formulation and all types of industrial uses	
ERC 10, 11	Wide-dispersive outdoor and indoor use of long-life articles and materials	

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 22, 23, 25, 27a	not restricted		solid/powder, molten	high
PROC 24	not restricted		solid/powder	high
All other applicable PROCs	not restricted		solid/powder	medium

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 7, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 1, 2, 15, 27b	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated	not required	na	-
PROC 3, 13, 14		general ventilation	17 %	-
PROC 19		not applicable	na	-
All other applicable PROCs		local exhaust ventilation	78 %	-

	(positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.			
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.				
Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 27a	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
All other applicable PROCs	not required	na		
Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely. The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers. An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.				
2.2 Control of environmental exposure				
Amounts used				
The daily and annual amount per site (for point sources) is not considered to be the main determinant for environmental exposure.				
Frequency and duration of use				
Intermittent (< 12 time per year) or continuous use/release				
Environment factors not influenced by risk management				
Flow rate of receiving surface water: 18000 m ³ /day				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Effluent discharge rate: 2000 m ³ /day				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging lime solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. In general discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised (e.g. through neutralisation). In general most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9. This is also reflected in the description of standard OECD tests with aquatic organisms. The justification for this risk management measure can be found in the introduction section.				

Conditions and measures related to waste				
Solid industrial waste of lime should be reused or discharged to the industrial wastewater and further neutralized if needed.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m ³ (0.01 – 0.88)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental emissions				
The environmental exposure assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions of calcium dihydroxide in the different life-cycle stages (production and use) mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH ⁻ discharges, being the toxicity of Ca ²⁺ is expected to be negligible compared to the (potential) pH effect. Only the local scale is being addressed, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, both for production and industrial use as any effects that might occur would be expected to take place on a local scale. The high water solubility and very low vapour pressure indicate that calcium dihydroxide will be found predominantly in water. Significant emissions or exposure to air are not expected due to the low vapour pressure of calcium dihydroxide. Significant emissions or exposure to the terrestrial environment are not expected either for this exposure scenario. The exposure assessment for the aquatic environment will therefore only deal with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH ⁻ discharges at the local scale. The exposure assessment is approached by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9.				
Environmental emissions	The production of calcium dihydroxide can potentially result in an aquatic emission and locally increase the calcium dihydroxide concentration and affect the pH in the aquatic environment. When the pH is not neutralised, the discharge of effluent from calcium dihydroxide production sites may impact the pH in the receiving water. The pH of effluents is normally measured very frequently and can be neutralised easily as often required by national laws.			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Waste water from calcium dihydroxide production is an inorganic wastewater stream and therefore there is no biological treatment. Therefore, wastewater streams from calcium dihydroxide production sites will normally not be treated in biological waste water treatment plants (WWTPs), but can be used for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs.			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	When calcium dihydroxide is emitted to surface water, sorption to particulate matter and sediment will be negligible. When lime is rejected to surface water, the pH may increase, depending on the buffer capacity of the water. The higher the buffer capacity of the water, the lower the effect on pH will be. In general the buffer capacity preventing shifts in acidity or alkalinity in natural waters is regulated by the equilibrium between carbon dioxide (CO ₂), the bicarbonate ion (HCO ₃ ⁻) and the carbonate ion (CO ₃ ²⁻).			
Exposure concentration in sediments	The sediment compartment is not included in this ES, because it is not considered relevant for calcium dihydroxide: when calcium dihydroxide is emitted to the aquatic compartment, sorption of to sediment particles is negligible.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	The terrestrial compartment is not included in this exposure scenario, because it is not considered to be relevant.			
Exposure concentration in atmospheric compartment	The air compartment is not included in this CSA because it is considered not relevant for calcium dihydroxide: when emitted to air as an aerosol in water, calcium dihydroxide is neutralised as a result of its reaction with CO ₂ (or other acids), into HCO ₃ ⁻ and Ca ²⁺ . Subsequently, the salts (e.g. calcium(bi)carbonate) are washed out from the air and thus the atmospheric emissions of neutralised calcium dihydroxide largely end up in soil and water.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	Bioaccumulation in organisms is not relevant for calcium dihydroxide: a risk assessment for secondary poisoning is therefore not required.			

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

Occupational exposure

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness $\geq 10\%$ are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

Environmental exposure

If a site does not comply with the conditions stipulated in the safe use ES, it is recommended to apply a tiered approach to perform a more site-specific assessment. For that assessment, the following stepwise approach is recommended.

Tier 1: retrieve information on effluent pH and the contribution of the calcium dihydroxide on the resulting pH. Should the pH be above 9 and be predominantly attributable to lime, then further actions are required to demonstrate safe use.

Tier 2a: retrieve information on receiving water pH after the discharge point. The pH of the receiving water shall not exceed the value of 9. If the measures are not available, the pH in the river can be calculated as follows:

$$pH_{river} = \text{Log} \left[\frac{Q_{effluent} * 10^{pH_{effluent}} + Q_{riverupstream} * 10^{pH_{upstream}}}{Q_{riverupstream} + Q_{effluent}} \right] \quad \text{Eq 1)}$$

Where:

Q effluent refers to the effluent flow (in m³/day)

Q river upstream refers to the upstream river flow (in m³/day)

pH effluent refers to the pH of the effluent

pH upstream river refers to the pH of the river upstream of the discharge point

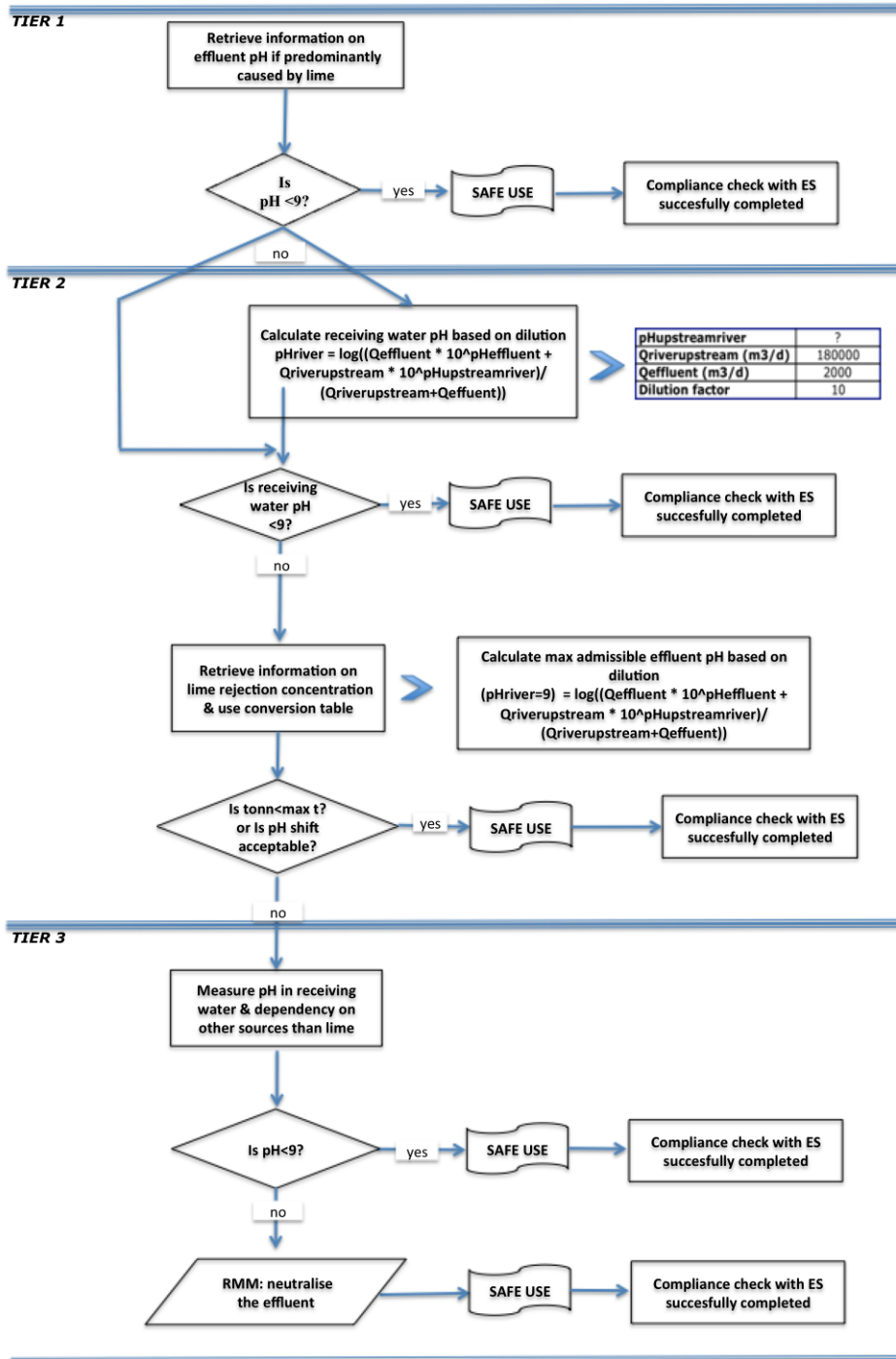
Please note that initially, default values can be used:

- Q river upstream flows: use the 10th of existing measurements distribution or use default value of 18000 m³/day
- Q effluent: use default value of 2000 m³/day
- The upstream pH is preferably a measured value. If not available, one can assume a neutral pH of 7 if this can be justified.

Such equation has to be seen as a worst case scenario, where water conditions are standard and not case specific.

Tier 2b: Equation 1 can be used to identify which effluent pH causes an acceptable pH level in the receiving body. In order to do so, pH of the river is set at value 9 and pH of the effluent is calculated accordingly (using default values as reported previously, if necessary). As temperature influences lime solubility, pH effluent might require to be adjusted on a case-by-case basis. Once the maximum admissible pH value in the effluent is established, it is assumed that the OH⁻ concentrations are all dependent on lime discharge and that there is no buffer capacity conditions to consider (this is a unrealistic worst case scenario, which can be modified where information is available). Maximum load of lime that can be annually rejected without negatively affecting the pH of the receiving water is calculated assuming chemical equilibrium. OH⁻ expressed as moles/litre are multiplied by average flow of the effluent and then divided by the molar mass of the calcium dihydroxide.

Tier 3: measure the pH in the receiving water after the discharge point. If pH is below 9, safe use is reasonably demonstrated and the ES ends here. If pH is found to be above 9, risk management measures have to be implemented: the effluent has to undergo neutralisation, thus ensuring safe use of lime during production or use phase.

ES number 9.4: Manufacture and industrial uses of high dusty solids/powders of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Manufacture and industrial uses of high dusty solids/powders of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 1	Use in closed process, no likelihood of exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 7	Industrial spraying	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 14	Production of preparations or articles by tableting, compression, extrusion, pelletisation	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
PROC 22	Potentially closed processing operations with minerals/metals at elevated temperature Industrial setting	
PROC 23	Open processing and transfer operations with minerals/metals at elevated temperature	
PROC 24	High (mechanical) energy work-up of substances bound in materials and/or articles	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

PROC 25	Other hot work operations with metals	
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature	
PROC 27a	Production of metal powders (hot processes)	
PROC 27b	Production of metal powders (wet processes)	
ERC 1-7, 12	Manufacture, formulation and all types of industrial uses	
ERC 10, 11	Wide-dispersive outdoor and indoor use of long-life articles and materials	

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 22, 23, 25, 27a	not restricted		solid/powder, molten	high
All other applicable PROCs	not restricted		solid/powder	high

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 7, 8a, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker				
PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 1	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	not required	na	-
PROC 2, 3		general ventilation	17 %	-
PROC 7		integrated local exhaust ventilation	84 %	-
PROC 19		not applicable	na	-
All other applicable PROCs		local exhaust ventilation	78 %	-
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
<p>Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.</p>				
Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 1, 2, 3, 23, 25, 27b	not required	na	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 17, 18,	FFP2 mask	APF=10		
PROC 10, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 26, 27a	FFP1 mask	APF=4		
PROC 19	FFP3 mask	APF=20		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				
2.2 Control of environmental exposure				
Amounts used				
<p>The daily and annual amount per site (for point sources) is not considered to be the main determinant for environmental exposure.</p>				
Frequency and duration of use				
<p>Intermittent (< 12 time per year) or continuous use/release</p>				

Environment factors not influenced by risk management				
Flow rate of receiving surface water: 18000 m ³ /day				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Effluent discharge rate: 2000 m ³ /day				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging lime solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. In general discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised (e.g. through neutralisation). In general most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9. This is also reflected in the description of standard OECD tests with aquatic organisms. The justification for this risk management measure can be found in the introduction section.				
Conditions and measures related to waste				
Solid industrial waste of lime should be reused or discharged to the industrial wastewater and further neutralized if needed.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	<1 mg/m ³ (0.01 – 0.96)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental emissions				
The environmental exposure assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions of calcium dihydroxide in the different life-cycle stages (production and use) mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH ⁻ discharges, being the toxicity of Ca ²⁺ is expected to be negligible compared to the (potential) pH effect. Only the local scale is being addressed, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, both for production and industrial use as any effects that might occur would be expected to take place on a local scale. The high water solubility and very low vapour pressure indicate that calcium dihydroxide will be found predominantly in water. Significant emissions or exposure to air are not expected due to the low vapour pressure of calcium dihydroxide. Significant emissions or exposure to the terrestrial environment are not expected either for this exposure scenario. The exposure assessment for the aquatic environment will therefore only deal with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH ⁻ discharges at the local scale. The exposure assessment is approached by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9.				
Environmental emissions	The production of calcium dihydroxide can potentially result in an aquatic emission and locally increase the calcium dihydroxide concentration and affect the pH in the aquatic environment. When the pH is not neutralised, the discharge of effluent from calcium dihydroxide production sites may impact the pH in the receiving water. The pH of effluents is normally measured very frequently and can be neutralised easily as often required by national laws.			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Waste water from calcium dihydroxide production is an inorganic wastewater stream and therefore there is no biological treatment. Therefore, wastewater streams from calcium dihydroxide production sites will normally not be treated in biological waste water treatment plants (WWTPs), but can be used for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs.			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	When calcium dihydroxide is emitted to surface water, sorption to particulate matter and sediment will be negligible. When lime is rejected to surface water, the pH may increase, depending on the buffer capacity of the water. The higher the buffer capacity of the water, the lower the effect on pH will be. In general the buffer capacity preventing shifts in acidity or alkalinity in natural waters is regulated by the equilibrium between carbon dioxide (CO ₂), the bicarbonate ion (HCO ₃ ⁻) and the carbonate ion (CO ₃ ²⁻).			

Exposure concentration in sediments	The sediment compartment is not included in this ES, because it is not considered relevant for calcium dihydroxide: when calcium dihydroxide is emitted to the aquatic compartment, sorption of to sediment particles is negligible.
Exposure concentrations in soil and groundwater	The terrestrial compartment is not included in this exposure scenario, because it is not considered to be relevant.
Exposure concentration in atmospheric compartment	The air compartment is not included in this CSA because it is considered not relevant for calcium dihydroxide: when emitted to air as an aerosol in water, calcium dihydroxide is neutralised as a result of its reaction with CO ₂ (or other acids), into HCO ₃ ⁻ and Ca ²⁺ . Subsequently, the salts (e.g. calcium(bi)carbonate) are washed out from the air and thus the atmospheric emissions of neutralised calcium dihydroxide largely end up in soil and water.
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	Bioaccumulation in organisms is not relevant for calcium dihydroxide: a risk assessment for secondary poisoning is therefore not required.

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

Occupational exposure

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

Environmental exposure

If a site does not comply with the conditions stipulated in the safe use ES, it is recommended to apply a tiered approach to perform a more site-specific assessment. For that assessment, the following stepwise approach is recommended.

Tier 1: retrieve information on effluent pH and the contribution of the calcium dihydroxide on the resulting pH. Should the pH be above 9 and be predominantly attributable to lime, then further actions are required to demonstrate safe use.

Tier 2a: retrieve information on receiving water pH after the discharge point. The pH of the receiving water shall not exceed the value of 9. If the measures are not available, the pH in the river can be calculated as follows:

$$pH_{river} = \text{Log} \left[\frac{Q_{effluent} * 10^{pH_{effluent}} + Q_{riverupstream} * 10^{pH_{upstream}}}{Q_{riverupstream} + Q_{effluent}} \right] \quad (Eq 1)$$

Where:

Q effluent refers to the effluent flow (in m³/day)

Q river upstream refers to the upstream river flow (in m³/day)

pH effluent refers to the pH of the effluent

pH upstream river refers to the pH of the river upstream of the discharge point

Please note that initially, default values can be used:

- Q river upstream flows: use the 10th of existing measurements distribution or use default value of 18000 m³/day
- Q effluent: use default value of 2000 m³/day
- The upstream pH is preferably a measured value. If not available, one can assume a neutral pH of 7 if this can be justified.

Such equation has to be seen as a worst case scenario, where water conditions are standard and not case specific.

Tier 2b: Equation 1 can be used to identify which effluent pH causes an acceptable pH level in the receiving body. In order to do so, pH of the river is set at value 9 and pH of the effluent is calculated accordingly (using default values as reported

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

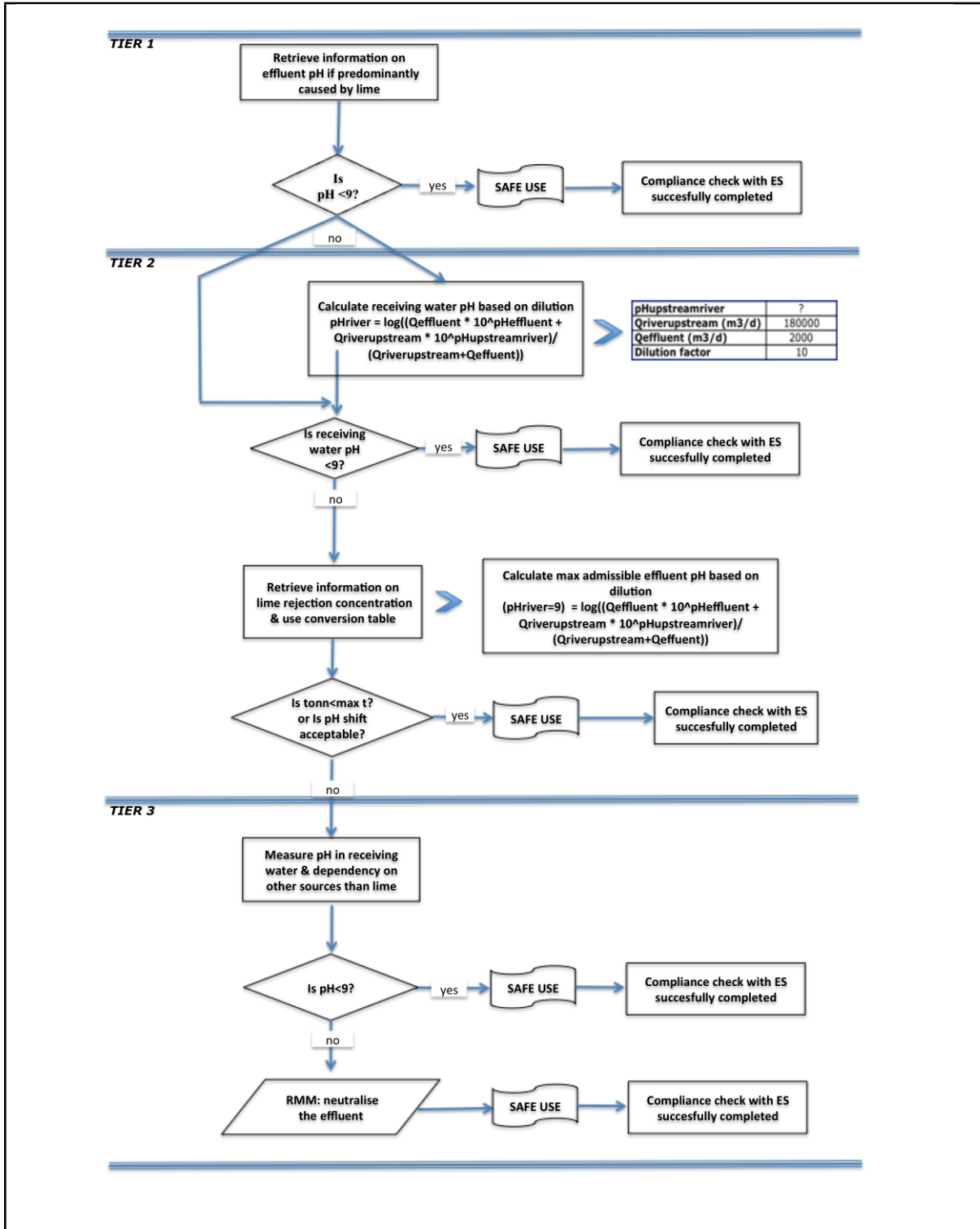
Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

previously, if necessary). As temperature influences lime solubility, pH effluent might require to be adjusted on a case-by-case basis. Once the maximum admissible pH value in the effluent is established, it is assumed that the OH⁻ concentrations are all dependent on lime discharge and that there is no buffer capacity conditions to consider (this is a unrealistic worst case scenario, which can be modified where information is available). Maximum load of lime that can be annually rejected without negatively affecting the pH of the receiving water is calculated assuming chemical equilibrium. OH⁻ expressed as moles/litre are multiplied by average flow of the effluent and then divided by the molar mass of the calcium dihydroxide.

Tier 3: measure the pH in the receiving water after the discharge point. If pH is below 9, safe use is reasonably demonstrated and the ES ends here. If pH is found to be above 9, risk management measures have to be implemented: the effluent has to undergo neutralisation, thus ensuring safe use of lime during production or use phase.

ES number 9.5: Manufacture and industrial uses of massive objects containing lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers				
1. Title				
Free short title	Manufacture and industrial uses of massive objects containing lime substances			
Systematic title based on use descriptor	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)			
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.			
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.			
2. Operational conditions and risk management measures				
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks		
PROC 6	Calendering operations	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).		
PROC 14	Production of preparations or articles by tableting, compression, extrusion, pelletisation			
PROC 21	Low energy manipulation of substances bound in materials and/or articles			
PROC 22	Potentially closed processing operations with minerals/metals at elevated temperature Industrial setting			
PROC 23	Open processing and transfer operations with minerals/metals at elevated temperature			
PROC 24	High (mechanical) energy work-up of substances bound in materials and/or articles			
PROC 25	Other hot work operations with metals			
ERC 1-7, 12	Manufacture, formulation and all types of industrial uses			
ERC 10, 11	Wide-dispersive outdoor and indoor use of long-life articles and materials			
2.1 Control of workers exposure				
Product characteristic				
According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.				
PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 22, 23,25	not restricted		massive objects, molten	high
PROC 24	not restricted		massive objects	high
All other applicable PROCs	not restricted		massive objects	very low
Amounts used				
The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Frequency and duration of use/exposure				
PROC	Duration of exposure			
PROC 22	≤ 240 minutes			
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)			
Human factors not influenced by risk management				
The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m ³ /shift (8 hours).				
Other given operational conditions affecting workers exposure				
Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.				
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release				
Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.				
Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker				
PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 6, 14, 21	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	not required	na	-
PROC 22, 23, 24, 25		local exhaust ventilation	78 %	-
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.				

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 22	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
All other applicable PROCs	not required	na		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				
2.2 Control of environmental exposure				
Amounts used				
The daily and annual amount per site (for point sources) is not considered to be the main determinant for environmental exposure.				
Frequency and duration of use				
Intermittent (< 12 time per year) or continuous use/release				
Environment factors not influenced by risk management				
Flow rate of receiving surface water: 18000 m ³ /day				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Effluent discharge rate: 2000 m ³ /day				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Risk management measures related to the environment aim to avoid discharging lime solutions into municipal wastewater or to surface water, in case such discharges are expected to cause significant pH changes. Regular control of the pH value during introduction into open waters is required. In general discharges should be carried out such that pH changes in receiving surface waters are minimised (e.g. through neutralisation). In general most aquatic organisms can tolerate pH values in the range of 6-9. This is also reflected in the description of standard OECD tests with aquatic organisms. The justification for this risk management measure can be found in the introduction section.				
Conditions and measures related to waste				
Solid industrial waste of lime should be reused or discharged to the industrial wastewater and further neutralized if needed.				

3. Exposure estimation and reference to its source

Occupational exposure

The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.

PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	MEASE	< 1 mg/m ³ (0.01 – 0.44)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	

Environmental emissions

The environmental exposure assessment is only relevant for the aquatic environment, when applicable including STPs/WWTPs, as emissions of calcium dihydroxide in the different life-cycle stages (production and use) mainly apply to (waste) water. The aquatic effect and risk assessment only deal with the effect on organisms/ecosystems due to possible pH changes related to OH⁻ discharges, being the toxicity of Ca²⁺ is expected to be negligible compared to the (potential) pH effect. Only the local scale is being addressed, including municipal sewage treatment plants (STPs) or industrial waste water treatment plants (WWTPs) when applicable, both for production and industrial use as any effects that might occur would be expected to take place on a local scale. The high water solubility and very low vapour pressure indicate that calcium dihydroxide will be found predominantly in water. Significant emissions or exposure to air are not expected due to the low vapour pressure of calcium dihydroxide. Significant emissions or exposure to the terrestrial environment are not expected either for this exposure scenario. The exposure assessment for the aquatic environment will therefore only deal with the possible pH changes in STP effluent and surface water related to the OH⁻ discharges at the local scale. The exposure assessment is approached by assessing the resulting pH impact: the surface water pH should not increase above 9.

Environmental emissions	The production of calcium dihydroxide can potentially result in an aquatic emission and locally increase the calcium dihydroxide concentration and affect the pH in the aquatic environment. When the pH is not neutralised, the discharge of effluent from calcium dihydroxide production sites may impact the pH in the receiving water. The pH of effluents is normally measured very frequently and can be neutralised easily as often required by national laws.
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Waste water from calcium dihydroxide production is an inorganic wastewater stream and therefore there is no biological treatment. Therefore, wastewater streams from calcium dihydroxide production sites will normally not be treated in biological waste water treatment plants (WWTPs), but can be used for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs.
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	When calcium dihydroxide is emitted to surface water, sorption to particulate matter and sediment will be negligible. When lime is rejected to surface water, the pH may increase, depending on the buffer capacity of the water. The higher the buffer capacity of the water, the lower the effect on pH will be. In general the buffer capacity preventing shifts in acidity or alkalinity in natural waters is regulated by the equilibrium between carbon dioxide (CO ₂), the bicarbonate ion (HCO ₃ ⁻) and the carbonate ion (CO ₃ ²⁻).
Exposure concentration in sediments	The sediment compartment is not included in this ES, because it is not considered relevant for calcium dihydroxide: when calcium dihydroxide is emitted to the aquatic compartment, sorption of to sediment particles is negligible.
Exposure concentrations in soil and groundwater	The terrestrial compartment is not included in this exposure scenario, because it is not considered to be relevant.
Exposure concentration in atmospheric compartment	The air compartment is not included in this CSA because it is considered not relevant for calcium dihydroxide: when emitted to air as an aerosol in water, calcium dihydroxide is neutralised as a result of its reaction with CO ₂ (or other acids), into HCO ₃ ⁻ and Ca ²⁺ . Subsequently, the salts (e.g. calcium(bi)carbonate) are washed out from the air and thus the atmospheric emissions of neutralised calcium dihydroxide largely end up in soil and water.
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	Bioaccumulation in organisms is not relevant for calcium dihydroxide: a risk assessment for secondary poisoning is therefore not required.

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

Occupational exposure

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness $\geq 10\%$ are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

Environmental exposure

If a site does not comply with the conditions stipulated in the safe use ES, it is recommended to apply a tiered approach to perform a more site-specific assessment. For that assessment, the following stepwise approach is recommended.

Tier 1: retrieve information on effluent pH and the contribution of the calcium dihydroxide on the resulting pH. Should the pH be above 9 and be predominantly attributable to lime, then further actions are required to demonstrate safe use.

Tier 2a: retrieve information on receiving water pH after the discharge point. The pH of the receiving water shall not exceed the value of 9. If the measures are not available, the pH in the river can be calculated as follows:

$$pH_{river} = \text{Log} \left[\frac{Q_{effluent} * 10^{pH_{effluent}} + Q_{riverupstream} * 10^{pH_{upstream}}}{Q_{riverupstream} + Q_{effluent}} \right] \quad (Eq 1)$$

Where:

Q effluent refers to the effluent flow (in m³/day)

Q river upstream refers to the upstream river flow (in m³/day)

pH effluent refers to the pH of the effluent

pH upstream river refers to the pH of the river upstream of the discharge point

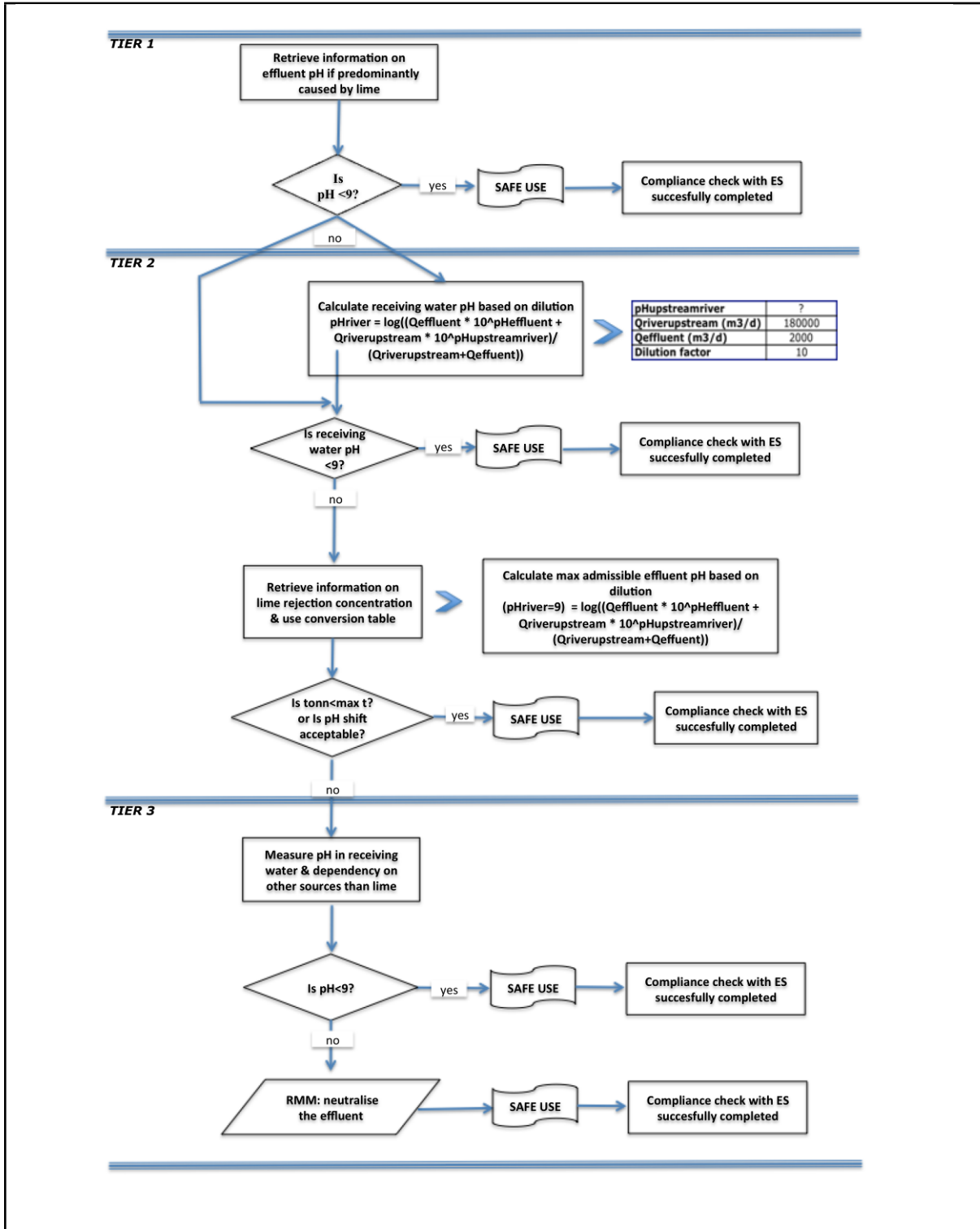
Please note that initially, default values can be used:

- Q river upstream flows: use the 10th of existing measurements distribution or use default value of 18000 m³/day
- Q effluent: use default value of 2000 m³/day
- The upstream pH is preferably a measured value. If not available, one can assume a neutral pH of 7 if this can be justified.

Such equation has to be seen as a worst case scenario, where water conditions are standard and not case specific.

Tier 2b: Equation 1 can be used to identify which effluent pH causes an acceptable pH level in the receiving body. In order to do so, pH of the river is set at value 9 and pH of the effluent is calculated accordingly (using default values as reported previously, if necessary). As temperature influences lime solubility, pH effluent might require to be adjusted on a case-by-case basis. Once the maximum admissible pH value in the effluent is established, it is assumed that the OH⁻ concentrations are all dependent on lime discharge and that there is no buffer capacity conditions to consider (this is a unrealistic worst case scenario, which can be modified where information is available). Maximum load of lime that can be annually rejected without negatively affecting the pH of the receiving water is calculated assuming chemical equilibrium. OH⁻ expressed as moles/litre are multiplied by average flow of the effluent and then divided by the molar mass of the calcium dihydroxide.

Tier 3: measure the pH in the receiving water after the discharge point. If pH is below 9, safe use is reasonably demonstrated and the ES ends here. If pH is found to be above 9, risk management measures have to be implemented: the effluent has to undergo neutralisation, thus ensuring safe use of lime during production or use phase.

ES number 9.6: Professional uses of aqueous solutions of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers			
1. Title			
Free short title	Professional uses of aqueous solutions of lime substances		
Systematic title based on use descriptor	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)		
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.		
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE. The environmental assessment is based on FOCUS-Exposit.		
2. Operational conditions and risk management measures			
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks	
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)		
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises		
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)		
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities		
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/ discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities		
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)		
PROC 10	Roller application or brushing		
PROC 11	Non industrial spraying		
PROC 12	Use of blowing agents in manufacture of foam		
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring		
PROC 15	Use as laboratory reagent		
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected		
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process		
PROC 18	Greasing at high energy conditions		
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available		
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Wide dispersive indoor and outdoor use of reactive substances or processing aids in open systems		Calcium dihydroxide is applied in numerous cases of wide dispersive uses: agricultural, forestry, fish and shrimps farming, soil treatment and environmental protection.

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential. The spraying of aqueous solutions (PROC7 and 11) is assumed to be involved with a medium emission.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
All applicable PROCs	not restricted		aqueous solution	very low

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 11	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Since aqueous solutions are not used in hot-metallurgical processes, operational conditions (e.g. process temperature and process pressure) are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

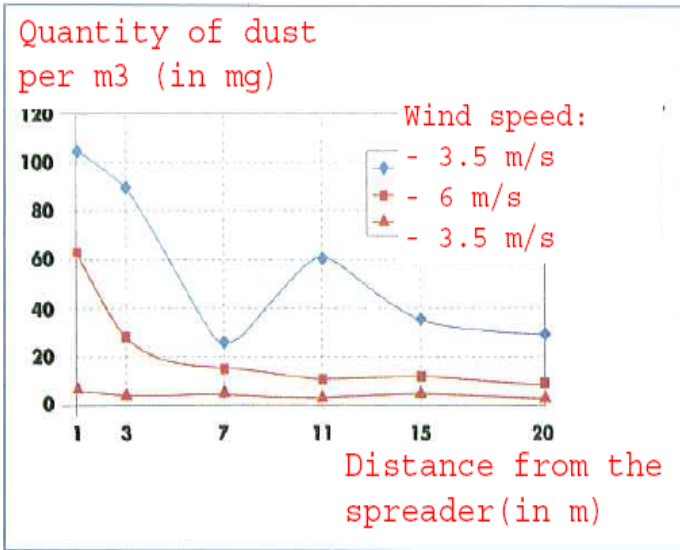
Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

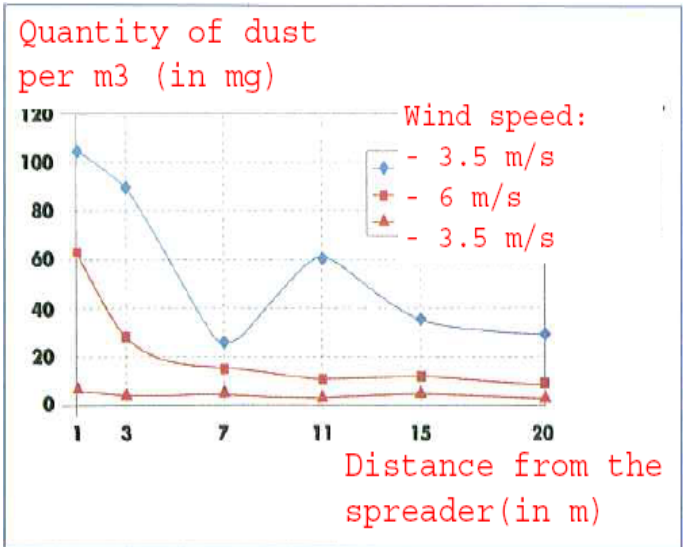
Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 19	Separation of workers from the emission source is generally not required in the conducted processes.	not applicable	na	-
All other applicable PROCs		not required	na	-

Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure

Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation																																
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)																												
PROC 11	FFP3 mask	APF=20	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.																												
PROC 17	FFP1 mask	APF=4																														
All other applicable PROCs	not required	na																														
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>																																
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for agricultural soil protection																																
Product characteristics																																
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)																																
 <p>Quantity of dust per m³ (in mg)</p> <p>Wind speed:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.5 m/s - 6 m/s - 3.5 m/s <p>Distance from the spreader (in m)</p> <table border="1"> <caption>Approximate data from the dust concentration graph</caption> <thead> <tr> <th>Distance (m)</th> <th>3.5 m/s (Blue diamonds)</th> <th>6 m/s (Red squares)</th> <th>3.5 m/s (Red triangles)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>105</td> <td>65</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>90</td> <td>30</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>25</td> <td>15</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>60</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>35</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>					Distance (m)	3.5 m/s (Blue diamonds)	6 m/s (Red squares)	3.5 m/s (Red triangles)	1	105	65	10	3	90	30	10	7	25	15	10	11	60	10	10	15	35	10	10	20	30	10	10
Distance (m)	3.5 m/s (Blue diamonds)	6 m/s (Red squares)	3.5 m/s (Red triangles)																													
1	105	65	10																													
3	90	30	10																													
7	25	15	10																													
11	60	10	10																													
15	35	10	10																													
20	30	10	10																													
(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)																																

Amounts used	
Ca(OH) ₂	2,244 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year (one application per year). Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (CaOH ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Volume of surface water: 300 L/m ² Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
There are no direct releases to adjacent surface waters.	
Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil	
Drift should be minimised.	
Organizational measures to prevent/limit release from site	
In line with the requirements for good agricultural practice, agricultural soil should be analysed prior to application of lime and the application rate should be adjusted according to the results of the analysis.	
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for soil treatment in civil engineering	
Product characteristics	
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)	
 <p style="text-align: center;">(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)</p>	
Amounts used	
Ca(OH) ₂	238,208 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year and only once in a lifetime. Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 238,208 kg/ha is not exceeded (CaOH ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Field surface area: 1 ha	

Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm				
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release				
Lime is only applied onto the soil in the technosphere zone before road construction. There are no direct releases to adjacent surface waters.				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Drift should be minimised.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	< 1 mg/m ³ (<0.001 – 0.6)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental exposure for agricultural soil protection				
The PEC calculation for soil and surface water was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the "draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowsi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data: once applied on the soil, calcium dihydroxide can indeed migrate then towards surface waters, via drift.				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for agricultural soil protection			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Substance	PEC (ug/L)	PNEC (ug/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	7.48	490	0.015
Exposure concentration in sediments	As described above, no exposure of surface water nor sediment to lime is expected. Further, in natural waters the hydroxide ions react with HCO ₃ ⁻ to form water and CO ₃ ²⁻ . CO ₃ ²⁻ forms CaCO ₃ by reacting with Ca ²⁺ . The calcium carbonate precipitates and deposits on the sediment. Calcium carbonate is of low solubility and a constituent of natural soils.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0.61
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium dihydroxides can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Environmental exposure for soil treatment in civil engineering				
<p>The soil treatment in civil engineering scenario is based on a road border scenario. At the special road border technical meeting (Ispra, September 5, 2003), EU Member States and industry agreed on a definition for a “road technosphere”. The road technosphere can be defined as “the engineered environment that carries the geotechnical functions of the road in connection with its structure, operation and maintenance including the installations to ensure road safety and manage run off. This technosphere, which includes the hard and soft shoulder at the edge of the carriageway, is vertically dictated by the groundwater watertable. The road authority has responsibility for this road technosphere including road safety, road support, prevention of pollution and water management”. The road technosphere was therefore excluded as assessment endpoint for risk assessment for the purpose of the existing/new substances regulations. The target zone is the zone beyond the technosphere, to which the environmental risk assessment applies.</p> <p>The PEC calculation for soil was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the “draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowsi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in sediments	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0.65
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			
Environmental exposure for other uses				
<p>For all other uses, no quantitative environmental exposure assessment is carried because</p> <ul style="list-style-type: none"> • The operational conditions and risk management measures are less stringent than those outlined for agricultural soil protection or soil treatment in civil engineering • Lime is an ingredient and chemically bound into a matrix. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water • Lime is specifically used to release CO₂-free breathable air, upon reaction with CO₂. Such applications only relates to the air compartment, where the lime properties are exploited • Neutralisation/pH-shift is the intended use and there are no additional impacts beyond those desired. 				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.7: Professional uses of low dusty solids/powders of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers			
1. Title			
Free short title	Professional uses of low dusty solids/powders of lime substances		
Systematic title based on use descriptor	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)		
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.		
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE. The environmental assessment is based on FOCUS-Exposit.		
2. Operational conditions and risk management measures			
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks	
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).	
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)		
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises		
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)		
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities		
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities		
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)		
PROC 10	Roller application or brushing		
PROC 11	Non industrial spraying		
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring		
PROC 15	Use as laboratory reagent		
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected		
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process		
PROC 18	Greasing at high energy conditions		
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available		
PROC 21	Low energy manipulation of substances bound in materials and/or articles		
PROC 25	Other hot work operations with metals		
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature		
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Wide dispersive indoor and outdoor use of reactive substances or processing aids in open systems		

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 25	not restricted		solid/powder, molten	high
All other applicable PROCs	not restricted		solid/powder	low

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 17	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 19	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	not applicable	na	-
All other applicable PROCs		not required	na	-

Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure

Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 4, 5, 11, 26	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
PROC 16, 17, 18, 25	FFP2 mask	APF=10		
All other applicable PROCs	not required	na		

Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.

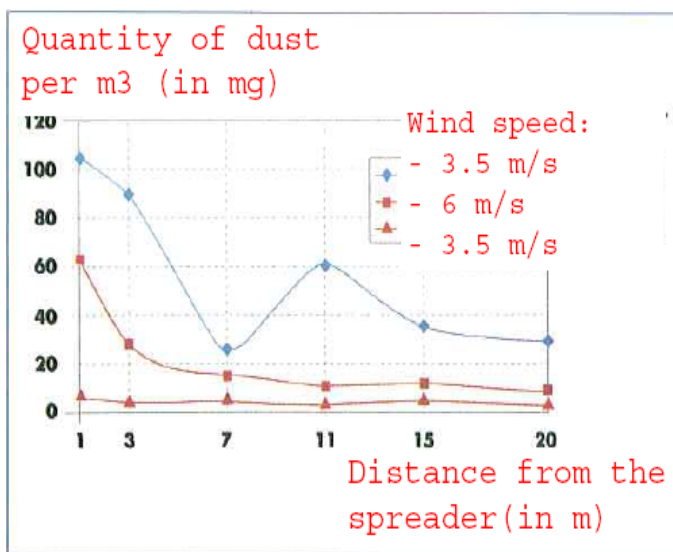
The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.

An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.

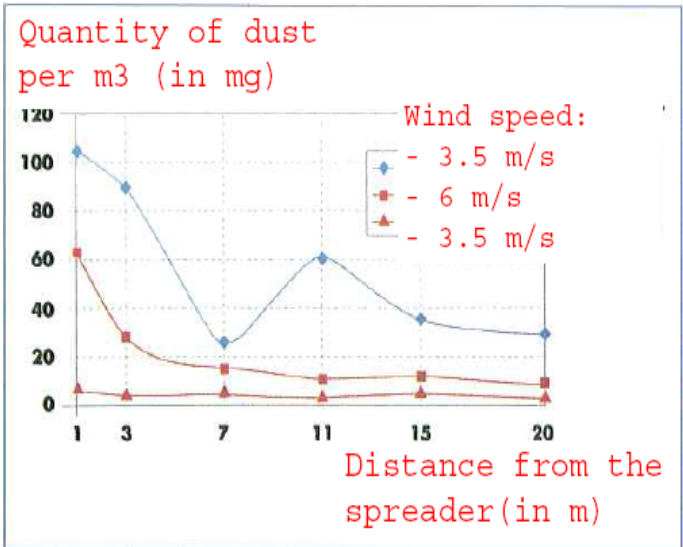
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for agricultural soil protection

Product characteristics

Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)

(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)

Amounts used	
Ca(OH) ₂	2,244 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year (one application per year). Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (CaOH ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Volume of surface water: 300 L/m ² Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
There are no direct releases to adjacent surface waters.	
Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil	
Drift should be minimised.	
Organizational measures to prevent/limit release from site	
In line with the requirements for good agricultural practice, agricultural soil should be analysed prior to application of lime and the application rate should be adjusted according to the results of the analysis.	
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for soil treatment in civil engineering	
Product characteristics	
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)	
 <p style="text-align: center;">(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)</p>	
Amounts used	
Ca(OH) ₂	238,208 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year and only once in a lifetime. Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 238,208 kg/ha is not exceeded (CaOH ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Field surface area: 1 ha	

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm				
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release				
Lime is only applied onto the soil in the technosphere zone before road construction. There are no direct releases to adjacent surface waters.				
Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Drift should be minimised.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0.01 – 0.75)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental exposure for agricultural soil protection				
The PEC calculation for soil and surface water was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the “draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowksi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data: once applied on the soil, calcium dihydroxide can indeed migrate then towards surface waters, via drift.				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for agricultural soil protection			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Substance	PEC (ug/L)	PNEC (ug/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	7.48	490	0.015
Exposure concentration in sediments	As described above, no exposure of surface water nor sediment to lime is expected. Further, in natural waters the hydroxide ions react with HCO ₃ ⁻ to form water and CO ₃ ²⁻ . CO ₃ ²⁻ forms CaCO ₃ by reacting with Ca ²⁺ . The calcium carbonate precipitates and deposits on the sediment. Calcium carbonate is of low solubility and a constituent of natural soils.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0.61
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Environmental exposure for soil treatment in civil engineering				
<p>The soil treatment in civil engineering scenario is based on a road border scenario. At the special road border technical meeting (Ispra, September 5, 2003), EU Member States and industry agreed on a definition for a "road technosphere". The road technosphere can be defined as "the engineered environment that carries the geotechnical functions of the road in connection with its structure, operation and maintenance including the installations to ensure road safety and manage run off. This technosphere, which includes the hard and soft shoulder at the edge of the carriageway, is vertically dictated by the groundwater watertable. The road authority has responsibility for this road technosphere including road safety, road support, prevention of pollution and water management". The road technosphere was therefore excluded as assessment endpoint for risk assessment for the purpose of the existing/new substances regulations. The target zone is the zone beyond the technosphere, to which the environmental risk assessment applies.</p> <p>The PEC calculation for soil was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the "draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowski et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in sediments	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0.65
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			
Environmental exposure for other uses				
<p>For all other uses, no quantitative environmental exposure assessment is carried because</p> <ul style="list-style-type: none"> • The operational conditions and risk management measures are less stringent than those outlined for agricultural soil protection or soil treatment in civil engineering • Lime is an ingredient and chemically bound into a matrix. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water • Lime is specifically used to release CO₂-free breathable air, upon reaction with CO₂. Such applications only relates to the air compartment, where the lime properties are exploited • Neutralisation/pH-shift is the intended use and there are no additional impacts beyond those desired. 				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.8: Professional uses of medium dusty solids/powders of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Professional uses of medium dusty solids/powders of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE. The environmental assessment is based on FOCUS-Exposit.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 11	Non industrial spraying	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
PROC 25	Other hot work operations with metals	
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Wide dispersive indoor and outdoor use of reactive substances or processing aids in open systems	

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 25	not restricted		solid/powder, molten	high
All other applicable PROCs	not restricted		solid/powder	medium

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 11, 16, 17, 18, 19	≤ 240 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 11, 16	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	generic local exhaust ventilation	72 %	-
PROC 17, 18		integrated local exhaust ventilation	87 %	-
PROC 19		not applicable	na	-
All other applicable PROCs		not required	na	-

Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure

Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 2, 3, 16, 19	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 17, 18, 25, 26	FFP2 mask	APF=10		
PROC 11	FFP1 mask	APF=10		
PROC 15	not required	na		

Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.

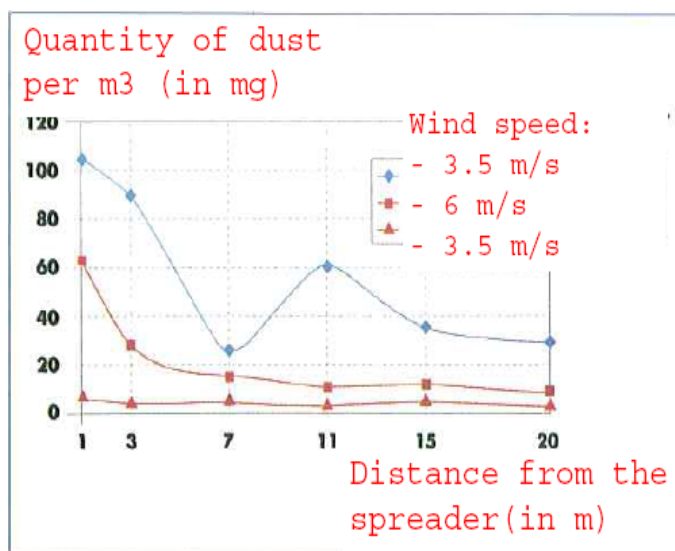
The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.

An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.

2.2 Control of environmental exposure – only relevant for agricultural soil protection

Product characteristics

Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)

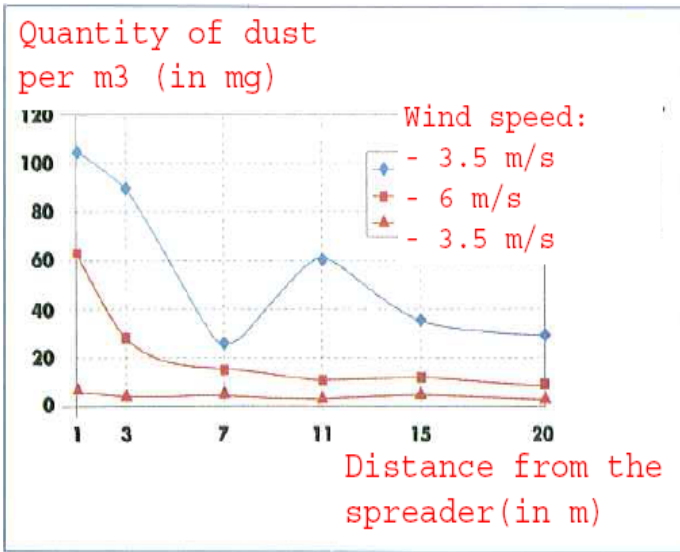
(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)

Amounts used

Ca(OH)₂ 2,244 kg/ha

Frequency and duration of use

1 day/year (one application per year). Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (Ca(OH)₂)

Environment factors not influenced by risk management	
Volume of surface water: 300 L/m ² Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
There are no direct releases to adjacent surface waters.	
Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil	
Drift should be minimised.	
Organizational measures to prevent/limit release from site	
In line with the requirements for good agricultural practice, agricultural soil should be analysed prior to application of lime and the application rate should be adjusted according to the results of the analysis.	
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for soil treatment in civil engineering	
Product characteristics	
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)	
 <p style="text-align: center;">(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)</p>	
Amounts used	
Ca(OH) ₂	238,208 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year and only once in a lifetime. Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 238,208 kg/ha is not exceeded (Ca(OH) ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
Lime is only applied onto the soil in the technosphere zone before road construction. There are no direct releases to adjacent surface waters.	

Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Drift should be minimised.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
<p>The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.</p>				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0.25 – 0.825)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental exposure for agricultural soil protection				
<p>The PEC calculation for soil and surface water was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the "draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowski et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data: once applied on the soil, calcium dihydroxide can indeed migrate then towards surface waters, via drift.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for agricultural soil protection			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Substance	PEC (ug/L)	PNEC (ug/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	7.48	490	0.015
Exposure concentration in sediments	As described above, no exposure of surface water nor sediment to lime is expected. Further, in natural waters the hydroxide ions react with HCO ₃ ⁻ to form water and CO ₃ ²⁻ . CO ₃ ²⁻ forms CaCO ₃ by reacting with Ca ²⁺ . The calcium carbonate precipitates and deposits on the sediment. Calcium carbonate is of low solubility and a constituent of natural soils.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0.61
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006, Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Environmental exposure for soil treatment in civil engineering				
<p>The soil treatment in civil engineering scenario is based on a road border scenario. At the special road border technical meeting (Ispra, September 5, 2003), EU Member States and industry agreed on a definition for a “road technosphere”. The road technosphere can be defined as “the engineered environment that carries the geotechnical functions of the road in connection with its structure, operation and maintenance including the installations to ensure road safety and manage run off. This technosphere, which includes the hard and soft shoulder at the edge of the carriageway, is vertically dictated by the groundwater watertable. The road authority has responsibility for this road technosphere including road safety, road support, prevention of pollution and water management”. The road technosphere was therefore excluded as assessment endpoint for risk assessment for the purpose of the existing/new substances regulations. The target zone is the zone beyond the technosphere, to which the environmental risk assessment applies.</p> <p>The PEC calculation for soil was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the “draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowsi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in sediments	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0.65
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			
Environmental exposure for other uses				
<p>For all other uses, no quantitative environmental exposure assessment is carried because</p> <ul style="list-style-type: none"> • The operational conditions and risk management measures are less stringent than those outlined for agricultural soil protection or soil treatment in civil engineering • Lime is an ingredient and chemically bound into a matrix. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water • Lime is specifically used to release CO₂-free breathable air, upon reaction with CO₂. Such applications only relates to the air compartment, where the lime properties are exploited • Neutralisation/pH-shift is the intended use and there are no additional impacts beyond those desired. 				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.9: Professional uses of high dusty solids/ powders of lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers		
1. Title		
Free short title	Professional uses of high dusty solids/powders of lime substances	
Systematic title based on use descriptor	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)	
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.	
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE. The environmental assessment is based on FOCUS-Exposit.	
2. Operational conditions and risk management measures		
PROC/ERC	REACH definition	Involved tasks
PROC 2	Use in closed, continuous process with occasional controlled exposure	Further information is provided in the ECHA Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.12: Use descriptor system (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Use in closed batch process (synthesis or formulation)	
PROC 4	Use in batch and other process (synthesis) where opportunity for exposure arises	
PROC 5	Mixing or blending in batch processes for formulation of preparations and articles (multistage and/or significant contact)	
PROC 8a	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at non-dedicated facilities	
PROC 8b	Transfer of substance or preparation (charging/discharging) from/to vessels/large containers at dedicated facilities	
PROC 9	Transfer of substance or preparation into small containers (dedicated filling line, including weighing)	
PROC 10	Roller application or brushing	
PROC 11	Non industrial spraying	
PROC 13	Treatment of articles by dipping and pouring	
PROC 15	Use as laboratory reagent	
PROC 16	Using material as fuel sources, limited exposure to unburned product to be expected	
PROC 17	Lubrication at high energy conditions and in partly open process	
PROC 18	Greasing at high energy conditions	
PROC 19	Hand-mixing with intimate contact and only PPE available	
PROC 25	Other hot work operations with metals	
PROC 26	Handling of solid inorganic substances at ambient temperature	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Wide dispersive indoor and outdoor use of reactive substances or processing aids in open systems	

2.1 Control of workers exposure

Product characteristic

According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.

PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
All applicable PROCs	not restricted		solid/powder	high

Amounts used

The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.

Frequency and duration of use/exposure

PROC	Duration of exposure
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 26	≤ 240 minutes
PROC 11	≤ 60 minutes
All other applicable PROCs	480 minutes (not restricted)

Human factors not influenced by risk management

The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m³/shift (8 hours).

Other given operational conditions affecting workers exposure

Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

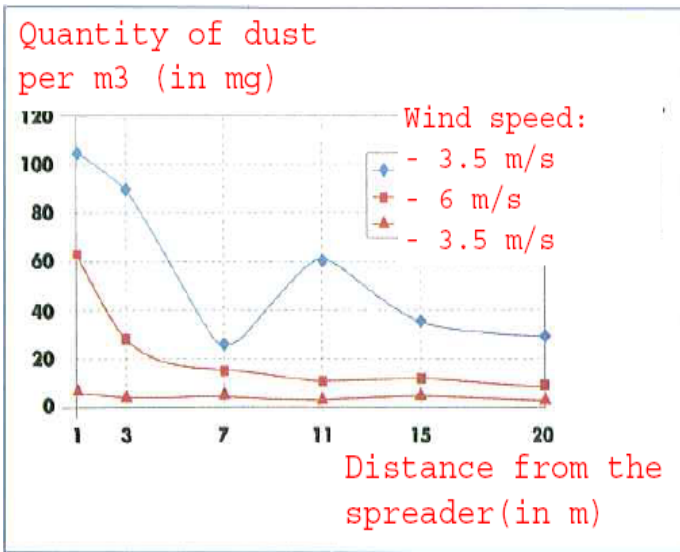
Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.

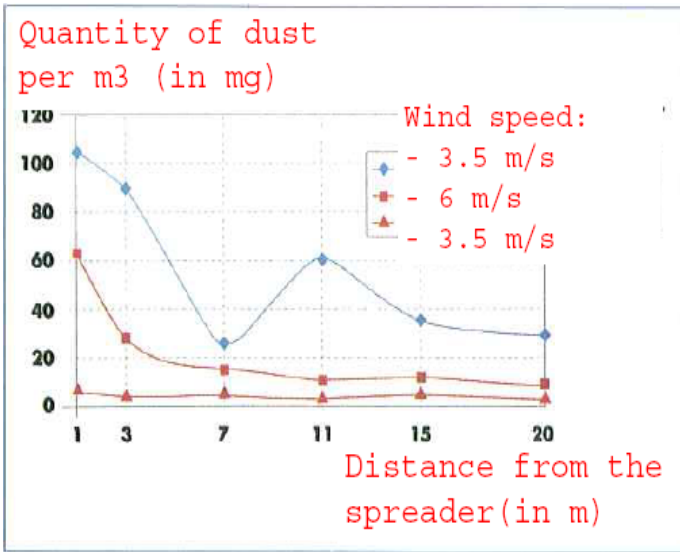
Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker

PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 11, 16, 26	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	generic local exhaust ventilation	72 %	-
PROC 17, 18		integrated local exhaust ventilation	87 %	-
PROC 19		not applicable	na	only in well ventilated rooms or outdoors (efficiency 50 %)
All other applicable PROCs		not required	na	-

Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure

Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation																																
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)																												
PROC 9, 26	FFP1 mask	APF=4	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.																												
PROC 11, 17, 18, 19	FFP3 mask	APF=20																														
PROC 25	FFP2 mask	APF=10																														
All other applicable PROCs	FFP2 mask	APF=10																														
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>																																
– only relevant for agricultural soil protection																																
Product characteristics																																
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)																																
 <p>Quantity of dust per m³ (in mg)</p> <p>Wind speed:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 3.5 m/s – 6 m/s – 3.5 m/s <p>Distance from the spreader (in m)</p> <table border="1"> <caption>Estimated data from the dust drift graph</caption> <thead> <tr> <th>Distance (m)</th> <th>3.5 m/s (mg)</th> <th>6 m/s (mg)</th> <th>3.5 m/s (mg)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>105</td> <td>65</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>90</td> <td>30</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>25</td> <td>15</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>60</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>35</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>					Distance (m)	3.5 m/s (mg)	6 m/s (mg)	3.5 m/s (mg)	1	105	65	10	3	90	30	10	7	25	15	10	11	60	10	10	15	35	10	10	20	30	10	10
Distance (m)	3.5 m/s (mg)	6 m/s (mg)	3.5 m/s (mg)																													
1	105	65	10																													
3	90	30	10																													
7	25	15	10																													
11	60	10	10																													
15	35	10	10																													
20	30	10	10																													
(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)																																
Amounts used																																
Ca(OH) ₂	2,244 kg/ha																															
Frequency and duration of use																																
1 day/year (one application per year). Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (Ca(OH) ₂)																																

Environment factors not influenced by risk management	
Volume of surface water: 300 L/m ² Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
There are no direct releases to adjacent surface waters.	
Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil	
Drift should be minimised.	
Organizational measures to prevent/limit release from site	
In line with the requirements for good agricultural practice, agricultural soil should be analysed prior to application of lime and the application rate should be adjusted according to the results of the analysis.	
2.2 Control of environmental exposure – only relevant for soil treatment in civil engineering	
Product characteristics	
Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)	
 <p>The graph plots 'Quantity of dust per m³ (in mg)' on the y-axis (0 to 120) against 'Distance from the spreader (in m)' on the x-axis (1, 3, 7, 11, 15, 20). Three data series are shown for wind speeds: 3.5 m/s (blue diamonds), 6 m/s (red squares), and 3.5 m/s (red triangles). The 3.5 m/s (blue) series starts at ~105 mg/m³ at 1m and drops to ~30 mg/m³ at 20m. The 6 m/s (red squares) series starts at ~65 mg/m³ at 1m and drops to ~10 mg/m³ at 20m. The 3.5 m/s (red triangles) series remains very low, near 0 mg/m³ throughout.</p>	
(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)	
Amounts used	
Ca(OH) ₂	238,208 kg/ha
Frequency and duration of use	
1 day/year and only once in a lifetime. Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 238,208 kg/ha is not exceeded (Ca(OH) ₂)	
Environment factors not influenced by risk management	
Field surface area: 1 ha	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Outdoor use of products Soil mixing depth: 20 cm	
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release	
Lime is only applied onto the soil in the technosphere zone before road construction. There are no direct releases to adjacent surface waters.	

Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil				
Drift should be minimised.				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
<p>The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.</p>				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	<1 mg/m ³ (0.5 – 0.825)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Environmental exposure for agricultural soil protection				
<p>The PEC calculation for soil and surface water was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the "draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowski et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data: once applied on the soil, calcium dihydroxide can indeed migrate then towards surface waters, via drift.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for agricultural soil protection			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Substance	PEC (ug/L)	PNEC (ug/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	7.48	490	0.015
Exposure concentration in sediments	As described above, no exposure of surface water nor sediment to lime is expected. Further, in natural waters the hydroxide ions react with HCO ₃ ⁻ to form water and CO ₃ ²⁻ . CO ₃ ²⁻ forms CaCO ₃ by reacting with Ca ²⁺ . The calcium carbonate precipitates and deposits on the sediment. Calcium carbonate is of low solubility and a constituent of natural soils.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0.61
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			

Environmental exposure for soil treatment in civil engineering				
<p>The soil treatment in civil engineering scenario is based on a road border scenario. At the special road border technical meeting (Ispra, September 5, 2003), EU Member States and industry agreed on a definition for a “road technosphere”. The road technosphere can be defined as “the engineered environment that carries the geotechnical functions of the road in connection with its structure, operation and maintenance including the installations to ensure road safety and manage run off. This technosphere, which includes the hard and soft shoulder at the edge of the carriageway, is vertically dictated by the groundwater watertable. The road authority has responsibility for this road technosphere including road safety, road support, prevention of pollution and water management”. The road technosphere was therefore excluded as assessment endpoint for risk assessment for the purpose of the existing/new substances regulations. The target zone is the zone beyond the technosphere, to which the environmental risk assessment applies.</p> <p>The PEC calculation for soil was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the “draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowsi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in sediments	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0.65
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			
Environmental exposure for other uses				
<p>For all other uses, no quantitative environmental exposure assessment is carried because</p> <ul style="list-style-type: none"> • The operational conditions and risk management measures are less stringent than those outlined for agricultural soil protection or soil treatment in civil engineering • Lime is an ingredient and chemically bound into a matrix. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water • Lime is specifically used to release CO₂-free breathable air, upon reaction with CO₂. Such applications only relates to the air compartment, where the lime properties are exploited • Neutralisation/pH-shift is the intended use and there are no additional impacts beyond those desired. 				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.10: Professional use of lime substances in soil treatment

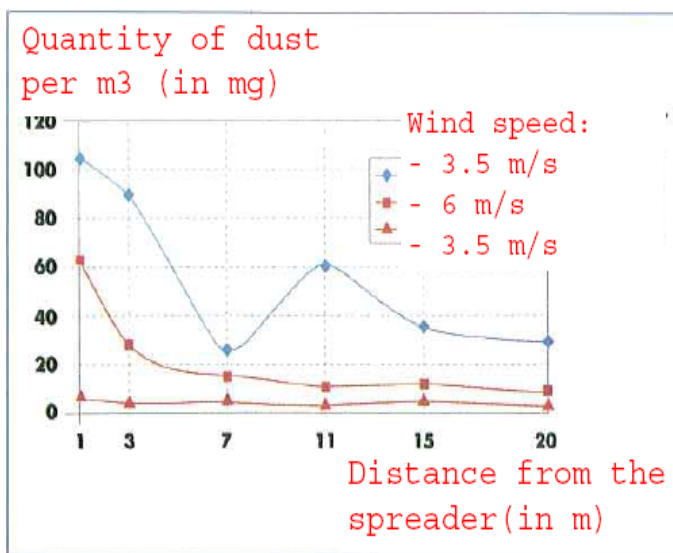
Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers				
1. Title				
Free short title	Professional use of lime substances in soil treatment			
Systematic title based on use descriptor	SU22 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)			
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.			
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on measured data and on the exposure estimation tool MEASE. The environmental assessment is based on FOCUS-Exposit.			
2. Operational conditions and risk management measures				
Task/ERC	REACH definition		Involved tasks	
Milling	PROC 5		Preparation and use of calcium dihydroxide for soil treatment.	
Loading of spreader	PROC 8b, PROC 26			
Application to soil (spreading)	PROC 11			
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Wide dispersive indoor and outdoor use of reactive substances or processing aids in open systems		Calcium dihydroxide is applied in numerous cases of wide dispersive uses: agricultural, forestry, fish and shrimps farming, soil treatment and environmental protection.	
2.1 Control of workers exposure				
Product characteristic				
According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.				
Task	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
Milling	not restricted		solid/powder	high
Loading of spreader	not restricted		solid/powder	high
Application to soil (spreading)	not restricted		solid/powder	high
Amounts used				
The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.				
Frequency and duration of use/exposure				
Task	Duration of exposure			
Milling	240 minutes			
Loading of spreader	240 minutes			
Application to soil (spreading)	480 minutes (not restricted)			
Human factors not influenced by risk management				
The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m ³ /shift (8 hours).				

Other given operational conditions affecting workers exposure				
Operational conditions (e.g. process temperature and process pressure) are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes.				
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release				
Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.				
Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker				
Task	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC	Further information
Milling	Separation of workers is generally not required in the conducted processes.	not required	na	-
Loading of spreader		not required	na	-
Application to soil (spreading)	During application the worker is sitting in the cabin of the spreader	Cabin with filtered air supply	99%	-
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.				
Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
Task	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
Milling	FFP3 mask	APF=20	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
Loading of spreader	FFP3 mask	APF=20		
Application to soil (spreading)	not required	na		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				

2.2 Control of environmental exposure – only relevant for agricultural soil protection

Product characteristics

Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)

(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)

Amounts used

Ca(OH) ₂	2,244 kg/ha
---------------------	-------------

Frequency and duration of use

1 day/year (one application per year). Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (CaOH₂)

Environment factors not influenced by risk management

Volume of surface water: 300 L/m²
Field surface area: 1 ha

Other given operational conditions affecting environmental exposure

Outdoor use of products
Soil mixing depth: 20 cm

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

There are no direct releases to adjacent surface waters.

Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil

Drift should be minimised.

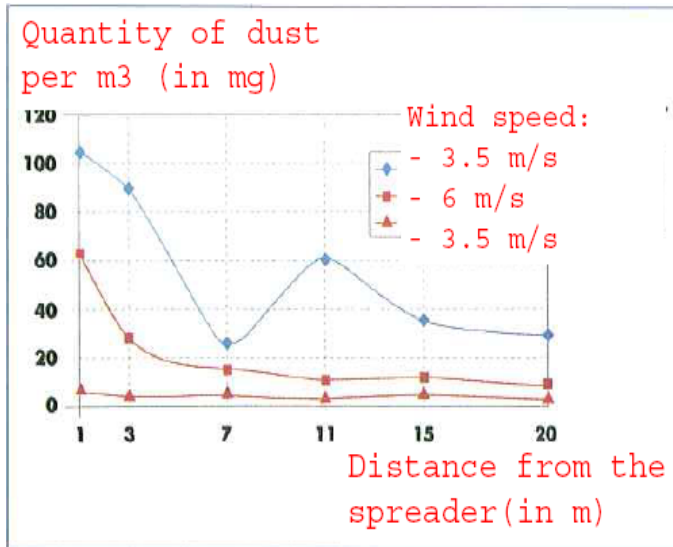
Organizational measures to prevent/limit release from site

In line with the requirements for good agricultural practice, agricultural soil should be analysed prior to application of lime and the application rate should be adjusted according to the results of the analysis.

2.2 Control of environmental exposure – only relevant for soil treatment in civil engineering

Product characteristics

Drift: 1% (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)

(Figure taken from: Laudet, A. et al., 1999)

Amounts used

Ca(OH) ₂	238,208 kg/ha
---------------------	---------------

Frequency and duration of use

1 day/year and only once in a lifetime. Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 238,208 kg/ha is not exceeded (CaOH₂)

Environment factors not influenced by risk management

Field surface area: 1 ha

Other given operational conditions affecting environmental exposure

Outdoor use of products
Soil mixing depth: 20 cm

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

Lime is only applied onto the soil in the technosphere zone before road construction. There are no direct releases to adjacent surface waters.

Technical onsite conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil

Drift should be minimised.

3. Exposure estimation and reference to its source

Occupational exposure

Measured data and modelled exposure estimates (MEASE) were used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust).

Task	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
Milling	MEASE	0.488 mg/m ³ (0.48)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
Loading of spreader	MEASE (PROC 8b)	0.488 mg/m ³ (0.48)		
Application to soil (spreading)	measured data	0.880 mg/m ³ (0.88)		

Environmental exposure for agricultural soil protection

The PEC calculation for soil and surface water was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the "draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowksi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data: once applied on the soil, calcium dihydroxide can indeed migrate then towards surface waters, via drift.

Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for agricultural soil protection			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Substance	PEC (ug/L)	PNEC (ug/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	7.48	490	0.015
Exposure concentration in sediments	As described above, no exposure of surface water nor sediment to lime is expected. Further, in natural waters the hydroxide ions react with HCO ₃ ⁻ to form water and CO ₃ ²⁻ . CO ₃ ²⁻ forms CaCO ₃ by reacting with Ca ²⁺ . The calcium carbonate precipitates and deposits on the sediment. Calcium carbonate is of low solubility and a constituent of natural soils.			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	660	1080	0.61
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			

Environmental exposure for soil treatment in civil engineering				
<p>The soil treatment in civil engineering scenario is based on a road border scenario. At the special road border technical meeting (Ispra, September 5, 2003), EU Member States and industry agreed on a definition for a “road technosphere”. The road technosphere can be defined as “the engineered environment that carries the geotechnical functions of the road in connection with its structure, operation and maintenance including the installations to ensure road safety and manage run off. This technosphere, which includes the hard and soft shoulder at the edge of the carriageway, is vertically dictated by the groundwater watertable. The road authority has responsibility for this road technosphere including road safety, road support, prevention of pollution and water management”. The road technosphere was therefore excluded as assessment endpoint for risk assessment for the purpose of the existing/new substances regulations. The target zone is the zone beyond the technosphere, to which the environmental risk assessment applies.</p> <p>The PEC calculation for soil was based on the FOCUS soil group (FOCUS, 1996) and on the “draft guidance on the calculation of predicted environmental concentration values (PEC) of plant protection products for soil, ground water, surface water and sediment (Kloskowsi et al., 1999). The FOCUS/EXPOSIT modelling tool is preferred to the EUSES as it is more appropriate for agricultural-like application as in this case where parameter as the drift needs to be included in the modelling. FOCUS is a model typically developed for biocidal applications and was further elaborated on the basis of the German EXPOSIT 1.0 model, where parameters such as drifts can be improved according to collected data.</p>				
Environmental emissions	See amounts used			
Exposure concentration in waste water treatment plant (WWTP)	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in aquatic pelagic compartment	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentration in sediments	Not relevant for road border scenario			
Exposure concentrations in soil and groundwater	Substance	PEC (mg/L)	PNEC (mg/L)	RCR
	Ca(OH) ₂	701	1080	0.65
Exposure concentration in atmospheric compartment	This point is not relevant. Calcium dihydroxide is not volatile. The vapour pressures is below 10 ⁻⁵ Pa.			
Exposure concentration relevant for the food chain (secondary poisoning)	This point is not relevant because calcium can be considered to be omnipresent and essential in the environment. The uses covered do not significantly influence the distribution of the constituents (Ca ²⁺ and OH ⁻) in the environment.			
Environmental exposure for other uses				
<p>For all other uses, no quantitative environmental exposure assessment is carried because</p> <ul style="list-style-type: none"> • The operational conditions and risk management measures are less stringent than those outlined for agricultural soil protection or soil treatment in civil engineering • Lime is an ingredient and chemically bound into a matrix. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water • Lime is specifically used to release CO₂-free breathable air, upon reaction with CO₂. Such applications only relates to the air compartment, where the lime properties are exploited • Neutralisation/pH-shift is the intended use and there are no additional impacts beyond those desired. 				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.11: Professional uses of articles/containers containing lime substances

Exposure Scenario Format (1) addressing uses carried out by workers				
1. Title				
Free short title	Professional uses of articles/containers containing lime substances			
Systematic title based on use descriptor	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (appropriate PROCs and ERCs are given in Section 2 below)			
Processes, tasks and/or activities covered	Processes, tasks and/or activities covered are described in Section 2 below.			
Assessment Method	The assessment of inhalation exposure is based on the exposure estimation tool MEASE.			
2. Operational conditions and risk management measures				
PROC/ERC	REACH definition		Involved tasks	
PROC 0	Other process (PROC 21 (low emission potential) as proxy for exposure estimation)		Use of containers containing calcium dihydroxide/preparations as CO ₂ absorbents (e.g. breathing apparatus)	
PROC 21	Low energy manipulation of substances bound in materials and/or articles		Handling of substances bound in materials and/or articles	
PROC 24	High (mechanical) energy work-up of substances bound in materials and/or articles		Grinding, mechanical cutting	
PROC 25	Other hot work operations with metals		Welding, soldering	
ERC10, ERC11, ERC 12	Wide dispersive indoor and outdoor use of long-life articles and materials with low release		Calcium dihydroxide bound into or onto articles and materials such as: wooden and plastic construction and building materials (e.g. gutters, drains), flooring, furniture, toys, leather products, paper and cardboard products (magazines, books, news paper and packaging paper), electronic equipment (casing)	
2.1 Control of workers exposure				
Product characteristic				
According to the MEASE approach, the substance-intrinsic emission potential is one of the main exposure determinants. This is reflected by an assignment of a so-called fugacity class in the MEASE tool. For operations conducted with solid substances at ambient temperature the fugacity is based on the dustiness of that substance. Whereas in hot metal operations, fugacity is temperature based, taking into account the process temperature and the melting point of the substance. As a third group, high abrasive tasks are based on the level of abrasion instead of the substance intrinsic emission potential.				
PROC	Use in preparation	Content in preparation	Physical form	Emission potential
PROC 0	not restricted		massive objects (pellets), low potential for dust formation due to abrasion during previous filling and handling activities of pellets, not during use of breathing apparatus	low (worst case assumption as no inhalation exposure is assumed during the use of the breathing apparatus due to the very low abrasive potential)
PROC 21	not restricted		massive objects	very low
PROC 24, 25	not restricted		massive objects	high

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006, Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Amounts used				
The actual tonnage handled per shift is not considered to influence the exposure as such for this scenario. Instead, the combination of the scale of operation (industrial vs. professional) and level of containment/automation (as reflected in the PROC) is the main determinant of the process intrinsic emission potential.				
Frequency and duration of use/exposure				
PROC	Duration of exposure			
PROC 0	480 minutes (not restricted as far as occupational exposure to calcium dihydroxide is concerned, the actual wearing duration may be restricted due the user instructions of the actual breathing apparatus)			
PROC 21	480 minutes (not restricted)			
PROC 24, 25	≤ 240 minutes			
Human factors not influenced by risk management				
The shift breathing volume during all process steps reflected in the PROCs is assumed to be 10 m ³ /shift (8 hours).				
Other given operational conditions affecting workers exposure				
Operational conditions like process temperature and process pressure are not considered relevant for occupational exposure assessment of the conducted processes. In process steps with considerably high temperatures (i.e. PROC 22, 23, 25), the exposure assessment in MEASE is however based on the ratio of process temperature and melting point. As the associated temperatures are expected to vary within the industry the highest ratio was taken as a worst case assumption for the exposure estimation. Thus all process temperatures are automatically covered in this exposure scenario for PROC 22, 23 and PROC 25.				
Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release				
Risk management measures at the process level (e.g. containment or segregation of the emission source) are generally not required in the processes.				
Technical conditions and measures to control dispersion from source towards the worker				
PROC	Level of separation	Localised controls (LC)	Efficiency of LC (according to MEASE)	Further information
PROC 0, 21, 24, 25	Any potentially required separation of workers from the emission source is indicated above under "Frequency and duration of exposure". A reduction of exposure duration can be achieved, for example, by the installation of ventilated (positive pressure) control rooms or by removing the worker from workplaces involved with relevant exposure.	not required	na	-
Organisational measures to prevent /limit releases, dispersion and exposure				
Avoid inhalation or ingestion. General occupational hygiene measures are required to ensure a safe handling of the substance. These measures involve good personal and housekeeping practices (i.e. regular cleaning with suitable cleaning devices), no eating and smoking at the workplace, the wearing of standard working clothes and shoes unless otherwise stated below. Shower and change clothes at end of work shift. Do not wear contaminated clothing at home. Do not blow dust off with compressed air.				

Conditions and measures related to personal protection, hygiene and health evaluation				
PROC	Specification of respiratory protective equipment (RPE)	RPE efficiency (assigned protection factor, APF)	Specification of gloves	Further personal protective equipment (PPE)
PROC 0, 21	not required	na	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, the use of protective gloves is mandatory for all process steps.	Eye protection equipment (e.g. goggles or visors) must be worn, unless potential contact with the eye can be excluded by the nature and type of application (i.e. closed process). Additionally, face protection, protective clothing and safety shoes are required to be worn as appropriate.
PROC 24, 25	FFP1 mask	APF=4		
<p>Any RPE as defined above shall only be worn if the following principles are implemented in parallel: The duration of work (compare with "duration of exposure" above) should reflect the additional physiological stress for the worker due to the breathing resistance and mass of the RPE itself, due to the increased thermal stress by enclosing the head. In addition, it shall be considered that the worker's capability of using tools and of communicating are reduced during the wearing of RPE. For reasons as given above, the worker should therefore be (i) healthy (especially in view of medical problems that may affect the use of RPE), (ii) have suitable facial characteristics reducing leakages between face and mask (in view of scars and facial hair). The recommended devices above which rely on a tight face seal will not provide the required protection unless they fit the contours of the face properly and securely.</p> <p>The employer and self-employed persons have legal responsibilities for the maintenance and issue of respiratory protective devices and the management of their correct use in the workplace. Therefore, they should define and document a suitable policy for a respiratory protective device programme including training of the workers.</p> <p>An overview of the APFs of different RPE (according to BS EN 529:2005) can be found in the glossary of MEASE.</p>				
2.2 Control of environmental exposure				
Product characteristics				
Lime is chemically bound into/onto a matrix with very low release potential				
3. Exposure estimation and reference to its source				
Occupational exposure				
<p>The exposure estimation tool MEASE was used for the assessment of inhalation exposure. The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and has to be below 1 to demonstrate a safe use. For inhalation exposure, the RCR is based on the DNEL for calcium dihydroxide of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate derived using MEASE (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction being a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.</p>				
PROC	Method used for inhalation exposure assessment	Inhalation exposure estimate (RCR)	Method used for dermal exposure assessment	Dermal exposure estimate (RCR)
PROC 0	MEASE (PROC 21)	0.5 mg/m ³ (0.5)	Since calcium dihydroxide is classified as irritating to skin, dermal exposure has to be minimised as far as technically feasible. A DNEL for dermal effects has not been derived. Thus, dermal exposure is not assessed in this exposure scenario.	
PROC 21	MEASE	0.05 mg/m ³ (0.05)		
PROC 24	MEASE	0.825 mg/m ³ (0.825)		
PROC 25	MEASE	0.6 mg/m ³ (0.6)		
Environmental exposure				
Lime is an ingredient and is chemically bound into a matrix: there is no intended release of lime during normal and reasonable foreseeable conditions of use. Releases are negligible and insufficient to cause a pH-shift in soil, wastewater or surface water.				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

4. Guidance to DU to evaluate whether he works inside the boundaries set by the ES

The DU works inside the boundaries set by the ES if either the proposed risk management measures as described above are met or the downstream user can demonstrate on his own that his operational conditions and implemented risk management measures are adequate. This has to be done by showing that they limit the inhalation and dermal exposure to a level below the respective DNEL (given that the processes and activities in question are covered by the PROCs listed above) as given below. If measured data are not available, the DU may make use of an appropriate scaling tool such as MEASE (www.ebrc.de/mease.html) to estimate the associated exposure. The dustiness of the substance used can be determined according to the MEASE glossary. For example, substances with a dustiness less than 2.5 % according to the Rotating Drum Method (RDM) are defined as "low dusty", substances with a dustiness less than 10 % (RDM) are defined as "medium dusty" and substances with a dustiness ≥ 10 % are defined as "high dusty".

DNEL_{inhalation}: 1 mg/m³ (as respirable dust)

Important note: The DU has to be aware of the fact that apart from the long-term DNEL given above, a DNEL for acute effects exists at a level of 4 mg/m³. By demonstrating a safe use when comparing exposure estimates with the long-term DNEL, the acute DNEL is therefore also covered (according to R.14 guidance, acute exposure levels can be derived by multiplying long-term exposure estimates by a factor of 2). When using MEASE for the derivation of exposure estimates, it is noted that the exposure duration should only be reduced to half-shift as a risk management measure (leading to an exposure reduction of 40 %).

ES number 9.12: Consumer use of building and construction material (DIY – do it yourself)

Exposure Scenario Format (2) addressing uses carried out by consumers				
1. Title				
Free short title		Consumer use of building and construction material		
Systematic title based on use descriptor		SU21, PC9a, PC9b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f		
Processes, tasks activities covered		Handling (mixing and filling) of powder formulations Application of liquid, pasty lime preparations.		
Assessment Method*		Human health: A qualitative assessment has been performed for oral and dermal exposure as well as exposure to the eye. Inhalation exposure to dust has been assessed by the Dutch model (van Hemmen, 1992). Environment: A qualitative justification assessment is provided.		
2. Operational conditions and risk management measures				
RMM	No product integrated risk management measures are in place.			
PC/ERC	Description of activity referring to article categories (AC) and environmental release categories (ERC)			
PC 9a, 9b	Mixing and loading of powder containing lime substances. Application of lime plaster, putty or slurry to the walls or ceiling. Post-application exposure.			
ERC 8c, 8d, 8e, 8f	Wide dispersive indoor use resulting in inclusion into or onto a matrix Wide dispersive outdoor use of processing aids in open systems Wide dispersive outdoor use of reactive substances in open systems Wide dispersive outdoor use resulting in inclusion into or onto a matrix			
2.1 Control of consumers exposure				
Product characteristic				
Description of the preparation	Concentration of the substance in the preparation	Physical state of the preparation	Dustiness (if relevant)	Packaging design
Lime substance	100 %	Solid, powder	High, medium and low, depending on the kind of lime substance (indicative value from DIY ¹ fact sheet see section 9.0.3)	Bulk in bags of up to 35 kg.
Plaster, Mortar	20-40%	Solid, powder		
Plaster, Mortar	20-40%	Pasty	-	-
Putty, filler	30-55%	Pasty, highly viscous, thick liquid	-	In tubes or buckets
Pre-mixed lime wash paint	~30%	Solid, powder	High - low (indicative value from DIY ¹ fact sheet see section 9.0.3)	Bulk in bags of up to 35 kg.
Lime wash paint/milk of lime preparation	~ 30 %	Milk of lime preparation	-	-
Amounts used				
Description of the preparation	Amount used per event			
Filler, putty	250 g – 1 kg powder (2:1 powder water) Difficult to determine, because the amount is heavily dependent on the depth and size of the holes to be filled.			
Plaster/lime wash paint	~ 25 kg depending on the size of the room, wall to be treated.			
Floor/wall equalizer	~ 25 kg depending on the size of the room, wall to be equalized.			
Frequency and duration of use/exposure				
Description of task	Duration of exposure per event	frequency of events		
Mixing and loading of lime containing powder.	1.33 min (DIY ¹ -fact sheet, RIVM, Chapter 2.4.2 Mixing and loading of powders)	2/year (DIY ¹ fact sheet)		
Application of lime plaster, putty or slurry to the walls or ceiling	Several minutes - hours	2/year (DIY ¹ fact sheet)		

Human factors not influenced by risk management				
Description of the task	Population exposed	Breathing rate	Exposed body part	Corresponding skin area [cm ²]
Handling of powder	Adult	1.25 m ³ /hr	Half of both hands	430 (DIY ¹ fact sheet)
Application of liquid, pasty lime preparations.	Adult	NR	Hands and forearms	1900 (DIY ¹ fact sheet)
Other given operational conditions affecting consumers exposure				
Description of the task	Indoor/outdoor	Room volume	Air exchange rate	
Handling of powder	indoor	1 m ³ (personal space, small area around the user)	0.6 hr ⁻¹ (unspecified room)	
Application of liquid, pasty lime preparations.	indoor	NR	NR	
Conditions and measures related to information and behavioural advice to consumers				
In order to avoid health damage DIYers should comply with the same strict protective measures which apply to professional workplaces: <ul style="list-style-type: none"> • Change wet clothing, shoes and gloves immediately. • Protect uncovered areas of skin (arms, legs, face): there are various effective skin protection products which should be used in accordance with a skin protection plan (skin protection, cleansing and care). Cleanse the skin thoroughly after the work and apply a care product. 				
Conditions and measures related to personal protection and hygiene				
In order to avoid health damage DIYers should comply with the same strict protective measures which apply to professional workplaces: <ul style="list-style-type: none"> • When preparing or mixing building materials, during demolition or caulking and, above all, during overhead work, wear protective goggles as well as face masks during dusty work. • Choose work gloves carefully. Leather gloves become wet and can facilitate burns. When working in a wet environment, cotton gloves with plastic covering (nitrile) are better. Wear gauntlet gloves during overhead work because they can considerably reduce the amount of humidity which permeates the working clothes. 				
2.2 Control of environmental exposure				
Product characteristics				
Not relevant for exposure assessment				
Amounts used*				
Not relevant for exposure assessment				
Frequency and duration of use				
Not relevant for exposure assessment				
Environment factors not influenced by risk management				
Default river flow and dilution				
Other given operational conditions affecting environmental exposure				
Indoor Direct discharge to the wastewater is avoided.				
Conditions and measures related to municipal sewage treatment plant				
Default size of municipal sewage system/treatment plant and sludge treatment technique				
Conditions and measures related to external treatment of waste for disposal				
Not relevant for exposure assessment				
Conditions and measures related to external recovery of waste				
Not relevant for exposure assessment				
3. Exposure estimation and reference to its source				
The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and is given in parentheses below. For inhalation exposure, the RCR is based on the acute DNEL for lime substances of 4 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction is a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.				
Since limes are classified as irritating to skin and eyes a qualitative assessment has been performed for dermal exposure and exposure to the eye.				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Human exposure		
Handling of powder		
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	small task: 0.1 µg/cm ² (-) large task: 1 µg/cm ² (-)	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, dermal contact to dust from loading of lime substances or direct contact to the lime cannot be excluded if no protective gloves are worn during application. This may occasionally result in mild irritation easily avoided by prompt rinsing with water. Quantitative assessment The constant rate model of ConsExpo has been used. The contact rate to dust formed while pouring powder has been taken from the DIY ¹ -fact sheet (RIVM report 320104007).
Eye	Dust	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. Dust from loading of the lime substances cannot be excluded if no protective goggles are used. Prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.
Inhalation	Small task: 12 µg/m ³ (0.003) Large task: 120 µg/m ³ (0.03)	Quantitative assessment Dust formation while pouring the powder is addressed by using the dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above).
Application of liquid, pasty lime preparations.		
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	Splashes	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, splashes on the skin cannot be excluded if no protective gloves are worn during the application. Splashes may occasionally result in mild irritation easily avoided by immediate rinsing of the hands with water.
Eye	Splashes	Qualitative assessment If appropriate goggles are worn no exposure to the eyes needs to be expected. However, splashes into the eyes cannot be excluded if no protective goggles are worn during the application of liquid or pasty lime preparations, especially during overhead work. Prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.
Inhalation	-	Qualitative assessment Not expected, as the vapour pressure of limes in water is low and generation of mists or aerosols does not take place.
Post-application exposure		
No relevant exposure will be assumed as the aqueous lime preparation will quickly convert to calcium carbonate with carbon dioxide from the atmosphere.		
Environmental exposure		
Referring to the OC/RMMs related to the environment to avoid discharging lime solutions directly into municipal wastewater, the pH of the influent of a municipal wastewater treatment plant is circum-neutral and therefore, there is no exposure to the biological activity. The influent of a municipal wastewater treatment plant is often neutralized anyway and lime may even be used beneficially for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs. Since the pH of the influent of the municipal treatment plant is circum neutral, the pH impact is negligible on the receiving environmental compartments, such as surface water, sediment and terrestrial compartment.		

ES number 9.13: Consumer use of CO₂ absorbent in breathing apparatuses

Exposure Scenario Format (2) addressing uses carried out by consumers				
1. Title				
Free short title	Consumer use of CO ₂ absorbent in breathing apparatuses			
Systematic title based on use descriptor	SU21, PC2, ERC8b			
Processes, tasks activities covered	Filling of the formulation into the cartridge Use of closed circuit breathing apparatuses Cleaning of equipment			
Assessment Method*	Human health A qualitative assessment has been performed for oral and dermal exposure. The inhalation exposure has been assessed by the Dutch model (van Hemmen, 1992). Environment A qualitative justification assessment is provided.			
2. Operational conditions and risk management measures				
RMM	The soda lime is available in granular form. Furthermore, a defined amount of water (14-18%) is added which will further reduce the dustiness of the absorbent. During the breathing cycle calcium dihydroxide will be quickly reacting with CO ₂ to form the carbonate.			
PC/ERC	Description of activity referring to article categories (AC) and environmental release categories (ERC)			
PC 2	Use of closed circuit breathing apparatus for e.g. recreational diving containing soda lime as CO ₂ absorbent. The breathed air will flow through the absorbent and CO ₂ will quickly react (catalysed by water and sodium hydroxide) with the calcium dihydroxide to form the carbonate. The CO ₂ -free air can be re-breathed again, after addition of oxygen. Handling of the absorbent: The absorbent will be discarded after each use and refilled before each dive.			
ERC 8b	Wide dispersive indoor use resulting in inclusion into or onto a matrix			
2.1 Control of consumers exposure				
Product characteristic				
Description of the preparation	Concentration of the substance in the preparation	Physical state of the preparation	Dustiness (if relevant)	Packaging design
CO ₂ absorbent	78 - 84% Depending on the application the main component has different additives. A specific amount of water is always added (14-18%).	Solid, granular	Very low dustiness (reduction by 10 % compared to powder) Dust formation cannot be ruled out during the filling of the scrubber cartridge.	4.5, 18 kg canister
"Used" CO ₂ absorbent	~ 20%	Solid, granular	Very low dustiness (reduction by 10 % compared to powder)	1-3 kg in breathing apparatus
Amounts used				
CO ₂ -Absorbent used in breathing apparatus		1-3 kg depending on the kind of breathing apparatus		
Frequency and duration of use/exposure				
Description of the task	Duration of exposure per event	frequency of events		
Filling of the formulation into the cartridge	Ca. 1.33 min per filling, in sum < 15 min	Before each dive (up to 4 times)		
Use of closed circuit breathing apparatus	1-2 h	Up to 4 dives a day		
Cleaning and emptying of equipment	< 15 min	After each dive (up to 4 times)		
Human factors not influenced by risk management				
Description of the task	Population exposed	Breathing rate	Exposed body part	Corresponding skin area [cm ²]
Filling of the formulation into the cartridge	adult	1.25 m ³ /hr (light working activity)	hands	840 (REACH guidance R.15, men)
Use of closed circuit breathing apparatus			-	-
Cleaning and emptying of equipment			hands	840 (REACH guidance R.15, men)

Other given operational conditions affecting consumers exposure			
Description of the task	Indoor/outdoor	Room volume	Air exchange rate
Filling of the formulation into the cartridge	NR	NR	NR
Use of closed circuit breathing apparatus	-	-	-
Cleaning and emptying of equipment	NR	NR	NR
Conditions and measures related to information and behavioural advice to consumers			
Do not get in eyes, on skin, or on clothing. Do not breathe dust Keep container tightly closed as to avoid the soda lime to dry out. Keep out of reach of children. Wash thoroughly after handling. In case of contact with eyes, rinse immediately with plenty of water and seek medical advice. Do not mix with acids. Carefully read the instructions of the breathing apparatus to assure a proper use of the breathing apparatus.			
Conditions and measures related to personal protection and hygiene			
Wear suitable gloves, goggles and protective clothes during handling. Use a filtering half mask (mask type FFP2 acc. to EN 149).			
2.2 Control of environmental exposure			
Product characteristics			
Not relevant for exposure assessment			
Amounts used*			
Not relevant for exposure assessment			
Frequency and duration of use			
Not relevant for exposure assessment			
Environment factors not influenced by risk management			
Default river flow and dilution			
Other given operational conditions affecting environmental exposure			
Indoor			
Conditions and measures related to municipal sewage treatment plant			
Default size of municipal sewage system/treatment plant and sludge treatment technique			
Conditions and measures related to external treatment of waste for disposal			
Not relevant for exposure assessment			
Conditions and measures related to external recovery of waste			
Not relevant for exposure assessment			
3. Exposure estimation and reference to its source			
The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and is given in parentheses below. For inhalation exposure, the RCR is based on the acute DNEL for lime substances of 4 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction is a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481. Since lime substances are classified as irritating to skin, and eyes a qualitative assessment has been performed for dermal exposure and exposure to the eye. Due to the very specialised kind of consumers (divers filling their own CO ₂ scrubber) it can be assumed that instructions will be taken into account to reduce exposure			
Human exposure			
Filling of the formulation into the cartridge			
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments	
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.	
Dermal	-	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, dermal contact to dust from loading of granular soda lime or direct contact to the granules cannot be excluded if no protective gloves are worn during application. This may occasionally result in mild irritation easily avoided by prompt rinsing with water.	
Eye	Dust	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. Dust from loading of the granular soda lime is expected to be minimal, therefore eye exposure will be minimal even without protective goggles. Nevertheless, prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.	

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Inhalation	Small task: 1.2 µg/m ³ (3 × 10 ⁻⁴) Large task: 12 µg/m ³ (0.003)	Quantitative assessment Dust formation while pouring the powder is addressed by using the dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above) and applying a dust reduction factor of 10 for the granular form.
Use of closed circuit breathing apparatus		
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	-	Qualitative assessment Due to the product characteristics, it can be concluded that dermal exposure to the absorbent in breathing apparatuses is non-existent.
Eye	-	Qualitative assessment Due to the product characteristics, it can be concluded that eye exposure to the absorbent in breathing apparatuses is non-existent.
Inhalation	negligible	Qualitative assessment Instructional advice is provided to remove any dust before finishing the assembly of the scrubber. Divers filling their own CO ₂ scrubber represent a specific subpopulation within consumers. Proper use of equipment and materials is in their own interest; hence it can be assumed that instructions will be taken into account. Due to the product characteristics and the instructional advices given, it can be concluded that inhalation exposure to the absorbent during the use of the breathing apparatus is negligible.
Cleaning and emptying of equipment		
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	Dust and splashes	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, dermal contact to dust from emptying granular soda lime or direct contact to the granules cannot be excluded if no protective gloves are worn during cleaning. Furthermore, during the cleaning of the cartridge with water contact to moistened soda lime may occur. This may occasionally result in mild irritation easily avoided by immediate rinsing of with water.
Eye	Dust and splashes	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, contact to dust from emptying granular soda limes or during the cleaning of the cartridge with water contact to moisten soda limes may occur in very rare occasions. Prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.
Inhalation	Small task: 0.3 µg/m ³ (7.5 × 10 ⁻⁵) Large task: 3 µg/m ³ (7.5 × 10 ⁻⁴)	Quantitative assessment Dust formation while pouring the powder is addressed by using the Dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above) and applying a dust reduction factor of 10 for the granular form and a factor of 4 to account for the reduced amount of lime in the "used" absorbent.
Environmental exposure		
The pH impact due to use of lime in breathing apparatuses is expected to be negligible. The influent of a municipal wastewater treatment plant is often neutralized anyway and lime may even be used beneficially for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs. Since the pH of the influent of the municipal treatment plant is circum neutral, the pH impact is negligible on the receiving environmental compartments, such as surface water, sediment and terrestrial compartment.		

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

ES number 9.14: Consumer use of garden lime/fertilizer

Exposure Scenario Format (2) addressing uses carried out by consumers				
1. Title				
Free short title	Consumer use of garden lime/fertilizer			
Systematic title based on use descriptor	SU21, PC20, PC12, ERC8e			
Processes, tasks activities covered	Manual application of garden lime, fertilizer Post-application exposure			
Assessment Method*	Human health A qualitative assessment has been performed for oral and dermal exposure as well as for the exposure to the eye. The dust exposure has been assessed by the Dutch model (van Hemmen, 1992). Environment A qualitative justification assessment is provided.			
2. Operational conditions and risk management measures				
RMM	No product integrated risk management measures are in place.			
PC/ERC	Description of activity referring to article categories (AC) and environmental release categories (ERC)			
PC 20	Surface spreading of the garden lime by shovel/hand (worst case) and soil incorporation. Post-application exposure to playing children.			
PC 12	Surface spreading of the garden lime by shovel/ hand (worst case) and soil incorporation. Post-application exposure to playing children.			
ERC 8e	Wide dispersive outdoor use of reactive substances in open systems			
2.1 Control of consumers exposure				
Product characteristic				
Description of the preparation	Concentration of the substance in the preparation	Physical state of the preparation	Dustiness (if relevant)	Packaging design
Garden lime	100 %	Solid, powder	High dusty	Bulk in bags or containers of 5, 10 and 25 kg
Fertilizer	Up to 20 %	Solid, granular	Low dusty	Bulk in bags or containers of 5, 10 and 25 kg
Amounts used				
Description of the preparation	Amount used per event	Source of information		
Garden lime	100g /m ² (up to 200g/m ²)	Information and direction of use		
Fertilizer	100g /m ² (up to 1kg/m ² (compost))	Information and direction of use		
Frequency and duration of use/exposure				
Description of the task	Duration of exposure per event	frequency of events		
Manual application	Minutes-hours Depending on the size of the treated area	1 tasks per year		
Post-application	2 h (toddlers playing on grass (EPA exposure factors handbook))	Relevant for up to 7 days after application		
Human factors not influenced by risk management				
Description of the task	Population exposed	Breathing rate	Exposed body part	Corresponding skin area [cm²]
Manual application	Adult	1.25 m ³ /hr	Hands and forearms	1900 (DIY fact sheet)
Post-application	Child/Toddlers	NR	NR	NR
Other given operational conditions affecting consumers exposure				
Description of the task	Indoor/outdoor	Room volume	Air exchange rate	
Manual application	outdoor	1 m ³ (personal space, small area around the user)	NR	
Post-application	outdoor	NR	NR	
Conditions and measures related to information and behavioural advice to consumers				
Do not get in eyes, on skin, or on clothing. Do not breathe dust. Use a filtering half mask (mask type FFP2 acc. to EN 149). Keep container closed and out of reach of children. In case of contact with eyes, rinse immediately with plenty of water and seek medical advice. Wash thoroughly after handling. Do not mix with acids and always add limes to water and not water to limes. Incorporation of the garden lime or fertilizer into the soil with subsequent watering will facilitate the effect.				
Conditions and measures related to personal protection and hygiene				
Wear suitable gloves, goggles and protection clothes.				

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

2.2 Control of environmental exposure

Product characteristics

Drift: 1 % (very worst-case estimate based on data from dust measurements in air as a function of the distance from application)

Amounts used

Amount used	Ca(OH) ₂	2,244 kg/ha	In professional agricultural soil protection, it is recommended not to exceed 1700 kg CaO/ha or the corresponding amount of 2244 kg Ca(OH) ₂ /ha. This rate is three times the amount needed to compensate the annual losses of lime by leaching. For this reason, the value of 1700 kg CaO/ha or the corresponding amount of 2244 kg Ca(OH) ₂ /ha is used in this dossier as the basis for the risk assessment. The amount used for the other lime variants can be calculated based on their composition and the molecular weight.
	CaO	1,700 kg/ha	
	CaO.MgO	1,478 kg/ha	
	Ca(OH) ₂ .Mg(OH) ₂	2,030 kg/ha	
	CaCO ₃ .MgO	2,149 kg/ha	
	Ca(OH) ₂ .MgO	1,774 kg/ha	
	Natural hydraulic lime	2,420 kg/ha	

Frequency and duration of use

1 day/year (one application per year) Multiple applications during the year are allowed, provided the total yearly amount of 2,244 kg/ha is not exceeded (CaOH₂)

Environment factors not influenced by risk management

Not relevant for exposure assessment

Other given operational conditions affecting environmental exposure

Outdoor use of products
Soil mixing depth: 20 cm

Technical conditions and measures at process level (source) to prevent release

There are no direct releases to adjacent surface waters.

Technical conditions and measures to reduce or limit discharges, air emissions and releases to soil

Drift should be minimised.

Conditions and measures related to municipal sewage treatment plant

Not relevant for exposure assessment

Conditions and measures related to external treatment of waste for disposal

Not relevant for exposure assessment

Conditions and measures related to external recovery of waste

Not relevant for exposure assessment

3. Exposure estimation and reference to its source

The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and is given in parentheses below. For inhalation exposure, the RCR is based on the long-term DNEL for lime substances of 1 mg/m³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction is a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481.

Since lime substances are classified as irritating to skin and eyes a qualitative assessment has been performed for dermal exposure and exposure to the eye.

Human exposure

Manual application

Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	Dust, powder	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, dermal contact to dust from application of lime substances or by direct contact to the limes cannot be excluded if no protective gloves are worn during application. Due to the relatively long application time, skin irritation would be expected. This can easily be avoided by immediate rinsing with water. It would be assumed that consumers who had experience of skin irritation will protect themselves. Therefore, any occurring skin irritation, which will be reversible, can be assumed to be non-recurring.

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Eye	Dust	<p>Qualitative assessment</p> <p>If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. Dust from surfacing with lime cannot be excluded if no protective goggles are used. Prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.</p>
Inhalation (garden lime)	<p>Small task: 12 µg/m³ (0.0012)</p> <p>Large task: 120 µg/m³ (0.012)</p>	<p>Quantitative assessment</p> <p>No model describing the application of powders by shovel/hand is available, therefore, read-across from the dust formation model while pouring powders has been used as a worst case. Dust formation while pouring the powder is addressed by using the dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above).</p>
Inhalation (fertilizer)	<p>Small task: 0.24 µg/m³ (2.4 * 10⁻⁴)</p> <p>Large task: 2.4 µg/m³ (0.0024)</p>	<p>Quantitative assessment</p> <p>No model describing the application of powders by shovel/hand is available, therefore, read across from the dust formation model while pouring powders has been used as a worst case. Dust formation while pouring the powder is addressed by using the dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above) and applying a dust reduction factor of 10 for the granular form and a factor of 5 to account for the reduced amount of limes in fertilizer.</p>
<p>Post-application</p> <p>According to the PSD (UK Pesticide Safety Directorate, now called CRD) post-application exposure need to be addressed for products which are applied in parks or amateur products used to treat lawns and plants grown in private gardens. In this case exposure of children, who may have access to these areas soon after treatment, needs to be assessed. The US EPA model predicts the post-application exposure to products used in private gardens (e.g. lawns) by toddlers crawling on the treated area and also via the oral route through hand-to-mouth activities.</p> <p>Garden lime or fertilizer including lime is used to treat acidic soil. Therefore, after application to the soil and subsequent watering the hazard driving effect of lime (alkalinity) will be quickly neutralized. Exposure to lime substances will be negligible within a short time after application.</p>		
<p>Environmental exposure</p> <p>No quantitative environmental exposure assessment is carried out because the operational conditions and risk management measures for consumer use are less stringent than those outlined for professional agricultural soil protection. Moreover, the neutralisation/pH-effect is the intended and desired effect in the soil compartment. Releases to wastewater are not expected.</p>		

ES number 9.15: Consumer use of lime substances as water treatment chemicals

Exposure Scenario Format (2) addressing uses carried out by consumers				
1. Title				
Free short title		Consumer use of lime substances as water treatment chemicals		
Systematic title based on use descriptor		SU21, PC20, PC37, ERC8b		
Processes, tasks activities covered		Loading, filling or re-filling of solid formulations into container/preparation of lime milk Application of lime milk to water		
Assessment Method*		Human health: A qualitative assessment has been performed for oral and dermal exposure as well as for exposure of the eye. Dust exposure has been assessed by the Dutch model (van Hemmen, 1992). Environment: A qualitative justification assessment is provided.		
2. Operational conditions and risk management measures				
RMM		No further product integrated risk management measures are in place.		
PC/ERC		Description of activity referring to article categories (AC) and environmental release categories (ERC)		
PC 20/37		Filling and re-filling (transfer of lime substances (solid)) of lime reactor for water treatment. Transfer of lime substances (solid) into container for further application. Dropwise application of lime milk to water.		
ERC 8b		Wide dispersive indoor use of reactive substances in open systems		
2.1 Control of consumers exposure				
Product characteristic				
Description of the preparation	Concentration of the substance in the preparation	Physical state of the preparation	Dustiness (if relevant)	Packaging design
Water treatment chemical	Up to 100 %	Solid, fine powder	high dustiness (indicative value from DIY fact sheet see section 9.0.3)	Bulk in bags or buckets/containers.
Water treatment chemical	Up to 99 %	Solid, granular of different size (D50 value 0.7 D50 value 1.75 D50 value 3.08)	low dustiness (reduction by 10% compared to powder)	Bulk-tank lorry or in „Big Bags“ or in sacks
Amounts used				
Description of the preparation		Amount used per event		
Water treatment chemical in lime reactor for aquaria		depending on the size of the water reactor to be filled (~ 100g /L)		
Water treatment chemical in lime reactor for drinking water		depending on the size of the water reactor to be filled (~up to 1.2 kg/L)		
Lime milk for further application		~ 20 g / 5L		
Frequency and duration of use/exposure				
Description of task	Duration of exposure per event	frequency of events		
Preparation of lime milk (loading, filling and refilling)	1.33 min (DIY-fact sheet, RIVM, Chapter 2.4.2 Mixing and loading of powders)	1 task/month 1task/week		
Dropwise application of lime milk to water	Several minutes - hours	1 tasks/ month		
Human factors not influenced by risk management				
Description of the task	Population exposed	Breathing rate	Exposed body part	Corresponding skin area [cm ²]
Preparation of lime milk (loading, filling and refilling)	adult	1.25 m ³ /hr	Half of both hands	430 (RIVM report 320104007)
Dropwise application of lime milk to water	adult	NR	Hands	860 (RIVM report 320104007)
Other given operational conditions affecting consumers exposure				
Description of the task	Indoor/outdoor	Room volume	Air exchange rate	
Preparation of lime milk (loading, filling and refilling)	Indoor/outdoor	1 m ³ (personal space, small area around the user)	0.6 hr ⁻¹ (unspecified room indoor)	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Dropwise application of lime milk to water	indoor	NR	NR
Conditions and measures related to information and behavioural advice to consumers			
Do not get in eyes, on skin, or on clothing. Do not breathe dust Keep container closed and out of reach of children. Use only with adequate ventilation. In case of contact with eyes, rinse immediately with plenty of water and seek medical advice. Wash thoroughly after handling. Do not mix with acids and always add limes to water and not water to limes.			
Conditions and measures related to personal protection and hygiene			
Wear suitable gloves, goggles and protective clothes. Use a filtering half mask (mask type FFP2 acc. to EN 149).			
2.2 Control of environmental exposure			
Product characteristics			
Not relevant for exposure assessment			
Amounts used*			
Not relevant for exposure assessment			
Frequency and duration of use			
Not relevant for exposure assessment			
Environment factors not influenced by risk management			
Default river flow and dilution			
Other given operational conditions affecting environmental exposure			
Indoor			
Conditions and measures related to municipal sewage treatment plant			
Default size of municipal sewage system/treatment plant and sludge treatment technique			
Conditions and measures related to external treatment of waste for disposal			
Not relevant for exposure assessment			
Conditions and measures related to external recovery of waste			
Not relevant for exposure assessment			
3. Exposure estimation and reference to its source			
The risk characterisation ratio (RCR) is the quotient of the refined exposure estimate and the respective DNEL (derived no-effect level) and is given in parentheses below. For inhalation exposure, the RCR is based on the acute DNEL for lime substances of 4 mg/m ³ (as respirable dust) and the respective inhalation exposure estimate (as inhalable dust). Thus, the RCR includes an additional safety margin since the respirable fraction is a sub-fraction of the inhalable fraction according to EN 481. Since lime substances are classified as irritating to skin and eyes a qualitative assessment has been performed for dermal exposure and exposure to the eye.			
Human exposure			
Preparation of lime milk (loading)			
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments	
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.	
Dermal (powder)	small task: 0.1 µg/cm ² (-) large task: 1 µg/cm ² (-)	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, dermal contact to dust from loading of limes or direct contact to the lime cannot be excluded if no protective gloves are worn during application. This may occasionally result in mild irritation easily avoided by prompt rinsing with water. Quantitative assessment The constant rate model of ConsExpo has been used. The contact rate to dust formed while pouring powder has been taken from the DIY-fact sheet (RIVM report 320104007). For granules the exposure estimate will be even lower.	
Eye	Dust	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. Dust from loading of the limes cannot be excluded if no protective goggles are used. Prompt rinsing with water and seeking medical advice after accidental exposure is advisable.	
Inhalation (powder)	Small task: 12 µg/m ³ (0.003) Large task: 120 µg/m ³ (0.03)	Quantitative assessment Dust formation while pouring the powder is addressed by using the Dutch model (van Hemmen, 1992, as described in section 9.0.3.1 above).	

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

Inhalation (granules)	Small task: 1.2 µg/m ³ (0.0003) Large task: 12 µg/m ³ (0.003)	Quantitative assessment Dust formation while pouring the powder is addressed by using the Dutch model (van Hemmen, 1992 as described in section 9.0.3.1 above) and applying a dust reduction factor of 10 for the granular form.
Dropwise application of lime milk to water		
Route of exposure	Exposure estimate	Method used, comments
Oral	-	Qualitative assessment Oral exposure does not occur as part of the intended product use.
Dermal	Droplets or splashes	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, splashes on the skin cannot be excluded if no protective gloves are worn during application. Splashes may occasionally result in mild irritation easily avoided by immediate rinsing of the hands in water.
Eye	Droplets or splashes	Qualitative assessment If risk reduction measures are taken into account no human exposure is expected. However, splashes into the eyes cannot be excluded if no protective goggles are worn during the application. However, it is rare for eye irritation to occur as a result of exposure to a clear solution of calcium hydroxide (lime water) and mild irritation can easily be avoided by immediate rinsing of the eyes with water.
Inhalation	-	Qualitative assessment Not expected, as the vapour pressure of limes in water is low and generation of mists or aerosols does not take place.
Environmental exposure		
The pH impact due to use of lime in cosmetics is expected to be negligible. The influent of a municipal wastewater treatment plant is often neutralized anyway and lime may even be used beneficially for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs. Since the pH of the influent of the municipal treatment plant is circum neutral, the pH impact is negligible on the receiving environmental compartments, such as surface water, sediment and terrestrial compartment.		

PRODUCT SAFETY DATA SHEET for Ca(OH)₂

prepared in accordance with Annex II of the REACH Regulation EC 1907/2006,
Regulation (EC) 1272/2008 and Regulation (EC) 453/2010

Version: November 2010 1.0/EN

Revision date: April / 2017

Printing Date: March 11, 2022

ES number 9.16: Consumer use of cosmetics containing lime substances

Exposure Scenario Format (2) addressing uses carried out by consumers	
1. Title	
Free short title	Consumer use of cosmetics containing limes
Systematic title based on use descriptor	SU21, PC39 , ERC8a
Processes, tasks activities covered	-
Assessment Method*	Human health: According to Article 14(5) (b) of regulation (EC) 1907/2006 risks to human health need not be considered for substances included in cosmetic products within the scope of Directive 76/768/EC. Environment A qualitative justification assessment is provided.
2. Operational conditions and risk management measures	
ERC 8a	Wide dispersive indoor use of processing aids in open systems
2.1 Control of consumers exposure	
Product characteristic	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Amounts used	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Frequency and duration of use/exposure	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Human factors not influenced by risk management	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Other given operational conditions affecting consumers exposure	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Conditions and measures related to information and behavioural advice to consumers	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
Conditions and measures related to personal protection and hygiene	
Not relevant, as the risk to human health from this use does not need to be considered.	
2.2 Control of environmental exposure	
Product characteristics	
Not relevant for exposure assessment	
Amounts used*	
Not relevant for exposure assessment	
Frequency and duration of use	
Not relevant for exposure assessment	
Environment factors not influenced by risk management	
Default river flow and dilution	
Other given operational conditions affecting environmental exposure	
Indoor	
Conditions and measures related to municipal sewage treatment plant	
Default size of municipal sewage system/treatment plant and sludge treatment technique	
Conditions and measures related to external treatment of waste for disposal	
Not relevant for exposure assessment	
Conditions and measures related to external recovery of waste	
Not relevant for exposure assessment	
3. Exposure estimation and reference to its source	
Human exposure	
Human exposure to cosmetics will be addressed by other legislation and therefore need not be addressed under regulation (EC) 1907/2006 according to Article 14(5) (b) of this regulation.	
Environmental exposure	
The pH impact due to use of lime in cosmetics is expected to be negligible. The influent of a municipal wastewater treatment plant is often neutralized anyway and lime may even be used beneficially for pH control of acid wastewater streams that are treated in biological WWTPs. Since the pH of the influent of the municipal treatment plant is circum neutral, the pH impact is negligible on the receiving environmental compartments, such as surface water, sediment and terrestrial compartment.	

End of the safety data sheet